

Kaj zmoremo – V soboto in nedeljo se je skoraj polovico odraslega prebivalstva Slovenije na tak ali drugačen način vključilo v akcijo NNNP: ekipe prve pomoči, civilne zaštite, narodne zaštite so pokazale svojo usposobljenost, odbori za ljudsko obrambo svoje organizacijske sposobnosti, mladi pa so od vključevanja v narodno zaščito do delovanja kot taborniki ali v pionirskih odredih dokazovali, da se lahko z odraslimi merijo v pripravljenosti na nevarnosti, ki jih prinaša naš vsakdan, ali morebitna vojna nevarnost. Na sliki: vaja na Kokrici. Foto: F. Perdan

Leto XXXII. Številka 78

GLAS

Kranj, torek, 2. 10. 1979
Cena: 5 din

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin – Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Zalar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Akcija NNNP – akcija naše učinkovitosti

Za nami je preizkušnja, na katero smo se pripravljali od letošnje pomladi, da bi zadnjo septembrsko soboto in nedeljo v najbolj razgibanem in nenavadnem vikendu zadnjih let dokazali sebi in drugim česa smo sposobni danes; dokazali smo, da se lahko naslonimo na lastne sile, kadar nam jo jutri zagode nara-va, če bi nam pretila vojna nevarnost ali če bi se znašli v eni od nesreč, ki se zgode vsak dan na cesti, doma, v tovarni, v reki, gozdu.

Dokazali smo, da znamo sodelovati drug z drugim, organizirana akcija SZDL nas je pritegnila od najmlajšega v vrtcu do odraslih in najstarejših: preko milijon nas je sodelovalo v republiki v prvi taki preizkušnji, ki jo sosednja Hrvatska v kratkem ponavlja že petič. Zakaj taka množičnost? Prav vsak od nas naj bi v sistemu samozaščite moral v stiski, nesreči najprej z lastnimi silami znati zavarovati sebe, svoje bližnje, sosede, skupnost, nas vse in to na način in s sredstvi, ki so v danem trenutku na voljo. Prav zato je akcija – ne da bi bila centralno vodena – lahko spodbudila toliko originalnih »preigravanj« raznih nevarnosti in seveda prav toliko originalnih rešitev. Te si bomo zapomnili, jih vgradili v že znane izkušnje, da bi jih znali uporabiti jutri, pojutrišnjem, kadarkoli. Četudi nam je ob uspehih letošnje akcije močno porasla samozavest zaupanja v lastne sile, pa ne gre prezreti napak, spodrsrljavev in zmede, kar so imeli v nekaterih skupnostih, če so pripravo akcije načrtovali bolj ohlapno. Prav napake in spodrsrljave so prav tako dobra izkušnja: zvedeli smo, kje smo šibki in prav to bomo že danes začeli popravljati.

Sistem ljudske obrambe in samozaščite smo torej preverili v praksi: izpit je bil marsikje težak, drugje bi takšne generalke slahka že lahko ponovili jutri. Akcija nam je torej pokazala, kako izostren odnos imamo do samozaščite, v naslednjih preizkušnjah pa ga bomo seveda še preizkušali: le tako nas ne danes ne jutri nenavadne situacije ne bodo našle nepripravljene.

Avtocesta in karavanški predor – začetek gradnje prihodnje leto

Letošnji – a ne samo letošnji – siloviti skoki cen so, tako kot na drugih področjih, močno načeli tudi planirano izgradnjo cest v Sloveniji v tem srednjeročnem obdobju. Prav nič namreč ni razveseljivo, da bomo s še enkrat več zbranimi sredstvi zgradili le polovico planiranih cest; prav lahko pa se podobno pripeti tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju, saj planirana zbrana sredstva močno najeda inflacija in pa skokovito naraščanje cen, ki je posebno izrazito v gradbeništvu.

Prav zato ne kaže v sedANJI situaciji v planske dokumente o izgradnji magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji, o tem je razpravljalo prejšnji teden tudi predsedstvo skupščine gorenjskih občin, obremenjevati z odseki cest, za katere je že danes jasno, da ne bodo zgrajeni v naslednjem srednjeročnem obdobju. Sedanja, nič kaj roznata situacija glede zagotavljanja cestnega dinarja – čeprav pravimo, da so ceste v Sloveniji naša prioriteta naloga – pa sili v razmišljanja o novih virih financiranja. Delegati v republiški skupnosti za ceste najbrž ne bi načeli nekaj novega, če bi v prihodnje spregovorili o vprašanju sredstev od prometnega davka na tekoča goriva, niti ni bilo doslej le enkrat že slišati ideje o ponovnem posojilu za ceste. Vse to so viri, ki naj bi pomagali izdatneje zamašiti luknje, ki jih v sredstva za izgradnjo cest vztrajno vrtata inflacija in pa vsakodnevno naraščanje cen. Vendar pa inflacija ne more biti edini grešni kozel naglo

kopnečega denarja za ceste, saj bi bilo z zbranim denarjem mogoče več narediti že s hitrejšim reševanjem urbanističnih in komunalnih problemov, ki sedaj hudo zavlačujejo začetek marsikatero gradnje cest.

Prav zaradi takšnih problemov bodo na Gorenjskem uresničeni le večji projekti: zagotovljen je začetek gradnje zdaj že dokončno dogovorjene štiripasovnice Naklo – Kranj – Ljubljana in pa predor skozi Karavanke. Z mednarodnimi krediti bo zagotovljenih 30 odstotkov celotne investicije; do 1. decembra bo nared glavni projekt, ki je osnova za najetje kredita pri mednarodni banki v višini 75 milijonov dolarjev, sicer pa bo cesta veljala 190 milijonov dolarjev. Stroji naj bi na trasi nove avtoceste zagrmeli v jeseni prihodnje leto.

Drug velik cestni objekt je vse-kakor karavanški predor, za katere-

ga pa so pripravljala dela že tako daleč, da se bo vrtanje verjetno začelo že v maju prihodnje leto; deli sredstev za predor prav tako zagotavlja s krediti mednarodna banka. V primeri s tema dvema gradnjama na Gorenjskem, so drugi, čeprav zelo potrebni odseki cest, ki pa jih v naslednjem srednjeročnem obdobju še ne bo mogoče vključiti v plan, dobesedno »cestice«. To velja tudi za jeseniško obvoznico, kot imenujejo cesto od karavanškega predora do Vrbe. Brez te ceste predor ne bo tako funkcionalen kot bi sicer bil, vendar pa za sedaj še ni nobenih možnosti, da bi gradnjo te obvoznice lahko kaj pospešili.

Za oba tako velika objekta je Gorenjska seveda močno zainteresirana, saj tako cesta kot predor pomenita temelje hitrejšega nadaljnega razvoja regije. Ob tem pa seveda ostajajo drugi cestni problemi, ne le jeseniški, še nereseni; to je končno tudi vzdrževanje cest, da ne omenjamo niti tega, da je še vedno 33 odstotkov gorenjskih regionalnih cest makadamskih, niti to, da 270 km regionalnih cest sploh ne ustreza zahtevam sodobnega prometa.

L. M.

Dogovorjenih zneskov za zdravstveno varstvo ni dovolj

Injekcija s presežki

Ob polletnem pregledu finančnega poslovanja občinskih zdravstvenih skupnosti gorenjske regije se je pokazalo, da bodo z dodatki dogovorjena sredstva za zdravstveno varstvo porabljena še pred iztekom tega leta

V nekaterih zdravstvenih skupnostih so že v začetku leta vedeli, da bo verjetno proti koncu leta zmanjkovalo denarja, saj je bil finančni načrt večine zdravstvenih skupnosti nastavljen prenizko. Že v polletju se je jasno pokazalo, da osebni dohodki zaposlenih naraščajo dosti hitreje kot pa je bilo z resolucijo o letošnjem gospodarskem razvoju načrtovano. Dejanski osebni dohodki zaposlenih so daleč zadaj pustili planirani odstotek rasti, na katerem temelje finančni plani zdravstvenih skupnosti ostalih interesnih skupnosti. Seveda je treba upoštevati še to, da so zaradi hitro naraščajočih cen porasli tudi materialni stroški, ne nazadnje je bolj kot je bilo planirano, poraslo tudi število zdravstvenih storitev, še posebej pa so bili pričakovano visoki stroški zdravstva v ljubljanskih bolnišnicah in klinikah.

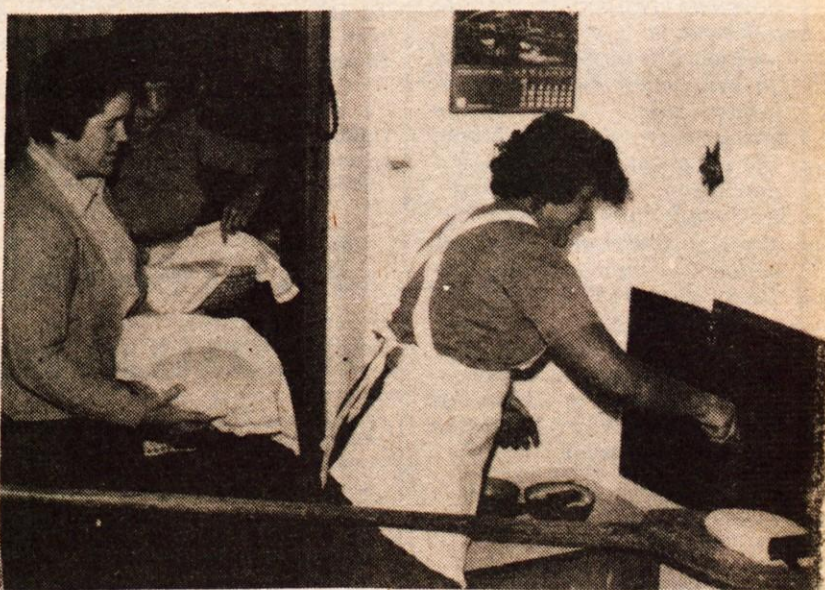
Prevelik razkorak med dohodki, planiranimi na resolucijski rasti osebnih dohodkov v gospodarstvu, in pa dejansko rastjo osebnih do-

hodkov ob tako povečanih stroških, pa bi imel lahko še pred koncem leta tako za uporabnike zdravstvenega varstva kot za izvajalce – zdravstvene delovne organizacije, sila neprijetne posledice. Zato v večini občinskih zdravstvenih skupnosti na Gorenjskem prav sedaj sprejemajo ukrepe za ureditev finančne situacije. V radovljiški zdravstveni skupnosti, ki že nekaj časa izstopa po svojih finančnih problemih, pa so že pred mesecem sprejeli višjo prispevno stopnjo. Treba pa je povedati, da vse gorenjske zdravstvene skupnosti zagotavljajo zdravstveno varstvo, ki je višje od republiškega nivoja, s prispevnimi stopnjami, nižjimi od stopenj v drugih slovenskih zdravstvenih skupnostih.

Vse občinske zdravstvene skupnosti bodo morale na bližnjih sejah svojih skupščin prilagoditi svoje finančne načrte dejanski rasti stroškov v letošnjem letu; to pomeni, da bo treba z aneksi dogovorjena sredstva povečati za del sredstev, ki se v sklade zdravstvenih skupnosti nate-

kajo po sedanjih prispevnih stopnjah, a se doslej niso mogla uporabiti zaradi dogovorjene omejitve porabe sredstev. To pomeni za večino zdravstvenih skupnosti, da bodo za zdravstveno varstvo namenile v pretežni meri vse presežke, ki so se doslej in se bodo do konca leta natekli v sklad nad dogovorjeno vsoto. Tako povečani prihodki pa seveda ne smejo pomeniti tudi zeleno luč za še večjo porabo sredstev, za več zdravstvenih storitev, za večje stroške zdravil itd. Nikakor ne: dejansko natečena sredstva po prispevnih stopnjah, ki veljajo še naprej, bodo le omogočila, da bo v večini gorenjskih zdravstvenih skupnostih mogoče gospodariti brez izgub v letošnjem letu, pri tem pa bo tudi zagotovljen nezmanjšan zdravstveni standard uporabnikov zdravstvenega varstva, zdravstvene delovne organizacije pa bodo lahko pokrile vsaj pretežni del letos čez vse meje naraslih materialnih stroškov. Radovljiška zdravstvena skupnost pa ostaja še naprej najdražja skupnost, saj ne bi mogla niti s presežki nad dogovorjenimi zneski za zdravstveno varstvo pokriti visoko rast odhodkov, zato ima do konca leta tudi edina v regiji povišano prispevno stopnjo. O povečanju dohodkov nad dogovorjenimi v občinskih zdravstvenih skupnostih pa bo odločalo tudi združeno delo.

L. M.

Strahinj – V KS Naklo so preizkusili, kako v izjemnih okoliščinah poskrbeti za prehrano ljudi. Gospodinjje so v nedeljo dopoldne na star način – v krušnih pečeh – spekle hlebce kruha, tako dobrega, da so v šali dejali, da ga bodo pokazali poklicnim pekcom. Več o akciji na 8. in 9. strani.

DOGOVORIMO SE

Na 4. strani objavljamo povzetke gradiva za skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Škofja Loka, ki bo 10. oktobra, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine. Opozarjamo na predloge odlokov o zazidalnih načrtih Železnikov, Gorenje vasi, Žirov ter sanacijskem programu Mesoizdelkov iz Škofje Loke.

NASLOV:

Pomoč ZDA Črni gori

Potem ko so ZDA neposredno po potresu poslale Črni gori pomoč v vrednosti 1,3 milijona dolarjev, bodo po svoji agenciji za mednarodni razvoj zagotovile Jugoslaviji pomoč v znesku 10 milijonov dolarjev, ki bo namenjena obnovi in opremljenosti in zdravstvenih ustanov na tistih območjih Črne gore, ki jih je prizadejal potres. Denarno pomoč, ki jo bo treba porabiti v dveh letih, bodo enakomerno porazdelili v korist šolskih in zdravstvenih ustanov in jo razdelili mestnim in vaškim naseljem.

Dolga vrsta za avto

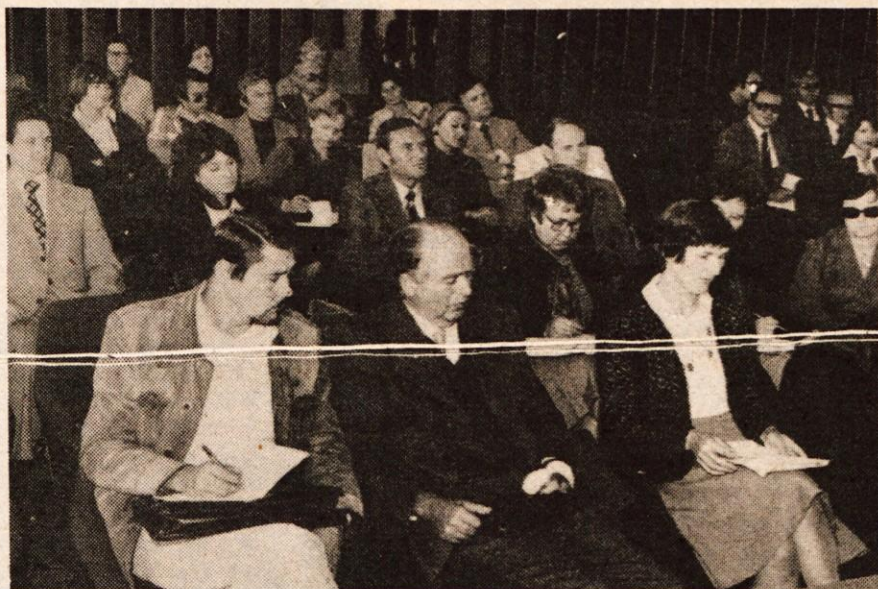
Očitno je povpraševanje po avtomobilih v prvih jesenskih dneh doseglo svoj vrhunec. Ob tem pa vplačil za vozila Zastava, TAS, IMV in tudi Cimos praktično ne sprejemajo. Če pa jih že sprejemajo, so dobavni roki tako dolgi, da se veliko kupcev ne upiše na seznam čakajočih. Tako je treba v Beogradu na steno čakati leto dni, dobavni rok za lado je še dvakrat daljši. Še slabše se godi tistim, ki žele kupiti domači golf, renault ali avto iz koprškega Cimos. Tak položaj je seveda ugoden za domače proizvajalce, ki so že tako ali tako v privilegiranem položaju. Gotovo tudi od tod razlog, da v Zastavi napovedujejo, da bodo letos izdelali za 10 odstotkov manj avtomobilov, kot so to predvideli s proizvodnim planom.

Razstavljeni Iskrini dosežki v računalniški proizvodnji

Na letošnji razstavi So-dobna elektronika 79, ki so jo večeraj odprli v Ljubljani, je Iskra največ razstavnega prostora namenila prikazu dosežkov v računalniški proizvodnji, ki je ena njenih prednostnih razvojnih usmeritev. Razen novih izvedb računalnikov in celovitih sistemov prikazuje tudi sistemske programske rešitve in razvite aplikativne programe za poslovno rabo: programe za finančno knjigovodstvo, fakturiranje, spremljanje zalog, naročil in podobno. Med novostmi, ki so plod domačega razvoja in izdelave velja omeniti nove zaslone s tastaturo, novo izvedbo mikroračunalnika Iskra data 1680 za uporabo v laboratorijih ter oblikovno novo izvedbo centralne procesne enote, delovnega mesta za zajemanje podatkov, mikroračunalnika 1680 in terminalov.

Kulturni dom Ivan Cankar bo dražji

Nova predračunska vrednost investicije za Kulturni dom Ivan Cankar znaša 1,125 milijonov dinarjev, kar je za dinarjev 477.970.000 več kot je znašala prvotna predračunska vrednost. Družbeni dogovor o izgradnji in financiranju kulturnega doma, ki bo izrednega pomena za kulturno, politično in delegatsko življenje Ljubljane in Slovenije, bo zato treba spremeniti in dopolniti. Ljubljana je po družbenem dogovoru prevzela odgovornost, da zbere 45 odstotkov potrebnega denarja, zato so o spremembi že razpravljali delegati vseh treh zborov mestne skupščine in predlog dopolnitev tudi potrdili.

Predavanje v Peku - V petek so tovarno obutve Peko v Trziču obiskali ravnatelji gorenjskih in dolenskih srednjih šol ter učitelji, ki poučujejo predmet samoupravljanje s temelji marksizma. O spremljanju idejnopolitičnega razvoja učencev v srednjih šolah jim je predaval dr. Dragotin Franković, univerzitetni profesor iz Beograda, zatem pa so si ogledali še proizvodnjo in se seznanili z organizacijo dela in samoupravljanjem v Peku. (H. J.) - Foto: F. Perdan

ŠK. LOKA

Danes ob 7. uri se je začela seja izvršnega sveta občinske skupščine, na kateri med drugim obravnavajo osnutek samoupravnega sporazuma o prehodu na ekonomske stanarine, osnutek izhodišč za sanacijo in postopno, dolgoročno zagotavljanje izdelovanja urbanističnih dokumentov, ki so sestavni del družbenega planiranja, predlog razlastitve gozdov s posebnim namenom, predlog zakona o dodatnem prispevku solidarnosti iz dohodka v letu 1979 z osnutkom zakona in poročilo o uresničevanju in izvajanju odloka o obveznem odlaganju smeti in odpadkov.

TRŽIČ

Za danes ob 11. uri je sklicana seja izvršnega sveta skupščine občine Tržič. Na dnevnem redu je razprava o gibanjih osebnih dohodkov v tržičkem gospodarstvu v prvem letošnjem polletju, o programu ukrepov za izboljšanje preskrbe prebivalstva, o povišanju cen v mestnem prometu in drugo.

Skrb planiranju kadrov

ŠKOFJA LOKA - Priprava planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje v teh jesenskih dneh najbolj zaposluje oddelke za družbeno planiranje in razvoj v posameznih družbenopolitičnih skupnostih ter nosilce samoupravnega družbenega planiranja v krajevnih skupnostih in v organizacijah združenega dela. Družbenopolitične organizacije naj bi te priprave spremljale in se vanje tudi učinkovito in z veliko mere odgovornosti tudi vključevale.

Kakšna je vloga družbenopolitičnih organizacij in predvsem sindikata pri izdelavi planskih dokumentov v škofjeloški občini? Ali so njihove smernice pravilne? Tem vprašanjem so skušali najti odgovore na šesti seji občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka.

Občinski sindikalni svet je bil o dosedanjih aktivnostih osnovnih organizacij pri pripravi planskih dokumentov premalo seznanjen. Na vprašalnik o do-

sedanjih pripravah v posameznih temeljnih organizacijah in organizacijah združenega dela je odgovorilo le nekaj sindikalnih organizacij. To kaže na potrebo po boljši informiranosti med vsemi dejavniki, ki so odgovorni za pripravo planskih dokumentov, saj bodo le tako rezultat celotnega združenega dela in ne peščice posameznikov.

Kljub nekaterim pomanjkljivostim pa vendarle še ni nič zamujenega, kajti čas za učinkovitejšo vključevanje sindikata v akcijo »priprava planskih dokumentov« šele prihaja. Ena pomembnejših nalog je organiziranje javne razprave o smernicah plana TOZD oz. OZD, pri čemer naj bi le ta zaobsegla vse samoupravne delovne sredine. Vsak delavec mora imeti možnost, da s svojimi predlogi in pobudami sodeluje pri načrtovanju 5-letnega razvoja.

Opozorili so na veliko odgovornost osnovnih organizacij sindikata pri planiranju kadrov v organizacijah združenega dela. Dogovorjeni odstotek zaposlovanja se iz leta v leto dviguje, predvsem na račun stalnega dotoka delovne sile iz drugih republik. S tem se zaostruje tudi vprašanje zmogljivosti objektov družbenega standarda, odpirajo se številni drugi problemi. Delovne organizacije naj bi zato bolj skrbela za dvig produktivnosti dela, za boljšo organizacijo dela, za smotnejše naložbe in za sodobnejšo tehnologijo. Vse to povečuje dohodek in le »vlaganje« za nove delavce. Stopnja zaposlovanja v prihodnjem srednjeročnem obdobju naj bo zato realna in v skladu z dejanskimi potrebami.

Na sredini seji občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka so sprejeli tudi stališče o izhodiščih o demokratizaciji odnosov in krepitvi kolektivnega dela in odgovornosti v sindikalni organizaciji. V javni razpravi so že bila stališča republiškega sindikata, ki pa v škofjeloški občini ni navrgla pomembnejših predlogov. Še največ vprašanj so v razpravi postavili v zvezi z novim mandatsnim obdobjem, ki ga zahteva kolektivno delo. Opozorili so na pomanjkanje usposobljenih sindikalnih delavcev, ki bi se pri tovrstnem načinu dela menjavali po letu ali dveh. Sicer pa so člani škofjeloškega občinskega sveta izhodišča o kolektivnem delu in kolektivni odgovornosti v Zvezi sindikatov Slovenije podprli in jih ocenili kot prispevek k še boljšim samoupravnim odnosom.

Še vedno je velik naš dolg...

Poleg občinskega zbornika tudi krajevni zbori - Vprašanje ohranjanja spomenikov in tradicij NOB, ki presegajo občinske meje - Zakaj proslave v nekaterih krajevnih skupnostih obiskane? - K spomeniku sodi tudi pot do partizanskih obeležij in dogodkih iz NOB

Na zadnji seji sveta za ohranjanje in razvijanje tradicij NOB pri občinski konferenci SZDL Kranj, kjer so člani razpravljali tudi o kranjskem zborniku, ki izide vsako 5. leto, je vznika pobuda, da bi tudi večje krajevne skupnosti izdale svoje krajevne zbornike. Mišljena so naselja Senčur, Naklo, Cerklje, Goriče in Stražišče. Krajevni zbornik naj bi prav tako zajel celoten razvoj kraja, gospodarski in kulturni, poseben poudarek pa naj bi bil dan ohranjanju tradicij NOB. Za pripravo zbornikov bo treba postaviti posamezne uredniške odbore, mentorstvo pa naj bi prevzel uredniški odbor za izdajo kranjskega občinskega zbornika.

Vrsta je dogodkov iz naše borbe, ki so se sicer zgodili na kranjskem območju, po pomenu pa presegajo občinske meje in bi morala zanje poskrbeti celotna gorenjska regija ali celo Slovenija. Pri tem so člani sveta mislili na neizpolnjen dolg do Tomažinove hiše, pri Kocjanu v Bukovčici, kjer je bil sprejet sklep za zimsko vstajo in kjer je bila prva partizanska ambulanta. Ali pa borba 12. decembra 1941 v Rovtu, kjer je padlo 45 Nemcev in je bil to takrat edinstven dogodek v Evropi. Potem Okroglo, Udin boršt in podobni dogodki iz naše borbe. Za vse te primere je treba pripraviti posebno oceno in predloge, kdo naj nosi skrb za ohranitev oziroma ureditev teh spomenikov.

Člani sveta so tudi ugotavljali, da so naše krajevne proslave v počastitev krajevnih praznikov ali posameznih obletnic iz naše borbe preskromne in slabo pripravljene. Zato je tudi obisk temu primeren. Poskrbeti je treba, da bodo proslave res kvalitetne, skrbno pripravljene in da se jim da v bodoče večji poudarek.

Zdaj, ko se pripravljajo srednjeročni program, je bil svet mnenja, da se da posebna pobuda občini za izgradnjo poti do posameznih spomenikov iz NOB. Veliko jih imamo, vsepovsod so posejani, dostikrat pa ne veš, kako priti do njih. Približati jih je treba okolici in speljati in označiti poti do njih.

Že dolgo govorimo o tem, da bi bilo treba izdati prospekte s kratko vsebino za posamezna partizanska obeležja in spomenike. Posebej se je svet zavzemal za prospekt o Okro-

gelski jami, za katerega naj bi skrbel Zavod za spomeniško dediščino Slovenije. Seveda pa bi bilo poskrbeti tudi za prospekte ostale večje dogodke iz naše na kranjskem področju in na renjskem. Tu je naš dolg še velik...

Spodrslija v dogovarjanju

KRANJ - Predsedstvo občinskega zbora Kranj je na svoji zadnji med drugim razpravljalo o mreži šol v usmerjenem brazevanju na Gorenjskem predlogom programa usmerjenega izobraževanja na renjskem so bile družbenopolitične organizacije in nosilci seznanjeni že v letu; prav tako so bili po njih ustanovljeni koordinacijski odbori, kaj več pa ni narejenega. Brez urejenosti je ostal tudi sklep, naj bi bila gorenjskih občin je koordinacijski odbor, ki bi usklajeval predloge za šole, ki so se oblikovale v občinah. Kajti le na regije je mogoče usklajevati program usmerjenega izobraževanja, nikakor pa ne more lotevati po svoje mezna občina. Seveda pa takšno usklajevanje ne izdelati merila, kar naj bi pravila republiškega interesna skupnost, ki bi podatke pa bi moral pri Zavodu za šolstvo in pa nosnost za zaposlovanje.

Ne glede na to, da je narejen spodrslija v dogovarjanju, oziroma dogovor med občinami sploh ni pa je popolnoma nerazumljivo, da v razpravi o usmerjenega izobraževanja bilo pritegnjeno zelo malo ljudi.

Le pet študentov na delovni akciji

KRANJ - 156 brigadirjev iz kranjske občine je po centra za mladinske delovne akcije pri občinski komisiji ZSMS Kranj dalo v letošnjih poletnih mesecih pomembno spevek k družbenoekonomskemu razvoju manj razvitih ročij v Jugoslaviji in Sloveniji. Derdap 79, Vlasina 79 in so akcije, kjer so »šolo samoupravljanja« opravljali brigadirji. Na Derdapu so utrjevali obrežje Donave ter iskali li arheološke ostanke, Trajanovega mostu iz prvega stoletja Vlasini so pogozdovale planote, v Istri pa gradili višinski vod in kopali kanale za telefonske kable. Uspešno so kranjsko občinsko konferenco, saj dvakrat in celo trikrat žene norme na delovnih povedo dovolj.

Dolgotrjne priprave v »ogrevanjem« na lokalni mladinskih akciji v Stražišču so dale ugodne rezultate. Brigadirji disciplinirano in z veliko mero odgovornosti opravljajo »trase«, kjer ni bil njihov cilj le (dvakrat, trikrat) prebrskati ma, temveč tudi solidno opravljeno delo. »Boj za nore tekmi z drugimi brigadami namreč čisto prinaša tudi negativne učinke. Kranjski brigadirji takšnih posledic niso želeli, niti nismo cilji na akciji niso edini. Veliko pozornosti so posvetili tudi družbenopolitičnemu izobraževanju, smotrno namreč nju prostega časa in pravi samoupravnim odnosom v delovnih skupnostih.

Letos so morali v centru prvič upoštevati pri sestavi predpisane odstotke, zapisane v družbenem dogovoru o nju mladinskih delovnih akcij. Sestava je bila kljub temu ustrezna, saj centru ni uspelo pridobiti dovolj brigadirjev, govornu pa bi morale biti zastopane s 25-odstotno udeležbo skrbljujoč je tudi podatek, da je na akcijah sodelovalo le pet študentov iz kranjske občine. V centru pravijo, da se izgovorijo na obvezno prakso in študijske obveznosti. Preostali pa tudi treba miselnost, naj na mladinske akcije hodijo le mladi, ki edini dobijo za svojo odsotnost nadomestilo v obliki akcijah združenega dela. Večina letošnjih brigadirjev je bila učencev v gospodarstvu, pionirjev, srednješolcev in delavcev.

Letošnji rezultati kranjskih brigadirjev na mladinskih delovnih akcijah bi bili zagotovo še boljši, če bi bila brigadirji fizično zrelejši. Vse tri so bile zelo »mlade«: brigada, ki je lovila na akciji Derdap 79 je imela v povprečju le šestletista na Istri 79 le nekaj mesecev več.

Sezona mladinskega prostovoljnega dela je za nami, občinski konferenci pa se že pripravljajo za prihodnje leto. Bodo morale biti priprave še temeljitejše, kajti kranjski akcije so organizatorji brigade šestih bratskih mest - Osnjalu, njalu, Zemuna, Hercegnovega, Bitole in Kranja.

Triglav razširja proizvodnjo

V Metalkini temeljni organizaciji Triglav v Tržiču bodo razširili izbor montažnih elementov, upeljali proizvodnjo sistemov pritrjevanja, sedanjí program pa povečali

Tržič — V Triglavu, temeljni organizaciji ljubljanske Metalke, so pred leti ne preveč ponosni praznovali petdeset let. Ponosni ne zato, ker proizvodnja pil ni bila rentabilna in so bili delavci kljub prizadevanju slabo plačani, tako da je maja 1973. leta prišlo celo do prekinitve dela. Ta datum je nekakšna prelomnica v zgodovini tovarne pil. Tedaj so se namreč resno pogovorili, kaj je pri njih narobe in kako bi kazalo naprej.

Razkorak med ceno pil in vsemi stroški je bil namreč prevelik, saj je ta proizvodnja zahtevala ogromno

ročnega dela. Spoznali so, da z notranjimi rezavami te razlike ni mogoče izravnati. Tudi razširitev ni prišla v poštev, saj s tem, razen novih delavcev, ki pa jih v tržiški občini tudi ni, ne bi ničesar pridobili.

Iz teh razlogov so se pred tremi leti odločili, da se bodo preusmerili. Rešitev so videli v izdelavi drugega ročnega orodja, gre predvsem za orodje za obdelavo kamna, ki ga lahko delajo na istih strojih kot pile, in v dolgoročnejši in kvalitetnejši preusmeritvi, v proizvodnji montažnih elementov.

Ideje so kmalu začele dobivati

Jože Oblak, direktor Triglava

trdno podlago. V teh letih so načrte celo toliko presegli, da s sedanjo zmogljivostjo ne morejo več pokrivati niti domačega niti tujega trga, v katerega so se s precejšnjimi uspehi začeli vključevati.

Zato so se lani lotili izdelave elaborata za razširitev proizvodnje montažnih elementov, ki naj bi bil tudi osnova nadaljnjega razvoja Triglava v obdobju od 1981. do 1985. leta. Elaborat so gradili na več temeljih: prvič želijo razširiti izbor montažnih elementov, na novo vpletati proizvodnjo sistemov pritrjevanja, ter tretjič, povečati proizvodnjo sedanjega programa montažnih elementov in proizvodnjo ročnega orodja.

Izbor montažnih elementov oziroma sicer bi v Triglavu radi razširili zato, da bi kupcem lahko ponudili kompletno rešitev, medtem ko je izdelava sistemov pritrjevanja želja vsakega kolektiva, ki se ukvarja s podobno proizvodnjo. Ti sistemi namreč dajejo poročstvo za uspeh in možnosti za hitrejši razvoj. Razlog za razširitev obstoječega programa pa je predvsem tuje tržišče. Na njem so se začeli pojavljati lani, in to z velikim uspehom predvsem v Veliki Britaniji, na Nizozemskem, Madžarskem ter v zadnjem času tudi na Švedskem. Gre jim za to, da ne bi izvažali samo zaradi uvoza, zaradi deviz, ki jih potrebujejo, ampak so se tujega tržišča lotili načrtno, zavestno.

Za uresničitev zahtevne investicije sami nimajo dovolj denarja. Izpeljali jo bodo v okviru Metalke iz združenih sredstev temeljnih organizacij. Na tej osnovi so že sprejeli tudi dogovor, kako bodo delili ustvarjeni dohodek in devize. 7,5 milijona dinarjev jim je posodila še Ljubljanska banka. Zanimivo je, da je Triglav razen Peka in Skupščine občine v tržiški občini edini, ki je v obdobju ostrejših kriterijev dobil investicijski kredit v banki.

Denar bodo uporabili za novo opremo, nekaj strojev pa bodo obnovili. Novih poslovnih prostorov ne bodo gradili, pač pa bodo sedanje skušali čimbolj izkoristiti s tem, da bodo izločili stare stroje, v kolikor jih že niso. Naložbo bodo uresničevali postopoma, zaključena pa bo v 1981. letu.

Kljub rasti proizvodnje števila zaposlenih v zadnjih letih niso povečevali. Nove programe so uvajali tako, da so delavce prekvalificirali. Zdalj to ne bo več mogoče.

H. Jelovčan
Slike: F. Perdan

v tem obdobju poprečno letno vrnilo le 57 delavcev (od tega 23 odstotkov žensk), kar je v številu novozaposlenih le 1,2 odstotka. Kvalifikacijska struktura delavcev iz tujine je boljša od kvalifikacijske strukture delavcev iz drugih republik. Nepričuenih in priučenih delavcev je bilo 43 odstotkov, delavcev s poklicno šolo 46 odstotkov, s srednjo stopnjo strokovnosti 5,4 odstotka, z višjo 3,6 odstotka in z visoko 1,8 odstotka.

Potencialni vir kadrov so tudi nezaposleni. To so evidentirani iskanci zaposlitve, medtem ko latentne brezposelnosti doslej nismo ugotavljali. Obseg evidentirane brezposelnosti na Gorenjskem je brez večjega pomena, saj je delež brezposelnih glede na zaposlene dosegel le 0,9 odstotka. Poprečno brezposelnih je bilo v tem obdobju 694 (od tega 55 odstotkov žensk). Zaradi različnih vzrokov težje zaposljivosti, kot so zdravstvene, psihofiziološke ali socialne težave, potem zaradi ostarlosti, mladoletnosti, nosečnosti, neznanja slovenščine, neodslužene vojaške obveznosti in družinskih razmer ter invalidnosti in kategorizirane mladine, določen del brezposelnih iskalcev ni takoj zaposljiv. Težje zaposljivih delavcev, kot jih označujemo, je bilo v tem obdobju evidentiranih 247 ali 36 odstotkov vseh brezposelnih. Za njihovo vključitev v delo je potrebno poprejšnje strokovno usposabljanje ali prekvalifikacija. Usposabljanje in prekvalifikacija je nujna in smotrna ne samo zaradi uresničevanja ene osnovnih človekovih pravic do dela in izvajanja zakona o usposabljanju invalidnih oseb, temveč tudi zaradi vseh drugih že izčrpanih kadrovskih virov. Glede na potrebe po kadrih je treba za delo usposobiti kar največ trenutno še nezaposljivih delavcev.

Mimi Pintar

Korist ali nadloga

Ko se je razpletala razprava o lokaciji nadomestne asfaltne baze Cestnega podjetja Kranj (žal je bil glavni del bremena odločitve prepuščen občini Kranj, čeprav gre za projekt gorenjskega pomena) in ko je razprava po začetnih znakih stihila vedno bolj dobivala oblike resničnega ustvarjalnega samoupravnega dogovora in usklajevanja interesov prizadetih, družbenopolitične skupnosti Kranja in tudi Gorenjske (družbeni dogovor o izgradnji nadomestne asfaltne baze Cestnega podjetja Kranj so potrdili izvršni sveti gorenjskih občinskih skupščin in predsedstvo skupščine gorenjskih občin — op. p.), smo bili vedno bolj prepričani v uspešno rešitev problema tovarne asfalta, ki je dobil razen gospodarskih tudi družbeno politične razsežnosti. Odprt sistem samoupravnega dogovarjanja in usklajevanja posamičnih, splošnih in družbenih interesov v primeru nadomestne asfaltne baze ni padel na izpitu, temveč se je praktično potrdil kot uspešna metoda sistema socialističnega samoupravljanja za doseg ciljev, do katerih stališča in pogledi niso uglaseni. Če ne bi ubrali takšne poti, bi se način reševanja lokacije za nadomestno asfaltno bazo lahko prelevil v družbeno nesprejemljive oblike odločanja izven in brez tistih, ki bi morali resnično odločati in odločiti.

Najnovejša stališča do nadomestne asfaltne baze, za katero je bila lokacija dogovorjena pri Podtaboru, pa kažejo, da želimo prav slednje: razrešitev problema po nesamoupravni poti.

Nemogoče se je namreč dogovarjati in oblikovati za večino zainteresiranih sprejemljivo stališče, če na primer ob odločanju odpove osnovna vez med delegacijo prizadete krajevne skupnosti, organi skupnosti in delegatom, ki zaradi tega zagovarja stališče, nasprotno mnenju skupnosti, ki jo zastopa. To se je pripetilo na zadnji seji kranjske občinske skupščine. Prav tako je težko najti družbenosprejemljivo rešitev o tako pomembni investiciji, kot je tovarna asfalta, če se razprava, organizirana povrh vsega še v času, ko se dogovor že uresničuje, spremeni v tekmovalno, kdo bo ostrejši in uspešnejši v nasprotovanju asfaltni bazi na tej ali oni lokaciji. V takšnem primeru o ustvarjalnem dogovoru, kako najhitreje odstraniti problem z dnevnega reda, težko govorimo. Povedati moram, čeprav mogoče zveni komu enostransko ali ima te besede za obrambo interesa enega ali drugega, da nova tovarna asfalta in lokacija zanjo ni le zadeva Nakla, Podbrezj, Zvirč in Kovorja, temveč Gorenjske in njenih cest. Oporekanje bazi na lokaciji pri Podtaboru bi moralo prodreti v javnost že prej, v času javnega snovanja odločitve o lokaciji, ki ni bilo niti najmanj enostavno in še kako odgovorno. Zato je primer nasprotovanja asfaltni bazi pri Podtaboru tudi eden od dokazov pogoste hibe našega samoupravnega odločanja, ko molčimo v nepravem, čeprav mogoče odločitve najvažnejšem trenutku. Vse, kar se je dogajalo v razpravi o iskanju nove lokacije za nadomestno asfaltno bazo, se je z izjemo Nakla, kjer bi bile baze ure slej ko prej štete, daje vtis, da je asfaltna tovarna največja gorenjska nadloga in tujek, ki se ga vsak brani z vsemi štirimi.

Na primeru baze postajamo najbolj zagreti zagovorniki varstva narave in našega okolja, hkrati pa tudi »pozabljivci« vseh svojih grehov nad okoljem in naravo, ki jih sicer ne povzročamo s tako »velikimi« rečmi kot je asfaltna baza. Če bi bili na delovnem mestu, doma ali na poti tako zavestni varuhi okolja, potlej danes onesnaženost okolja na Gorenjskem ne bi dosegla tako grozljivih meja.

Konec koncev gre v vseh razpravah o asfaltni bazi bolj verjeti tudi investitorju, izdelovalcu naprave za bazo in vsem, ki takšne naprave že imajo, ki trdijo in praktično dokazujejo, da je tehnologija čista. Baza ni bila prisiljena zapustiti Naklo toliko zaradi onesnaževanja ozračja kot zaradi hrupa tovarnjakov in neprimerne prometne ureditve.

Stališče Kovorjanov oziroma Tržičanov daje problematiki baze nove vidike obravnave in, bojimo se, da ne tudi težave, ki pa po dosedanjih izkušnjah sodeč niso nepremostljive. So pa odveč, če bi ravnali po načelih ustvarjalnega in odgovornega samoupravnega odločanja. Škoda, ki utegne nastati zaradi tega, pa ni naslovljena le na posamezno krajevno skupnost, občino ali krog ljudi, temveč predvsem na kolektiv Cestnega podjetja Kranj, na ljudi in organizacije, ki so razumno uspeli najti sedanjo rešitev in na nas vse. Morda se prav tega ne zavedamo...

J. Košnjek

Naložbe zaostajajo

V družbenem planu razvoja občine Tržič letos na področju gospodarstva najbolj zaostajajo investicijska vlaganja, medtem ko bodo do konca leta predvideni družbeni proizvod presegli, prav tako pa tudi izvoz

Tržič — Primerjava doseženih osnovnih tokov družbene reprodukcije s planiranimi materialnimi okviri razvoja kaže, da so v tržiški občini letos dosegli sorazmerno ugodne rezultate, še zlasti ugodno gospodarsko rast. Proizvodnja je naraščala predvsem v industriji, ki je bila tudi letos osnovni nosilec gospodarske rasti v občini. Na uspešnost gospodarske rasti pa so seveda vplivala tudi gospodarska gibanja in težnje v Sloveniji, Jugoslaviji in v svetu, tržišna gibanja in usmerjanje družbe.

V resoluciji za letošnje leto so v tržiški občini predvideli za 25 odstotkov večji družbeni proizvod od lanskega, vendar pa že kaže, da ga bodo presegli. Družbeni proizvod namreč že v prvem polletju znaša 54,9 odstotka celotnega družbenega proizvoda, planiranega z resolucijo.

V zunanjetrgovinski menjavi je značilna visoka stopnja vključevanja tržiških organizacij združenega dela v mednarodno menjavo, predvsem velja to za čevljarstvo in industrijo. Izvoz se je povečal za 36 odstotkov v primerjavi z lanskim prvim polletjem, kar je zelo ugodno, saj je v resoluciji za letošnje leto predvidena 13-odstotna rast izvoza blaga.

Nasprotno pa investicijska dejavnost v občini nazaduje in praktično ni možnosti, da bi do konca srednjeročnega obdobja dosegli zastavljene cilje. V prvih dveh letih so precej zaostajali na področju naložb v osnovna sredstva, kar se je le delno izboljšalo šele lani. Predvidene investicije naj bi letos v občini dosegle

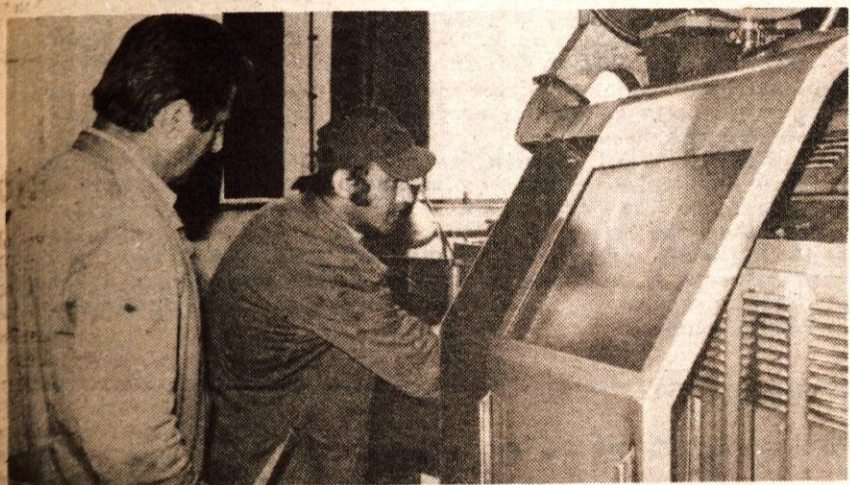
246,7 milijona dinarjev. Od tega so v prvem polletju uresnili le 32 odstotkov, čeprav po drugi strani investicije vrednostno naraščajo in se njihov delež v družbenem proizvodu občine izboljšuje.

Letos naj bi se zaposlenost povečala največ za dva odstotka, odvisno od gibanja produktivnosti ter od zagotavljanja minimalnih življenjskih pogojev pri odpiranju novih mest. Poprečno število zaposlenih pa se je v celotnem občinskem gospodarstvu povečalo le za 0,6 odstotka, kar kaže, da so v organizacijah združenega dela že začeli upoštevati stopnjo zaposlovanja, opredeljeno v družbenih planih, in presojati njihovo ekonomsko upravičenost tudi s stališča uresničevanja minimalnih standardov zaposlovanja.

Poglejmo na kratko še v kmetijstvu. Za tržiško občino je značilno, da kmetijstvo zaostaja za drugimi panogami v gospodarstvu. Prav to je razlog za pripravo programa razvoja kmetijstva v naslednjem srednjeročnem obdobju, ki bo jeseni v javni razpravi, istočasno pa bo v razpravi tudi sporazum za združevanje denarja za pospeševanje kmetijstva.

Področje gospodarstva zaokrožuje malo gospodarstvo. Trenutno je še v pripravi program razvoja malega gospodarstva, ki bo gotov v teh dneh in bo osnova za uresničevanje določil družbenega dogovora o pospeševanju malega gospodarstva.

H. Jelovčan

Stružni avtomati sodijo v novejši in perspektivni del proizvodnje montažnih elementov

Druga plat resnice

Zakaj se tržiška kmetijska zadruga ne ogreva za to, da bi klavno živino prodajala Mesoizdelkom v Škofji Loki in ne več Kmetijsko živilskemu kombinatu Kranj?

Tržič — Tržiška občina ni posebno bogata z živino. Ima je le okrog 1700 glav, od tega je 700 krav in brejih telic, ostalo pa teleta in živina, namenjena za zakol. Razen goveda je še okrog 800 ovac, prašičev pa le neke med 150 in 200.

Pred dnevi je izvršni svet skupščine občine Tržič na predlog Mesoizdelkov iz Škofje Loke, ki z mesom pokriva okrog 80 odstotkov potreb v občini, priporočil domači kmetijski zadrugi, naj bi prodajo klavne živine preusmerila v Škofjo Loko in ne več v Kranj, ker bi s tem pomagala k boljši preskrbi občanov z mesom.

Preusmeritev prodaje pa ni tako enostavna, kot se zdi. O drugi plati resnice pripoveduje vodja kmetijske zadruge Tržič, Franc Sajovic: »Pred leti je bila v Tržiču klavnišnica, ki pa je začela v težave — v Sloveniji imamo sploh preveč klavnišnic — in so jo nato prevzeli Mesoizdelki iz Škofje Loke ter jo specializirali za klavne prašičev. Tržiški kmetje so bili tedaj prisiljeni oddajati svojo živino v Kranj. S kmetijsko živilskim kombinatom zdaj sodelujemo že sedem let in moram reči, da do kakšnih nesporazumov še ni prišlo. Celotno nasprotje; KZK nam gre dosti hitre na roko, če je treba. Tako na primer pred leti, ko je bilo

živine preveč, naše ni odklonil. Razen tega jo kmetom vedno zastoj zvozi na pašo po planinah, sprejema pa tudi mleko, kolikor ga pač imamo. Imamo pa ga le 450 do 500 tisoč litrov na leto, torej komaj omembe vredna količina, ki bi se ji KZK, če bi mu šlo zgolj za dobiček, kaj lahko odrekel. Zakaj naj bi torej sodelovanje s KZK opustili? Razloga za to ne vidimo niti mi v zadrugi niti kmetje, naši kooperanti.«

Franc Sajovic meni, da bi morali v tržiški občini razmišljati v drugo smer. Še tesneje bi se morali povezati s Kmetijsko živilskim kombinatom, mu zagotoviti prodajne prostore — zdaj ima le mesnico v Križah — in nato od njega zahtevati, da vraca meso v Tržič. Svetuje tudi, da občani posebno zdaj, ko poteka javna razprava o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva, nekoliko bolj poglobljeno razmišljajo o tem, kako bi tržiškemu kmetijstvu pomagali.

»O priporočilu izvršnega sveta bodo samoupravni organi kmetijske zadruge seveda razpravljali. Kakorkoli se bodo pač odločili, tako se bomo v prihodnje tudi ravnali,« pravi Franc Sajovic.

H. Jelovčan

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Ponudba delavcev v letih 1976—78 (2)

Glede na to, da je na Gorenjskem največ povpraševanja po kadrih z nizko stopnjo strokovnosti, je kvalifikacijska struktura pridobljenih delavcev zelo slaba. Že tako ugotavljamo, da je kvalifikacijska struktura vseh novozaposlenih delavcev slaba, še bolj pa na to vplivajo nizka kadrovska struktura delavcev iz drugih republik. Po podatkih, ki veljajo za to obdobje, je bilo v regiji zaposlenih 82 odstotkov delavcev iz drugih republik ozkega profila, to je priučenih in nepriučenih. Delavcev s poklicno šolo je bilo 13 odstotkov, delavcev s štiriletno srednjo šolo (profil tehnik) 3 odstotke, delavcev z višjo šolo (profil inženir) 0,7 odstotka, delavcev z visoko šolo in magisterijem (profil dipl. inženir) pa dober odstotek.

Delavci iz tujine ne predstavljajo pomembnejšega vira kadrov. Resda se neprestano vračajo, vendar se je

17 ŠKOFJA LOKA

DOGOVORIMO SE

Osnutek urbanističnega načrta
Soriška planinaZa kakšne goste
gradimo?

11. skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, ki bo v sredo, 10. oktobra, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine, Poljanska cesta 2.

Dnevni red

- izvolitev komisij za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in ugotovitev sklepčnosti zborov
- predlog odloka o zazidalnem načrtu »Center Železniki z območja«
- predlog odloka o zazidalnem načrtu »Trnje Železniki«
- predlog odloka o zazidalnem načrtu »Stanovanjska cone v Gorenji vasi I. faza«
- predlog odloka o spremembi zazidalnega načrta Žiri za območje Centra, informacija o poteku javne razprave o osnutku urbanističnega načrta Soriška planina ter o osnutku zazidalnega načrta Skladiščno-predelovalne živilske cone Godešič
- informacija o uresničevanju usmeritev izvršnega sveta za nadaljnji razvoj stanovanjskega gospodarstva v občini Škofja Loka
- predlog za uvedbo postopka za spremembe in dopolnitve statuta občine Škofja Loka
- poročilo o uresničevanju sanacijskega programa v DO MiG, Tozd Mesoizdelki Škofja Loka ter akcijskega programa po zapisniku SDK
- predlog za izdajo zakona o dodatni solidarnosti iz dohodka v letu 1979 z osnutkom
- delegatska vprašanja

Zazidalni načrt

»Trnje« Železniki

Nova
stanovanja

Površina, ki ga načrt obravnava, leži v spodnjem delu naselja Železniki med regionalno cesto in pobočjem hriba Skovin, vzhodno od cerkve na Trnju in obsega 1,3 ha. Omenjeni predel je delno že pozidan z individualnimi hišami in stanovanjskim blokom. Blokovna zidava, ki je predvidena na tem območju, sledi terenu in se mu prilagaja. Objekti so nanizani okoli ploščadi, ki je namenjena predvsem pešcem, dostop na ploščad pa je možen iz vseh stanovanjskih enot. Opremljena je s klopimi, otroškimi igrali in cvetličnimi koriti.

Vsi objekti bodo imeli največ dve nadstropji, streho različnih naklonov in enotno pročelje. V kleti bodo garažni boksi. Vse zelene površine bodo parkovno uredili, dovolze poti asfaltirali, peš poti pa utrdili. Na tem območju bodo 4 stanovanjske enote s po 7 stanovanji.

Zazidalni načrt stanovanjske cone
Gorenja vasGradnja med Trato
in Dobravščami

Z novelacijo urbanističnega programa občine Škofja Loka je opredeljeno, da se poselitve v Poljanski dolini usmeri predvsem v Gorenjo vas, kjer so zato namenjena zemljišča med Trato in Dobravščami. Že tako velike potrebe so se še močno povečale z izgradnjo rudnika urana Žirovski vrh in bo tako potrebno čimprej zgraditi vsaj 300 stanovanj v blokih.

Površine, ki jih omenjeni zazidalni načrt obdeluje, ležijo v jugovzhodnem delu naselja Gorenja vas in so na severu omejene z industrijsko cono, na vzhodu s športno cono, na jugu s individualnimi stanovanjskimi hišami in na zahodu s šolo, vrtcem, zdravstvenim domom trgovino itd.

Zazidava je zasnovana tako, da je stanovanjski del ločen od prometnice in industrijske cone s pasom garaž in parkirišč, ki posegajo v zeleni pas, ki ločuje industrijsko cono od stanovanjskega predela. Najprej naj bi zgradili 160 stanovanj v štirietažnih blokih, potem pa še 140 stanovanj. V I. fazi je predvidena tudi izgradnja dveh garažnih objektov in zdravstvenega doma. Vsi dostopi do blokov so z ene strani, tako da se omogoči servisna cona med bloki. Do blokov pa bo možen samo urgentni dovoz in komunalna. Naselje bo potrebno tudi v celoti

Osnutek urbanističnega načrta obravnava Soriško planino z vasi pod Ratitovcem od Sorice do Torke ter širokim zaledjem Jelovice kot enoten turistični prostor z možnostmi razvoja zimskošportnega in letnega turizma. Njegov namen je opredeliti prednosti tega prostora tako, da bodo obogatile turistično ponudbo v širšem slovenskem prostoru, po drugi strani pa zaustavile odseljevanje tamkajšnjih prebivalcev in jim omogočile stalno zaposlitev.

Osnutek predvideva ureditev 50 ha smučišč z zmogljivostjo 2.500 smučarjev. Postavljenih bo 6 vlečnic in ena žičnica. Razen smučišč bo urejeno tudi disališče, skakalnica, krožna proga, tekaške proge, ki bodo speljane proti pobočju Ratitovca in proti Jelovici ter drugi zimsko-rekreacijski objekti. Poleti pa naj bi bila Soriška planina izhodišče za lažje planinske ture proti Ratitovcu, Jelovici in Kobilj. Gostje bodo v tem času lahko koristili teniška igrišča, letni stadion, zaprto kopališče z notranjim bazenom in štiristezno kegljišče. Pomembna turistična novost bo turno jahanje, konje naj bi gojili v vaseh pod Ratitovcem.

Za takšno ponudbo bi bilo potrebno zgraditi hotel B kategorije s 150 posteljami, garni hotel s 200 posteljami, apartmaje s 640 posteljami, sindikalne domove s 410 posteljami in počitniške hišice s 100 posteljami. Pogoji za uspešen razvoj je cestna mreža, ki bo omogočila pristop s Primorske, z Gorenjske prek Bohinjske Bistrice in Jelovice ter iz Selške doline. Soriška planina bo morala imeti tudi urejeno preskrbo z vodo, energijoj pa naj bi dobivala s pomočjo plina in sonca.

Osnutek urbanističnega programa je bil dan v javno razpravo, v kateri se je izoblikovalo vrsto pripomb. Vse pa imajo isti imenovalec: za kakšne goste gradimo Soriško planino?

Ali za nastanitvene goste ali za dnevne goste? Od te odločitve je namreč odvisno celotno nadaljnje urejanje.

Gradnja hotelov, apartmajev in sindikalnih domov na Soriški planini nima ekonomske osnove. Glede gostinskih in drugih storitev, ki jih nastanitveni gost potrebuje, bi se morali opreti na Sorico. Nevzdržno

komunalno urediti, zgraditi ceste in dovoze. Prav tako bo potrebno zgraditi toplarno, ki bo v industrijski coni in bo ogrevala celotno območje.

Osnutek zazidalnega načrta stanovanjske cone v Gorenji vasi je bil javno razgrnjen in v KS Gorenja vas je bila organizirana javna razprava. Pripombe je dala sanitarna inšpekcija in oddelek za ljudsko obrambo, ki se v celoti upoštevajo. Pripombe pa so dali še Lokainvest, Jelovica TOZD Jelobor, Partizan Gorenja vas, svet ZKS in predsedstvo KK SZDL Gorenja vas in predstavniki delovnih in temeljnih organizacij v Gorenji vasi.

Pripomba glede višine objektov ni upoštevana in ostanje 4 etaže, ker se bodo tako lažje vklapljali v okolje. Prometna ureditev se dopolni tako, da bo možen dovoz do stanovanjskih objektov za potrebe selitve, komunalnih in intervencijskih vozil. Korigira se ocena stroškov komunalne ureditve in opreme, odcep do Jelovice se uskladi z veljavnim urbanističnim načrtom. Urbanist pa bo preveril pravilnost lociranja športnih objektov.

Ne upoštevajo pa se pripombe glede obrata družbene prehrane, katerega lokacija se bo proučila ob izdelavi urbanističnega načrta. Pridobivanje zemljišča pa je premoženjsko pravna zadeva in se ne obravnava v zazidalnem načrtu.

bi bilo na razdalji 5 kilometrov graditi novo turistično vas, hkrati pa staro naselje prepustiti odmiranju. Če bi dograjevali Sorico, bi hkrati pomlajevali tudi druga podgorska naselja.

Nadalje je v javni razpravi predlagano, da Soriško planino usposobimo za potrebe domačih gostov in razpoložljivi denar uporabimo za opremo smučišč, za gradnjo in urejanje tistih objektov, ki so tesno povezani s smučanjem. Predvideti je treba sprejemni center – centralni objekt s samopostrežno restavracijo z okoli 300 sedežev ter druge servise, ki jih gost potrebuje za dnevno bivanje v gorskem okolju v obeh turističnih sezonah in s prostori, ki jih potrebujejo tehnične in upravne službe tovrstnega gorskega središča. Glede potrebe ležišč pa prepustimo času, da bo pokazal, kaj potrebujemo. Bolje je kasneje spremeniti načrte in nekaj dozidati, kot pa imeti druge in nerentabilne objekte.

Zazidalni načrt za »Center Železniki«

Poslovni prostori, trgovina, hotel

Razvoj Železnikov je zahteval že leta 1969 sprejem zazidalnega načrta Kres-Češnjica, kjer je bil center le v grobem opredeljen. Ob uresničevanju zazidalnega načrta pa se je pokazala potreba po konkretniji obdelavi. Tako so bile spremembe sprejete že leta 1975 in 1978. Sedanji predlog pa omenjena dokumenta dopolnjuje tako, da prinaša urbanistične, arhitektonske in programske zasnove za II. fazo gradnje centra.

Z njim so funkcionalno opredeljene površine za trgovske in poslovne prostore ter objekte širšega družbenega pomena ko so postaja milice, pošta in banka. Predvidena je podkletitev teh objektov, da bodo pridobljeni prostori za skladišča in garažne bokse tako za potrebe samega centra, kakor za stanovalce stolpnice. Ker je predvideno podzemno oskrbovanje centra, bo isti uvoz služil kot dostop v garaže, blagovnico, hotel in bazen.

Celoten center bodo gradili postopoma. Prva etapa obsega izgradnjo pošte, hotela ter povečanje sedanje trgovine proti severu. Možna je tudi gradnja postaje milice. V drugi etapi pa bodo zgradili blagovnico do kraja, poslovne prostore in podzemne garaže.

Objekt s poslovnimi prostori bo vključeval banko in poslovne prostore za potrebe manjših organizacij, ki delujejo v sklopu centra kot so galanterija, boutique in podobne manjše prodajalne, trafiko, turistične informacije in podobno. Celoten kompleks bo komunalno urejen.

Cestno omrežje, na katerega meji kompleks na južni in vzhodni strani, bo v celoti rekonstruirano. Promet bo potekal po dveh vvozih in sicer ob bazenu in glavnem vvozu na vzhodni strani s ceste proti Dražgošam. V območju centra je tudi avto-busno postajališče ob regionalni cesti Železniki–Škofja Loka. Peš poti v center potekajo prek predvidenega podhoda, prek brvi čez Dašnjico in prek cestnih prehodov v križišču cest. Predviden je tudi skupni toplovod.

Zazidalni načrt predstavlja za klučeno celoto, dodelano do končne faze. Na prostoru, ki ga obravnava, se nahajajo stanovanjski in gospodarski objekti, ki služijo kmetijstvu. Zato so predvidene nadomestne stanovanjske hiše južno od ceste Železniki–Škofja Loka. Za eno od kmetij, ki je po dejavnosti perspektivna, pa bo potrebno poiskati zadovoljivo lokacijo izven Železnikov.

Zato je treba k zazidalnemu načrtu priključiti še cono za nadomestne stanovanjske objekte, cono rezervata za poslovni center in cono rezervata za blokovno stanovanjsko gradnjo.

Osnutek zazidalnega načrta je bil javno razgrnjen, v krajevni skupnosti Železniki pa je bila organizirana javna razprava. Bilo je precej pripomb, ki so v predlogu v večini upoštevane. Upoštevana je pripomba stanovalcev Na Kresu 17 in bo četrta stolpnica postavljena tako,

Sanacijski program
v Mesoizdelkih

Mesoizdelki Škofja Loka so leto 1978 zaključili z izgubo, ki pa so jo pokrili sami. Letošnje prvo polletje so ustvarili ostanele dohodke, vendar pa poudarjajo, da je dohodek prehodnega značaja, predvsem zaradi izredno velike prodaje govedi v naših krajih, ki jo je zahtevala suša.

Sicer pa se težave v mesni industriji iz meseca v mesec zastrujejo. Neusklajene cene žive teže govedi in prašičev ter prodajne cene mesa in mesnih izdelkov so že dodobra izpraznile blagajne mesarjev, po drugi strani pa visoka cena koruze vztrajno prazni hleve in svinjake.

Ceprav so med vzroki za izgubo v Mesoizdelkih lani naštevati tudi slabo notranjo organizacijo in slabo samoupravno organiziranost, pa vendar ta ne more biti med poglavitnimi vzroki. Kar 90 odstotkov celotnega prihodka namreč predstavljajo stroški in še tako dobra organiziranost in dobra organizacija dela ne dovoljujeta velikega manipuliranja v okviru 10 odstotkov razpoložljivega dohodka, iz katerega je seveda med drugim treba izplačati osebne prejemke in ustvariti sklade. Zato bo potrebna širša družbena akcija za ureditev položaja rejcev na eni strani in mesnopredelovalne industrije na drugi.

Da pa bi stanje čimprej vsaj malo izboljšali, pri Mesoizdelkih predlagajo povezovanje in združevanje mesnopredelovalne industrije Gorenjske in delitev dela med posameznimi organizacijami in večja vlaganja v predelavo, ki bi lahko veliko izboljšala ponudbo mesa.

Sami pa manj kupujejo izven Slovenije zaradi nemogočih tržnih pogojev, sovlagajo pa v izgradnjo farne Kočevje, ki bo od prihodnjega leta dalje dajala 15.000 prašičev letno, vlagajo v stabilizacijske sklade za večanje staleža živine v domačih krajih in vlagajo v razširitev zmogljivosti predelave. Hkrati pa prizadevajo za spremembo kupoprodajnih odnosov v dohodkovne in si prizadevajo za pritegnitev sposobnih strokovnjakov v svojo panogo.

kot je bilo določeno v prvotnem zazidalnem načrtu. Dodatne zelenice in otroška igrišča pa bodo v okviru športno-rekreacijskih površin. Ni pa upoštevana pripomba krajanov, naj bi namesto poslovnega centra tam zgradili Tehnico. Lokacija za to tovarno je že opredeljena v industrijski coni Železnikov. Prav tako je upoštevana pripomba krajanov, naj se potok Češnjica ne prestavlja. Tudi pripomba, ki pravi, da razširjena cesta skozi Studeno ni rešitev in se predvideva gradnja obvoznice. Cesto pri Potokarju pa bo treba niti. Delno je ugodena tudi zahteva

Franca Habjana, Na Kresu 2, ki bi lahko zgradil nadomestne stanovanjske objekte z gospodarskim slopjem v coni za nadomestne stanovanjske objekte, prav tako njegov mejaš Bogataj.

Kmetijska zemljiška skupnost izvršni svet pa sta ugotovila, da usmerjeno kmetije Antona Merca nadomestne lokacije na območju železnikov ni mogoče zagotoviti. Delno so upoštevane tudi pripombe Franca Hafnerja in Nandeta Šturm in sicer tako, da se s popravili dovoznih poti poveča njihova funkcionalna zemljišča.

Sprememba zazidalnega načrta

Oživitev krajevnega centra

Krajevna skupnost Žiri je zaprosila za spremembo zazidalnega načrta Žiri za območje centra. Spremenjen predlog sta izdelala PA Ljubljana in Razvojno projektivni center Idrija TOZD Atelje za projektiranje.

Predloženi zazidalni načrt skuša oživiti sistem starih krajevnih jeder z vsemi značilnostmi, ki so jih stara jedra imela. V mirnem, od prometa ločenem okolju, naj se koncentrija čimveč centralnih dejavnosti, od trgovine, gostinstva in uprave. Tak princip oblikovanja krajevnih središč se dandanes že uspešno uveljavlja v svetu in prodira tudi k nam. Krajevno središče mora biti mirna peš cona, namenjena človeku – občanu.

V programu centra, ki ga obravnava predlog zazidalnega načrta so opredeljene površine za gradnjo objektov kot so blagovna hiša, specializirana trgovina, salon Alpine, hotel ali motel z zmogljivostjo 60 ležišč, restavracija družbene prehrane, pošta z avtomatsko telefonsko centralo, banka in tržnica. Izven ožjega centra pa so predvidene površine za centralno parkirišče, rezervat za avtobusno postajo, staveni dom, postajo ljudske slaščičarno, avto-moto itd.

Krajevno središče je ločeno od dnevnega motornega prometa. Gradnja centra je zasnovana na fazi. Prvo bo mogoče zgraditi ob rišenju sedanje ceste. Objekti se gradijo v I. fazi so nanizani na strani ceste v smeri proti Škofji Loki so pa to banka, blagovnica, pokrita pasaža, manjša nova trgovina v sklopu zadržnega doma, prizidek k čelni fasadi zadržnega doma. Prizidek k zadržnemu domu je potreben, da se ogromna gradbena masa tega doma zlije z objekti zasnove centra.

Druga faza obsega objekte levo od sedanje glavne ceste in sicer samopostrežno restavracijo, dobro prehrano, gostilno in salon Alpine. Prometno II. faza predvideva prestativitev tranzitne ceste zunanjo stran centra kot obvoznice, ob kateri se na drugi strani nahajajo parkirne površine in rezervirane bodoče avtobusne postaje. Objekti I. in II. faze tako nastane mirna ploščad, ki mora biti atraktivno urejena.

Osnutek zazidalnega načrta
skladiščno predelovalne živilske
cone Godešič

Podaljšana javna razprava

Pri Godešiču je predvidena gradnja skladiščno-predelovalne živilske cone. Zanj je do leta 2000 predvideno 14 ha zemljišč. Zgradili naj bi grosistično skladišče, pražarno kave, pekarno, diskont trgovino, trgovino z gradbenim materialom in kurivom, prostor za vzdrževalno službo, upravno stavbo z vratarnico in parkirišče za osebna vozila.

Ob železniškem tiru naj bi stalo grosistično skladišče in pekarna, ki pokrivata največji del razpoložljivega zemljišča. Vzporedno s cesto Škofja Loka-Jepca pa stoji daljši objekt, v katerem so vse ostale dejavnosti. Ta objekt hkrati ločuje ograjeni del cone od prodajno-poslovnega dela. Na južnem delu cone je veliko parkirišče, odprt skladiščni

in manipulativni prostor. Med Škofja Loka–Jepca in parkiriščem je zeleni pas z obstoječimi hišami in električnim daljnovodom.

V javni razpravi je bilo izraženo vrsto pripomb, največ pa se je naša na problematiko poslovanja rodovitne kmetijske zemlje in kmetom, ki se ukvarjajo izključno kmetijsko dejavnostjo. Zato predlagajo, da se gradnja predvini na ljišču Kmetijskega posestva ali na cona premakne proti Tratu in grabnu.

Zavračajo tudi javno razpravo ker tekstualni del ni bil razgrnjen krajevni skupnosti. Zato naj bi razprava podaljšala do konca leta bra.

Organizator kulture in razdeljevalec vstopnic

No, delo organizatorja kulture v delovni organizaciji ni, ali vsaj naj bi ne bilo samo razdeljevanje vstopnic za gledališče, temveč vse kaj drugega. Toda žal, v večini kranjskih delovnih organizacij je še vedno tako. Le nekaj se jih lahko pohvali tudi z drugačno dejavnostjo.

Ena od najbolj delovnih organizacij na tem področju je vsekakor kranjska Iskra. Pri komisiji za kulturo pri sindikalni organizaciji deluje zdaj že šest sekcij. Pevski zbor imajo, likovno sekcijo, literarno, recitatorsko — foto-kino sekcija deluje sicer v okviru kluba Janeza Puharja in niso direktno vezani na komisijo — na novo pa so letos ustanovili folklorno skupino Iskra.

O njihovem delu sva se pred dnevi pogovarjali s predsednico komisije

GORENJSKI MUZEJ

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturno-zgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja Lojzeta Dolinarja. V 2. nadstropju iste stavbe pa si lahko ogledate etnološko razstavo Kmečko gospodarstvo v Gornjesavski dolini.

V Prešernovi hiši sta odprta Prešernov spominski muzej in Jenkova soba. V galeriji Prešernove hiše si lahko ogledate razstavo knjig in otroških likovnih del Otrok v vojni, ki sta jo ob Mednarodnem letu otroka in 60. obletnici SKOJA pripravila Pionirski oddelki Osrednje knjižnice Kranj in Osnovna šola Simon Jenko v Kranju. Razstavo dopolnjuje pod okriljem revije Pionir prikaz kiparskih prvenecv Metoda Frlica iz Osnovne šole v Gorenji vasi. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava del akad. slikarja Janeza Ravnika Plodovi v krajini, v Mali galeriji Mestne hiše pa se predstavlja z zbirko akvarelnih pejzažev slikar France Smole.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem in republiška stalna zbirka Slovenka v revoluciji.

Razstave oz. zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih pa so zaprte.

V kasarni Staneta Žagarja v Kranju je odprt Muzej Prešernove brigade. Na Zg. Jezerskem si lahko ogledate restavrirani poznosrednjeveški kulturni spomenik »Jenkova kasarna«, ki je opremljen z etnološkim gradivom. V Stari Fužini je odprta stalna razstava Planšarska kultura v Bohinju. Odprta je vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

TRŽIŠKI MUZEJ

Polakova kajza hrani čevljarsko zbirko z originalno šuštersko delavnico, usnjarsko, tekstilno in lesnopredelovalno zbirko, od drobnih predmetov pa zgodovino poti čez Ljubljano in začetkov mestne naselbine ter zbirki zgodovina delavskega gibanja in zgodovina NOB. Muzej v Polakovi kajzi je odprt ob delavnikih od 9. do 15. ure, ob sobotah in nedeljah pa je treba obisk predhodno najaviti.

V stari Kurnikovi hiši je lepo urejena nogavičarska zbirka, kolararska delavnica, gasilski oddelki, literarna zapuščina pesnika Vojteha Kurnika, zgornji prostori pa so namenjeni galerijski dejavnosti. Trenutno v njih razstavlja Franc Klemen. Razstava je odprta vsak dan od 16. do 18. ure, in sicer do 19. oktobra.

H. J.

Skupina Selekcija

občinstvo, šele potem bodo svojo glasbo razvijali v tehtnejšo obliko. Po svoje imajo prav!

Trenutno se pripravljajo na novo snemanje v studiu Akademik, vzporedno pa bodo z oktobrom začeli vsako nedeljo nastopati v domžalski hali Komunalnega centra. Njihove posnetke lahko poslušate na ljubljanskem radiu, »v živo« pa se boste do nezvesti naplesali v Domžalah. Selekcija prijazno vabi!

Za konec velja zapisati, da Selekcija ni prva gorenjska skupina, ki se je odločila za ustvarjalno glasbeno delovanje. Prva in najtehtnejša je še vedno tržiška Sedmina, ki uspešno deluje že v jugoslovanskih merilih in se trenutno pripravlja na snemanje albuma »Embrio«. Prve posnetke je napravila skupina Sibila iz Kranja in se uvrstila na Stop pops 20, slovensko lestvico popularnosti. O kreativnem delu resno razmišlja tudi skupina Modrina in še nekaj ansamblov. Še bo veselo na Gorenjskem!

Tekst in foto: K Mohar

Na svojih najnovejših oljih je akademik Janez Ravnik z Bleda upodobil plodove in semena — Foto: F. Perdan

za kulturo v kranjski Iskri, Biba Uršičevo. Prav nič se ne more pritoževati čez delo sekcij. Tisti, ki so vključeni, so sila delavni in povsod jih je čutiti. Njihov pevski zbor je letos nastopil tudi na proslavi 1. maja v Bohinju in v načrtu imajo, da bi še letos začeli z nastopi po vseh Iskrach v Sloveniji. Najprej bi imeli nastop v Semiču. In likovna sekcija! Izključno so amaterji, vsak išče svoj svoj stil in dobili so že več priznanj. Letos so razstavljali v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani, v Ribnici, v Brežicah. Jalovec Izidor in Razboršek sta imela samostojne razstave. In še letos, upa, bodo pripravili razstavo del slikarja Iveta Šubica in kiparja Staneta Jarma. Tudi s Tonetom Svetino se dogovarjajo, da bi razstavil svoje skulpture na Laborah. Zelo radi odstopijo ta njihov prostor tudi zunanjim umetnikom. Za jesen pa skupina iskrskih likovnikov-amaterjev pod mentorstvom Ceneta Avgušтина pripravlja skupno razstavo.

Tudi z literarno skupino se v Iskri lahko pohvalijo, kot nikjer. Že dve skupni deli so izdali. Lana knjižico »Globoko v nas« in letos »Našo izpoved«, in so menda edini primer v Sloveniji, če ne v celi Jugoslaviji, da so svojim delavcem omogočili izdajo takega literarnega dela.

Recitatorji so navzoči pri vseh proslavah. Z občinsko konferenco mladine in garnizijo Staneta Žagarja sodelujejo.

Folklorno skupino so dobili šele letos aprila. Prej je bila to folklorna skupina iz Predoselj, pa je v njej vsaj polovica Iskrašev, in so se letos domenili, da bodo nastopali pod imenom Iskra. Letos so bili že v Djakovem na zveznem festivalu folklornih skupin, v Italiji v Vidmu, pa na Korškem so plesali našim otrokom v slovenski koloniji. Zelo radi nastopajo.

»Vendar pa je to veliko garanje,« pove Biba. Če vzamemo samo folkloro. Koliko vaje je treba, da se uskladijo gibi, ritem, glasba. Resnično moraš imeti veselje za to, da vzdržiš poleg obvez, ki jih imaš. Isto velja za pevce. Pa vseeno se mi zdi, da bi naš pevski zbor bil lahko veliko večji. Pri 7000 Iskraših je trideset, petinideset pevcev vse premalo.

Že res, da je veliko ljudi danes preobremenjenih z delom v službi, doma, z družbenopolitičnim delom, toda še vedno so med nami ljudje, ki imajo na pretek časa, pa se jim ne ljubi. In človek razmišlja, kako bi vseeno pritegnil te ljudi. Mi smo poskušali že prav vse: porabili vsa javna občila, časopis, zvočnike, informatorje, osebne kontakte, toda ne premakne se nikamor. Saj sem pa tja kdaj pripravijo seminar za organizatorja kulture v delovnih organizacijah in nam govore o oblikah dela, toda, kako pridobiti nove ljudi, za to ne da nihče recepta...

Morda bi bilo prav, da bi se srečali enkrat vsi organizatorji kulture, ne samo iz Kranja, s cele Gorenjske, ali pa še širše, da bi izmenjali izkušnje. Mogoče pa kje gre ljudem le drugače od rok to delo.

»Vi vodite to komisijo ob svojem delu. Se vam zdi, da bi bil za Iskro potreben profesionalac na tem področju?«

Za ta obseg dela še ne. Teža dela je le na vodjih posameznih sekcij, predsednik komisije, oziroma komisija, le koordinira vse delo. Toda, če bi hoteli kaj več, če bi prišel človek, ki bi bil bolj sposoben zdramiti kulturno delo pri nas, bi verjetno imel zadosti dela.

D. Dolenc

O pomenu razstave OTROK V VOJNI je spregovorila vodja kranjske pionirske knjižnice, Vika Konc. Foto: F. Perdan

Kulturni dogodek v Kranju

V petek zvečer so bile v Kranju odprte kar štiri razstave: v galeriji Prešernove hiše razstava OTROK V VOJNI, v Prešernovi kleti lesene plastike Metoda Frlica, v galeriji mestne hiše olja Janeza Ravnika in v mali galeriji mestne hiše akvareli Franceta Smoleta.

»Kaj je vojna? Ali to, kar mi o njej pripovedujejo starši, ali to, kar se mi igrano... Res je ne poznamo...« pripoveduje deklica.

Pa vendar jo poznamo. Iz pripovedovanja starejših. Doživljajo jo po svoje in tako so jo tudi upodobili na svojih risbah: Nemci so temni, zeleni, mrzli, matere in otroci, ki jih trgajo od njih, pa toplih, živih barv. Kar čutiš vso tesnobo, ki jo doživljajo njihovi vrstniki, kurirčki, ko jih njihova samotna kurirska pot pelje po gozdu, ki tuli v vetru in burji... Risbe, polne bogate otroške domisljije.

Razstavo so ob mednarodnem letu otroka in ob 60-letnici SKOJ priredili Osrednja knjižnica Kranj, Gorenjski muzej in osnovna šola Simona Jenka iz Kranja.

»Podobe iz kmeškega življenja« bi lahko rekel za lesene plastike, ki jih je pokazal mladi kipar, samouk, Metod Frlic iz Suše nad Hotavljami. Hribovska mati z otrokom, mati z ruto, sv. Florjan, ki gasi ogenj, možakar izpod Blegoša, s košem na rami... Tudi tista mati, ki jo je naredil na pionirski formi vivi v Komendi letos, in o kateri smo že pisali, je tu: mati, ki reže kruh, predstavlja organizacijo združenih narodov. Vsa resna razmišlja, komu od lačnih otrok tega sveta bi najprej odrezala kruh. Ob nogah jo zanj prosijo otroci. Pravo doživeti se ti njegovi liki.

Pred dobrimi dvema leti je pričel rezljati. Njegov vzgled sta France Tavčar iz sosednjih Čabrač in Jovanovič iz Žetina, njegov likovni pedagog pa akademik Logonder iz Skofje Loke. Lep začetek za drobnega fantiča izpod Blegoša. Zdaj je v osmem razredu, je pa že trdno odločen, da gre drugo leto na šolo za oblikovanje. Zagotovo bomo o njem še slišali.

Razstavo sta pripravila Gorenjski muzej in revija »Pionir« iz Ljubljane.

Nekaj prav posebnega so olja akademskega slikarja Janeza Ravnika z Bleda. Njegovi plodovi, žetide, šipek, kostanji, pokalice, nasičeni z zrelostjo, so prekrili tla in s svojo barvno polnostjo segli prav do vznožja hribovitega sveta... kot pravi v spremni besedi k razstavi Cene Avguštin. Plodovi po svoji naravi simbolizirajo rast, pa tudi naravni razkroj... Krajina je postala posoda, ki je sprejela razpadajočo tvar in jo začela vsrkavati vase... In spet je tu nov življenjski krog, v katerem se bodo spet začele bohotiti nove oblike...

V svojih akvarelih ima slikar samouk, Franc Smole iz Ljubljane, rad krajino. Motivi s Trebuše, Tamarja, slap Nežica na Fari, Kolpa, mlin, pokrajina pred nevihto. Barve se razlivajo, močna je igra svetlobe in sence, akvareli pa mehki, božajoči. Izraz spominja na impresioniste. Ob Smoletovih akvarelih človek spet doživi vse bogastvo in razgibanost naše pokrajine, ki je umetnikom neizčrpan vir motivov.

Res vredno ogleda. Vse štiri razstave bodo odprte še do 11. oktobra.

D. Dolenc

Iz lipe je Metod Frlic, Golešnikov iz Suše pod Blegošem, izrezljal svoje kipe. — Foto: F. Perdan

Slikar samouk, France Smole, je v svojih akvarelih pokazal našo krajino — Foto: F. Perdan

BOGINJA - MATI VETROV

ANDREJ STREMFELJ

14. nadaljevanje

Počasi smo se pripravili na sestop. Nase sem navlekel vso obleko, kar sem jo imel s seboj. Drug za drugim smo odšli po grebenu navzdol. Tam, kjer smo hodili prej, je bil sneg poteptan. Tako je veter odnesel le sneg na obeh straneh gazi. Gaz, ki je bila prej nižja od okolice, je tako postala višja tudi do pol metra. V močnem vetru smo tako hodili po grebenu kot vrhovodci. Med potjo smo se odločili, da sestopimo kar v bazo, če bo Tone za to, seveda. Tam se bomo lahko še najbolje odpočili. Vsi, ki jih srečujemo na poti navzdol, so slabe volje. Vračamo se s hriba skoraj brez vsakega učinka. Včasih imam občutek, da nas pogledi tovarišev obtožujejo. Vendar takoj, ko nov sunek vetra vse zasuje z bleščečimi iglicami ledu, se ti pogledi spremenijo. Veter namreč tudi niže ne šteti z močjo. Pod dvojko prenaša celo pesek. Prava norišnica. Vsi, ki prihajajo iz nižjih taborov, so zaviti kot medvedje. Le nos in usta nista zakrita. Ne govorimo veliko, saj ima sedaj glavno besedo veter — sin gore, na kateri smo. Pobočja pod Induplatijem se mi sedaj vlečejo že ob povratku. Dobro se zavedam, da bo treba tu gor vsaj še enkrat. In če ne bo dovolj še enkrat, dokler pač ne pridemo na vrh, ali pa nas gora dokončno zavrne. Misel na ta dolga snežišča, za katera se zdi, da sploh nimajo konca, so prava psihološka vojna, ki jo gora vodi proti nam. Vedno, kadar sem hodil po hribu, sem znova in znova ugotavljal, kako ogromna gora je Everest. Pred Everestom sem že bil na enem od štirinajstih osemstisočakov, na Hidden Peaku v Karakorumu. Ta osemstisočak je proti Everestu pravi pritlikavec. Tu je samo vrhna piramida višja kot S triglavski stena.

Na poti preko sedla nas premetava kot pijance. Utrujeni kot smo, se ne moremo upirati sunkom vetra. Vsake toliko časa padem po tleh. S težavo se poberem. Nagnem se v smer vetra, tako da se naslonim nanj. Tedaj pa se zamenja smer in spet se znajdem na tleh. Najhuje je tik pod Alpino. Le s težavo se privlečem v luknjo. Kar naenkrat nič vetra. Še bučanje je pojenjalo. Le Stefanov: Zdravo, Dreje!, je prekinil nenadno tišino.

Preden smo sestopili, smo se oglasili še pri Tembi. Ta Šerpa, ki je po sili razmer postal kuhar v Alpini, je neutrujen. Ob vsakem času te postreže z vročim čajem ali kakavom, pa tudi hrano ima skoraj vedno pri roki. Kar en mesec je preživel v ledeni luknji v Alpini. Kuhal je na štirih kuhalnikih (5 kg jeklenke) in na velikem kuhalniku z dvema gorilcema, ki je bil priklopljen na veliki 10 kg jeklenki. V treh ogromnih posodah je neprestano topil led, tako, da vode ni nikdar zmanjkalo. Led, iz katerega je topil vodo, je kopal kar v votlini. Tako je v tem mesecu dni skopal celo sobo.

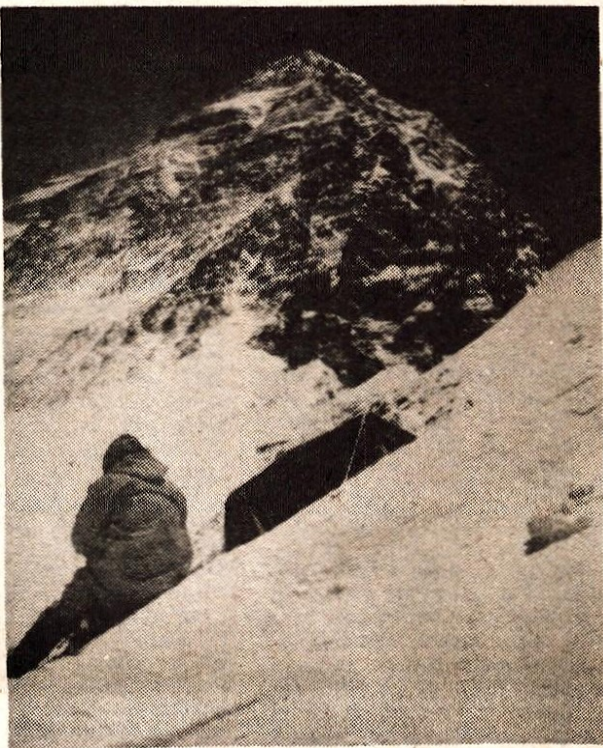
Pred povratkom v bazo smo se v Alpini običajno preoblekli. V Alpini je imel namreč vsak veliko vrečo, v kateri je imel svojo višinsko opremo: čevlje, puhači komplet, nogavice, rokavice, pulover, itd. Za pot iz baze v Alpino so zadostovali običajni čevlji in obleka. Tudi dereze, cepine in kladiava smo potem, ko je bila pot na sedlo enkrat nadelana, puščali kar v Alpini. Tako smo se izognili odvečnemu prenašanju opreme iz baze v Alpino in seveda nazaj.

Od Alpine naprej, pa vse do vrha, smo imeli dereze neprestano na nogah. Če bi ti v enem od višinskih taborov npr. v Rašici, nekdo »ukradel« dereze in cepin, bi bilo tako, kot bi vozniku formule ena pred dirko ukradli avto. Tudi na stranišče ni bilo priporočljivo hoditi brez derez ali vsaj cepina. Dule je odšel na stranišče le nekaj metrov od šotora. Na nogah ni imel derez, k sreči pa je imel cepin. Na trdem ledu, ki se je skrival pod mehkim snegom, mu je zdrsnilo. Z grozo sem ga opazoval, kako je neverjetno hitro pridobival na hitrosti. Vetrni kompleti so bili kot nalašč za to, da je bil pospešek pri zdrsu ogromen. Le z veliko prisebnostjo se je

ustavil s pomočjo cepina. Pri tem si je do krvi odrgnil členke na roki, kajti bil je brez rokavic. Rane si je namazal s propolis mazilom, zato so se mu hitro zacelile. V višinah so namreč najmanjše ranice lahko usodne. Seveda ne za življenje, ampak ti lahko za več tednov onemogočijo delo na gori.

Štef si je, na primer, takoj v začetku, ko smo se postavljali bazni tabor, na nekaj mestih ranil roke. To so bile le majhne praske, katerih sploh ni jemal resno. Kasneje so se mu pričele gnajiti in končno mu je Muma prepovedal delo na hribu. Sedel je v bazi in to zaradi majhnih prask, ki so se mu gnajile in to vedno globlje. Šele čez kakih štirinajst dni so se mu toliko zacelile, da se je lahko vključil v delo na gori.

V bazi je pusto. Veter, ki piha po ledeniku navzdol, je mrzel in da slutiti, da je v višinah še huje. Šrauf v Krki je bil edini, ki je trmasto vztrajal in napredoval proti petici. Vendar na grebenu nad kaminom, približno tam kot Mka, ga je veter ustavil. Premetaval ga je od skale do skale in cele pol ure se je trudil, da je lahko sestopil. Vsi Sahibi in Šerpe so se še istega dne vrnili v dolino, v tabor Alpina. Vreme je »lepo«, nebo je kristalno čisto, le velike zastave, ki jih vodi veter, na grebenih pričajo, da orkanski veter v višinah ustavi vsako navezo nad Krko (T4). Zvezni oficir, mr. Thapa, napoveduje, da se bo veter ponovil šele, ko bo zapadel sneg.

Tabor 3 (Rašica). V ozadju vrhna piramida Everesta.

Dolčas v bazi smo si pogosto preganjali z branjem. Kmalu sem prebral vse knjige, kar smo jih prinesli, od Butalcev naprej. Poleg knjig smo imeli na razpolago nekaj časopisov, ki so sicer s precejšnjo zamudo prihajali v bazo. »Bazni mački«, tisti, ki so bili ves čas v bazi, so nam običajno pobrali vse časopise. Glavni »zbiralec« časopisov je bil Muma, ki bi na koncu lahko odprl knjižnico. Bolj sveže, vendar tudi bolj površne novice kot iz časopisov, smo izvedeli od radioamaterjev, ki sta kar pridno lovila valove iz Jugoslavije.

SE NADALJUJE

Nasvidenje leta 1983 v Casablanci!

Nasvidenje v Casablanci

SPLIT, 30. septembra — Vse je končano. Vsi odhajajo. V sobotnem zaključku se je ponovila slika z otvoritve. Spet so na novem stadionu v Poljudu slavnostno spored ob zaključku osmih sredozemskih iger pokazali osnovnošolci in mornarji ter športniki iz štirinajstih sredozemskih držav. Miro Cerar, Djurdja Bjedov in Stipe Božić so spustili zastavo sredozemskih iger in to je bila označitev konca petnajstodnevne borb v Splitu, Zadru, Šibeniku, Trogirju, Omisu, Sinju, Makarski, Supetru in Hvaru. Vseh petnajst dni iger je odsevalo prijateljstvo in mladost, zato tudi za konec zaključne prireditve »Kozračko kolo« vseh nastopajočih s tekmovalci in tekmovalkami. Nasvidenje leta 1983 v Casablanci!

To je bila spet veličastna dekoracija ob spuščanju zastave na prizorišču velikih borb. Zavesa je spuščena za štiri leta. Za 2500 nastopajočimi športniki iz Grčije, Alžira, Malte, Egipta, Francije, Italije, Libanona, Maroka, Sirije, Španije, Tunisa, Turčije in Jugoslavije.

Jugoslovanski športniki so na teh sredozemskih igrah osvojili stosedemindvajset medalj in prekoračili rekord iz leta 1976 v Alžiru. Od teh je šestinajst srebrnih in trinajst deset bronastih. Največ jih je dobil plavalac Triglav Borut Petrič, ki je zaključku nosil našo zastavo.

V zadnjih dveh tekmovalnih dneh so od gorenjskih reprezentantov nastopili še kolesarji in lokostrelci. Savčan Bojan Bo pret je na 160 km krožni vožnji okrog Marjana med posamezniki osvojil peto mesto, medtem ko moral Marko Cuderman iz drugega kroga odstopiti. Zmaguje je Francoz Régis Clère pred kom Franciom Castaingom, Marokancem Mustapho Nefem. Ob zaključku lokostrelstva dela tekmovalca sta na prvih dveh mestih slavila Italijani. Zlato je osvojil Sante Spigari, srebro Giancarlo Ferrari, bron Fernano Simon iz Francije. Jugoslovani Bojan Postružnik in je v zadnjih nastopih izbrani bronasta kolajna, Franci Ožbi iz kranjskega Exoterna pa je deveti.

Sicer pa smo z gorenjskimi predstavniki lahko povsem zadovoljni, saj so osvojili kolajna kot smo pričakovali, ostali pa so dosegali najboljši letošnje rezultate in uvrstitve. D. Humer

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

V ta raj je vdrl hudič leta 1778. V obliki belega drznega moža, ki se je po samotni plovbi čez Pacifik, z angleško barkačo in bando izmečkov evropske družbe, izkrcal na peščenih sipinih sosednjega otoka Kauai. James Cook, raziskovalec, vitez in okrutnež.

Tisto, o čemer sanjajo danes romantiki tega bolnega sveta, je doletelo prve mornarje. Kot bogove so jih sprejeli gostoljubni domorodci. Jejite, pijte, ljubite se... Ostanite tu. Bodite srečni skupaj z nami.

Mornarji so bili pijani od uživanja. Verjeli so, da so odkrili raj, ki ga obljublja krščanstvo.

Otoke paradiza je kasneje opisalo mnogo pustolovcev. Stevenson, Mangham, London, Twein. Ustvarili so mit. Privid romantikov vsega sveta. Turistične brošure omenjajo idealne počitnice. Vse leto večna pomlad. Subtropska blaga klima v tropškem zelenju. Ognjeniki, cvetoče doline, lagune sinjih voda...

Pridite ljudje! Prinesite svoj denar! Pridite bedaki, da vas oskubimo. Vi snobi malomeščanski. Odmgajte lene riti izpred TV in uživajte.

Meni so bili Hawaii vedno sanjski kraj, kamor bom nekoč pobegnil pred sitnimi starši, pred zmešanimi profesorji. Kraj, kjer me ne bo zeblo,

ne bom lačen in ne bo potrebno obiskovati zobozdravnika. Skratka, zavetišče, kjer se človek lahko otrese vsega, kar imenujemo tegobe, skrbi in breme. Kraj neskončne pozabe. Čista iluzija!

Angleži so domorodce izkoriščali, dokler niso začeli krasti tudi oni. Nekaj sekir in žebeljev je izginilo s palube. Za Polinezijske je imelo magično moč vse, kar je bilo železno. Cook je hotel rešiti situacijo tako, da je ugrabil poglavarja.

Ko so ga pod pretvezo peljali na ladjo, je nastal direndaj. Prva kri je stekla... Boj se je vnel z vsem skritim temperamentom, kapitan Cook pa ni znal plavati. Razsekali so ga na peščenih plaži, tik visokih valov.

Hawajska zgodovina pravzaprav ni tako obsejna. Angleži se za otoke niso več zmenili, prišli pa so Japonci. Zaslutili so dobiček v idealnih dolinah med vulkani. Nasadili so ananas. Pa sladkorni trs. Plantaže so vzcvetele. Nekaj pa je manjkalo. Delovna sila. Hawajci so za delo rahlo leni. Delovne navade se skozi stoletja niso vzgajale. Vse, kar so potrebovali, jim je dala narava sama. Namesto, da bi delali z motiko za skromne peneze, so raje sedeli v senci pod palmo in se poskušali v igranju ukulele, majhnih inčic kitar, ki so jih prinesli mornarji v svoji prtljagi. Kadar se je morje dvignilo, so vadili v jahanju na valovih.

Zato so Japonci družno z ostalimi belimi priseljenci pripeljali čez mor-

je najcenejšo delovno silo. Kinezi, Pa Korejce, Filipince. Zanimivo prišli Indijci.

Havajski kralji Kamehameha hoteli združiti vse otoke. Sedem je: Kauai, Oahu, Maui, Lanai, liki Hawaii... Eden izmed njih celo sanjal, da bi ustanovil polinsko federacijo, v katero bi spadali otoki polinezijskega trikotnika. To daljni južni Velikonočni otoki Nova Zelandija. Američani so obli najboljše naravno luko sveta Pearl Harbour in priključili bivalni radiž kot svojo petdeseto državo Union Jacku.

Amerikanci so bisnismani. Ne znajo, nos imajo. Turizem! To je glavni hotelski koncern ob vseh ki last Franka Sinatre. Malo tam, kjer je denar. Kilo kruha je leta 1976 stalo pet jurjev.

Kaj sem počel tri mesece na waihi? Težko je bilo. Emigracijni aresta sem se rešil v zadnjem Tisti playboy, lastnik nočnih klubov, me je rešil. 500 dolarjev, ki prišli od doma, situacije ni spreminilo. Dobil sem ameriško vizo za naslednje tri mesece.

Prevračal sem kante za hrano, nos imajo. Turizem! To je glavni hotelski koncern ob vseh ki last Franka Sinatre. Malo tam, kjer je denar. Kilo kruha je leta 1976 stalo pet jurjev.

SE NADALJUJE

Hoteli, mihičasti mladci, deske za surfing, palme, turisti

Med dnevi sta Tončka in Miha Vrhunec, Glavanova s Plavža v Železnikih, raznovala svojo zlato poroko. Foto: D. Dolenc

Vsak dan se nama zdi lepši

Ljubezen se je vžgala, ko je Glavanov Miha iz Železnikov služil v Varazdinu, pri konjenici, je v uniformi in z dolgo sabljo prišel na »urlaub«. Postaven fant je bil, in še danes, pri devetinsedemdesetih, ga ni ukrivilo. Skoraj devet let je trajala ljubezen, potem pa sta z Majdnokovo Tončko vzela najst zdravih otrok se jima je dilo in vsi še žive. Petindvajset let imata in prav nikoli jima ni bilo avtomobilov, je fural s konji. Pri 23 letih, na gostilni, je delal 23 let. 1961 je dobil prvi avto v roko. Ko so se seli na Blegoš, je bil prvi z avtomobilom. Po vojni je vozil avtomobil. Vse do leta 1961, ko je šel v vojsko. Pa ni miroval. Še za Iskro je vozil in danes ima svoj mali tovornjak, s katerim še komu kakšna drva pelje in podobno. Skoraj 50 let je

preživel z avtomobilom in pravi, da se mu zdi, da je takoj za deset let mlajši, ko sede za volan.

Mama je s petimi leti začela »špice« delati, pa je šele pred par leti odložila punkelj in kleklje. Koliko noči je šlo! Toda kakšen dinar se je pa le poznal, kajti ena sama plača pri takšni družini je hitro pošla. Najhuje je bilo med vojno, ko so bili še vsi majhni, pa nobenega pravega zaslužka. In takoj po vojni, ko se je oče tako hudo ponesrečil. Avto ga je pomečkal in je pol leta v bolnici hrom ležal...

»Zdaj se nama vsak dan zdi lepši«, se smehljata Miha in če bova tako pri močeh kot zdaj, lahko še biserno poroko pričakava.

In če bosta take volje, kot sta bila mama Tončka in ata Miha oni dan, ko je ata godoval, če bo v njunem domu vedno tako veselo, potem jo bosta zagotovo.

D. Dolenc

Med dvema letoma je krajevna skupnost Besnica uredila in razširila cesto Rakovice do Zgornjega Zabukovja. Pod vasjo so pri širjenju naleteli na hidenec oziroma hudournik, ki je začel odnašati gornji breg in je tako vsem spodnesel pot, ki vodi na polje Tone Demšarja iz Zabukovja. Čeprav je kakor pohvalno in vse podpore vredno prizadevanje krajevne skupnosti, da je cesta urejena pa tudi na takšne »malenkostje« ne bi smeli zabiti. Res je, da problem ni velik, pa vendar meče senco na skupna prizadevanja. Zlasti še zato, ker je bilo objavljeno, da bo zadeva urejena že pred letom dni. Ob tem pa velja poudariti, da se hudournik zliva po cesti, je makadamska in bo ob prvem večjem deževju poškodoval vaško cesto in le poljako pot.

Planinska razglednica — Takole se pred spomeniško zaščiteno rokami v predelu Tržiča nabira svinjarija, ki priplava po Mošeniku (H. J.) — Foto: P. Perdan

Upokojenci spoznavajo domovino

Bled — Društvo upokojencev na Bledu ima zares delovno vodstvo. Člani društva se radi sestajajo v domu, kjer imajo skromno okrepčevalnico in dve sobi za prireditve in proslave. Na dvorišču so uredili kegljišče, v kletnih prostorih pa pridno vadijo pevci. Upravni odbor je že poskrbel za načrt prizidka, tako, da bodo imeli primernejše prostore za sestanke in za predavanje.

Že vrsto let društvo organizira izlete in tako so si člani ogledali že mnogo krajev v ožji in širši domovini, pa tudi v sosednjih državah. V četrtek, 20. septembra, je bil zadnji letošnji izlet. Odšli so v Goriška Brda, se vračali skozi Vipavo in Ajdovščino, ogledali Predjamski grad in se v večernih urah pripeljali na Bled. Posebno pohvalo pri izletih pa zaslužijo vodiči, ki se resnično potrudijo, da bi izletnikom povedali kar največ. Na zadnjem izletu jih je vodil priljubljeni Kompasov vodič Jože Strukelj.

M. S.

Tekmovanje turističnih podmladkov

Komisija za turistični podmladek pri gorenjski turistični zvezi je vsem podmladkom na osnovnih šolah, občinski turistični zvezi Škofja Loka pred kratkim poslala pravilnik o tekmovanju in nagradah ter gradivo za kviz tekmovanje o poznavanju Škofje Loke ter selške in poljanske doline. Podmladki naj bi poslali poročila o svojem delovanju in najboljša spise do 25. oktobra, do 15. oktobra pa prijave za udeležbo na kviz; razen tega bodo vse šole prejele tudi knjigo Franceta Planine, kjer je opisana Škofja Loka z okolico. Knjige so namenjene šolam v trajno last kot skromno darilo za delo turističnih podmladkov.

Gorenjska turistična zveza bo organizirala predtekmovanje. Štiri najboljše bodo prišle v finale, ki bo na srečanju turističnih delavcev Gorenjske, predvidoma 10. novembra v Žireh.

B. B.

Upravljanje lovišč

Jesenice — Inicijativni odbor za triglavsko lovskogojitveno območje pri Zvezi lovskih družin Gorica je sprejemal pripombe na osnutek družbenega dogovora o določenih zadevah pri gospodarjenju z divjadjo in upravljanju lovišč. Zdaj je tudi za delegate jeseniške občinske skupščine pripravil besedilo družbenega dogovora.

Udeleženci dogovora, ki je koristen in pomemben za triglavsko območje so predvsem organizacije in skupnosti s področja lovstva, kmetijstva in gozdarstva. Vsebinsko družbenega dogovora izhaja iz določil ustave in zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč.

Na območju Triglava je potrebno usklajevati skupne interese in zagotoviti možnosti za obstoj in ohranitev predvsem gamsov, srnjadi, muflonov, kozorogov, velikega petelina, ruševca, planinskega orla in druge divjadi. Lani je bilo v loviščih triglavskega lovskogojitvenega območja okoli 4600 gamsov, 4400 srnjadi, 431 muflonov, 160 kozorogov, 107 jelenjadi, 300 velikih petelinov, 770 ruševcev in 4 planinski orli. Največ, so odstrelili srnjadi, gamsov, ruševcev, muflonov in jelenjadi.

Družbeni dogovor naj bi podpisalo 76 krajevnih skupnosti, lovskih družin, kmetijskih združenj ter tudi skupščini občine Radovljica in Jesenice.

D. S.

Planinska slikarska kolonija na Vršču

Kranjska gora — V ponedeljek, 1. oktobra, se je na Vršču in v okolici začela že tradicionalna slikarska kolonija, ki jo že vrsto let pripravlja Planinsko društvo Jesenice. Udeležili so se člani kluba DOLIK Jesenice in slikarji od drugod. Svoja dela bodo po zaključeni koloniji razstavili na Jesenicah in v Kranjski gori.

B. B.

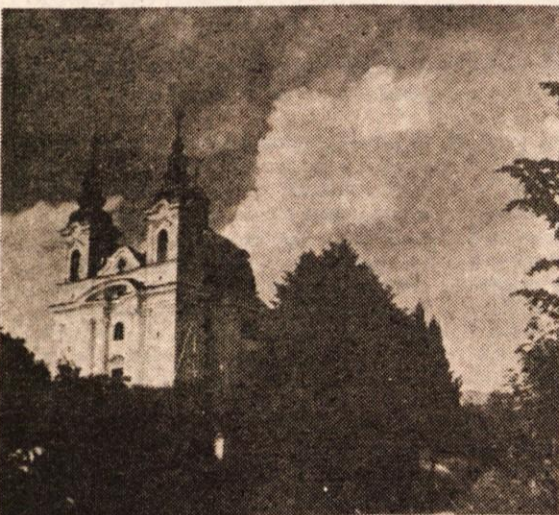
Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(12. zapis)

Sodobna prometna sredstva (avtobusi, žičnice) so povsem presmerila planinska pota. Le kdo hodi še mimo Primoža na Veliko planino — ko pa se iz doline Kamniške Bistrice tako zložno vzpenja žičnica do Šimnovca. Zato je pot mimo Primoža tako zapuščena — komaj, komaj sem jo zmozel (pred 14 dnevi). Nič drugače ni s potjo na Krvavec. Včasih je bilo tako: z vlakom do Kamnika, nato pa skozi Tunjice proti Sidražu, Senturški gori in mimo Ambroževca na vrh. Danes velja le žičnica od Zanjivca v dolini do Gospinca in potem še z enosedežnico do Doma. Truda nobene, doživeti le malo...

Vse drugače pa je bilo nekoč, ko si moral s svojo močjo premagovati strmine. No, z ene teh poti se spominjam Tujnic.

Tunjice pri Kamniku

VINSKI VRH

Hote sem tako naslovil to poglavje. Saj govori o gričevnatem svetu, tako nenavadnem za kamniško deželico — saj ta pozna le ravna polja, vodnate doline in visoke gore. Tako »dolenjskega« gričevja, kakršno je okrog Tunjic, pa popotnik res ne pričakuje. No, da bo podoba gričevnate pokrajine pristnejša, povem, da so na Vinskem vrhu (467 m) še nedavno gojili vinsko trto.

Tunjice s Tunjiško mlako leže dobesedno sredi gričevja, kake 3 km severozahodno od Kamnika, ob izviri Kneže in Tunjišče.

Vas je že zelo stara, saj je izpraznjena že leta 1397. Blizu farne cerkve so našli (leta 1842) rimske zlatnike iz 5. stoletja. — V času turških vdorov, je bila prvotna cerkev obdana s taborskim obzidjem.

STELETOV DOM

No, prav zato sem še enkrat obiskal Tunjice — da bi videl na fasadi rojstne hiše konservatorja in umetnostnega zgodovinarja univerzitetnega profesorja dr. Franceta Steleta, vzdano spominsko ploščo. Tak je bil načrt: da v septembru 1979 krajevna skupnost Tunjice odkrije na Steletovi rojstni hiši (Tunjiška mlaka št. 9) primerno spominsko obeležje. — Moja pot je bila zaman: plošča še ni vzdana, tudi domači še nič ne vedo, kdaj bo. Niti kakšna bo.

Toda za pogovor o čudovitem človeku, kakršen je bil dr. France Stele, pa je priložnost kar najbolj pravišnja.

Rojen 21. februarja v Tunjiških mlakah št. 9, je umrl v Ljubljani leta 1971. Kmečki sin se je povzpela do znanstvenika evropskega slovesa. Priznan strokovnjak za spomeniško varstvo, je bil v prvi vrsti konservator. Hotel je umetnine ohranjati, ne restavrirati, t. j. prenavljati, poživljati — največkrat pa pokvariti. Stele je hotel slejkoprej ohranjati zgodovinsko pričevalnost. Takole se hujuje: »Žal se je na Potočnikovih freskah in drugih slikah udeleževal kot neumel restavrador Matija Koželj in cerkev močno oškodoval.«

Dr. France Stele je napisal vrsto knjig s področja umetnostne zgodovine, omenim le Umetnostnotopografski opis okraja Kamnik, Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih, Umetnost Zapadne Evrope, Slovenski impresionisti idr.

CERKEV

MARIJE SAMOTRETJE

Brž moram razložiti to — Samotretje. Tako namreč v cerkveni umetnosti označujejo podobo Marije z detetom, ki jima stoji ob strani sveta Ana, mati Marijina. No, tunjiška cerkev je posvečena le sveti Ani! Nekdaj zelo

obiskovana božja pot — danes komaj dosegljiva po slabem makadamskem kolovozu (kot sv. Primož!!). Farna cerkev pa še s pokopališčem za vse Tunjčane — mar res nikogar ne moti taka brezbržnost? Povsod asfalt, tudi do Tunjiške mlake — tu pa hudourniški kolovoz...

Cerkev sv. Ane v Tunjicah je prvič omenjena leta 1526. Potem pa izvemo, da jo je dal komendski župnik, sloviti Peter Pavel Glavar sredi osemnajstega stoletja podreti in nanovo sezidati. Tako, kakršna je današnja: mogočna, dvostolpa, z imenitno fasado in s kupolo, ki skoro dosega višino zvonicov. Menda si jo je arhitekt zamislil po vzoru cerkve sv. Neže v Rimu.

Skratka: impozantna cerkev na najlepšem vrhu tunjiških gričev. S freskami in oljnimi podobami gluho-nemega slikarja Janeza Potočnika, kropskega rojaka.

In pa seve z množico votivnih (zaobljubljenih) podob, ki so častile in hvalile sv. Ano. Enega od napisov na teh podobah citiram: Sveta Ana Mati Diuize, troshterza reunih, bolnih. Zato ti zlasti no hvalo dam, kir sme reshila is postle tam.

NAMESTO PLOŠČE

Kar še ni, pa še bo. Ta ljudski rek naj nas uteši, ker še nismo zagledali na Steletovi rojstni hiši plošče v spomin slovenskemu velmožu.

Namesto besed, ki bodo vklesane, naj citiram dve poglavji iz spominov Steletovega učenca dr. Marijana Sadnikarja:

V razgibanem gričevju pred Kamniškimi planinami je raztresena vas Tunjice, kjer stoji tudi očetova hiša našega velikega umetnostnega zgodovinarja, zdaj že pokojnega pro-

Umetnostni zgodovinar dr. France Stele

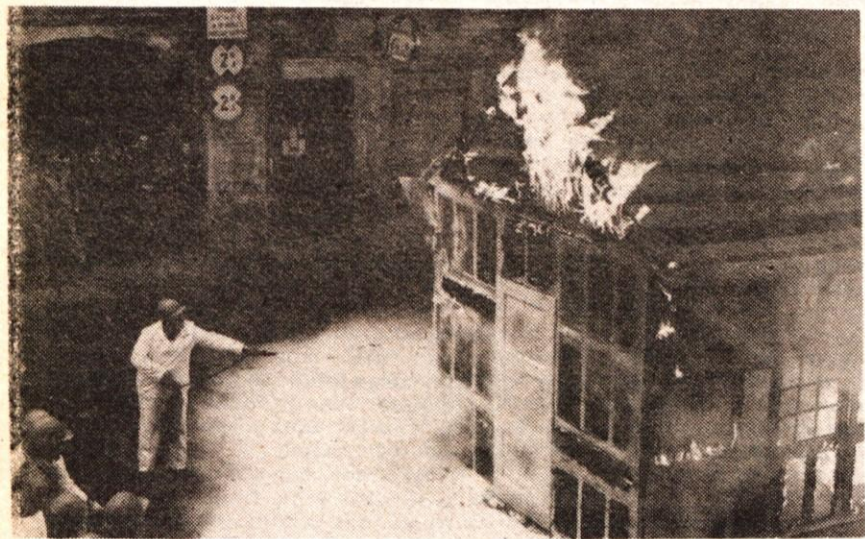
fesorja Franceta Steleta. Še malo pred smrtjo je prišel semkaj, da bi se poslednjič naučil tega čudovitega sveta, teh v breg ploženih polj in domov, ki se skrivajo med sadnim drevjem. Prišel pa je tudi po slovo od domače cerkve kot njen prvi poznavalec in glasnik njene umetnostne pomembnosti.

(Res, štiri mesece pred smrtjo, je obiskal domačo hišo. Tako mi je povedala sedanja gospodinja na Steletovini. — Op. Č. Z.)

France Stele je kot otrok pogosto zahajal pod oboke domače tunjiške cerkve, ki je bila kot velika arhitektura neprimerno odličnejša od preproste stavbe njegove očetove hiše. Prav gotovo je doživel takega spomenika kljub otroškim očem le neke pustilo sledove, pa čeprav se tega študent še ni prav zavedal. Skupaj z drugimi spoznanji in kljubovalno željo po vednosti ga je pozneje popeljalo v veliki svet in do evropskih vrhov, a vedno znova se je rad vračal v svoje rodne Tunjice kakor pošten kmet, ki nikoli ni zatil duha po domači zemlji in je bil do smrti glasnik njenih nespornih vrednot.

Izredna množičnost

V kranjski občini aktivno sodelovalo več kot 51.000 občanov v najrazličnejših oblikah preverjanja obrambno-varnostne sposobnosti

Kranj — Ko je v soboto dopoldne sredi Titovega trga zagorela lesena baraka, so ogenj najprej z ročnimi gasilnimi aparati skušali omejiti člani ekipe civilne zaštite Servisnega podjetja, še prej pa so članice ekipe prve pomoči rešile ljudi iz ogroženega objekta. No, ogenj je bil prehud, tako da je bilo treba poklicati gasilce: v štirih minutah so bili na kraju požara gasilci iz Tekstilindusa in v nekaj minutah ogenj zadušili. — Foto: L. Mencinger

Množična manifestativna akcija pripravljenosti in usposobljenosti za našo lastno varnost je močno razgibala delavce, občane in mladino tudi v kranjski občini. Čeprav podrobnejših analiz še ni pa je vendarle mogoče že zdaj reči, da je bil zaključek nekajmesečne akcije NNNP v kranjski občini zelo uspešen.

V soboto so bile na preizkušnji delovne organizacije, ni pa tudi manjkalo krajevnih skupnosti, posebej takih, ki so še posebej poudarile povezanost reševanja skupnih problemov varnosti z organizacijo združenega dela v svoji krajevni skupnosti. Odbori za ljudsko obrambo v organizacijah združenega dela so imeli ob komitejih in ostalih družbenopolitičnih organizacijah najpomembnejšo vlogo; tam, kjer so se

bombni napad povsem resno obvestili postajo milice. Na srečo je bilo takšnih nesporazumov zelo malo, tako da so delavci, civilna zaščita, narodna zaščita, gasilci in vodstva vaj v celoti samo reševali namišljene nevarnosti. To pa je konec koncev tudi tisti pouk akcije NNNP, ki navaja prav vse nas na razmišljanje in tudi dejansko ukrepanje ter naslanjanje na lastne sile v najtežjih trenutkih: ni je na svetu armade gasilcev, vojakov, varnostnikov, ki bi lahko v danem trenutku lahko posredovali prav povsod: taki vojaki, gasilci moramo postati mi vsi.

Samo v soboto, je v kranjski občini sodelovalo v akciji več kot 27.000 delavcev in občanov, ne dosti manj — skoraj 24.000, pa v nedeljo, ko so pokazale

Podbrezje — V KS Podbrezje niso pozabili, da je treba v najrazličnejših nevarnostih poskrbeti tudi za najstarejše občane, ki si sami prav gotovo ne morejo pomagati. — Foto: F. Perdan

temeljito pripravili na sobotno akcijo, je šlo brez posebnih zapletov tako pri mobilizaciji kot pri pregledovanju vojnih načrtov, zavarovanju objektov, reševanju ljudi in imovine. Kar 33 »bombnih napadov« je bilo, 19 »poplave«, 18 »požarov« itd. Svoje znanje so morali pokazati pripadniki civilne zaštite, bolj ali manj uspešno je delovala tudi narodna zaščita. Preigravanje vseh mogočih nevarnosti od naravnih nesreč do vojnih nevarnosti so marsikje vzeli izredno resno, tako da so za igrani

svoje sposobnosti krajevnih skupnosti. V občini je 43 krajevnih skupnosti, od tega je v skoraj polovici sodelovalo skoraj celotno prebivalstvo. Težko bi bilo naštetih prav vse krajevnih skupnosti, kjer je odborom za LO uspelo spodbuditi k dejavnosti praktično vse ljudi, brez dvoma pa so bili izredno uspešni na Jezerskem, v Mavčičah, na Podblici, v Besnici. Ponekod je bila zavzetost krajanov tolikšna, da so se čutili prikrajšane, če jih odbor ni predvidel za mobilizacijo. Podobno pripombo so

Duplje — Ko je zagorelo, je bilo treba kar najhitreje rešiti na varno najmlajše: otroci so tekmovali, kdo bo hitreje tekel, za »ranjene« pa je poskrbela ekipa prve pomoči. — Foto: F. Perdan

imeli tudi v nekaterih delovnih organizacijah, predvsem tam, kjer so enote CZ in NZ same brez posebnega vključevanja opravile vso nalogo. No, to vsekakor ne velja za SGP Gradbinec, ki je v sobotni akciji tako kot še nekatere večje delovne organizacije, preizkusil domala celoten kolektiv.

Kot so poudarili v odboru za izvedbo akcije NNNP pri ObK SZDL Kranj je bil tako za soboto kot za nedeljo značilen velik odziv prebivalstva; manj uspešne so bile pri tem nekatere mestne krajevnne skupnosti, izvenmestne pa so bile tako po množičnosti kot po izvedbi akcije

Reševanje iz višin — Planinsko društvo Kranj je s člani GRS prikazalo učinkovito reševanje iz višin.

Običajne gasilske lestve segajo največ le do sedmih nadstropij, stolpnice v naših mestih pa so seveda dosti višje. Vaja je bila za gorske reševalce, ki so se spustili s »ponesrečencem« z zvornika kranjske cerkve, zgoj vaja za reševanje v gorah, gledalci pa so se prepirali, da bi lahko učinkovito rešili tudi ljudi iz stolpnic, kjer zaradi požara, porušenja ne bi bil mogoč drugačen način.

— Foto: F. Perdan

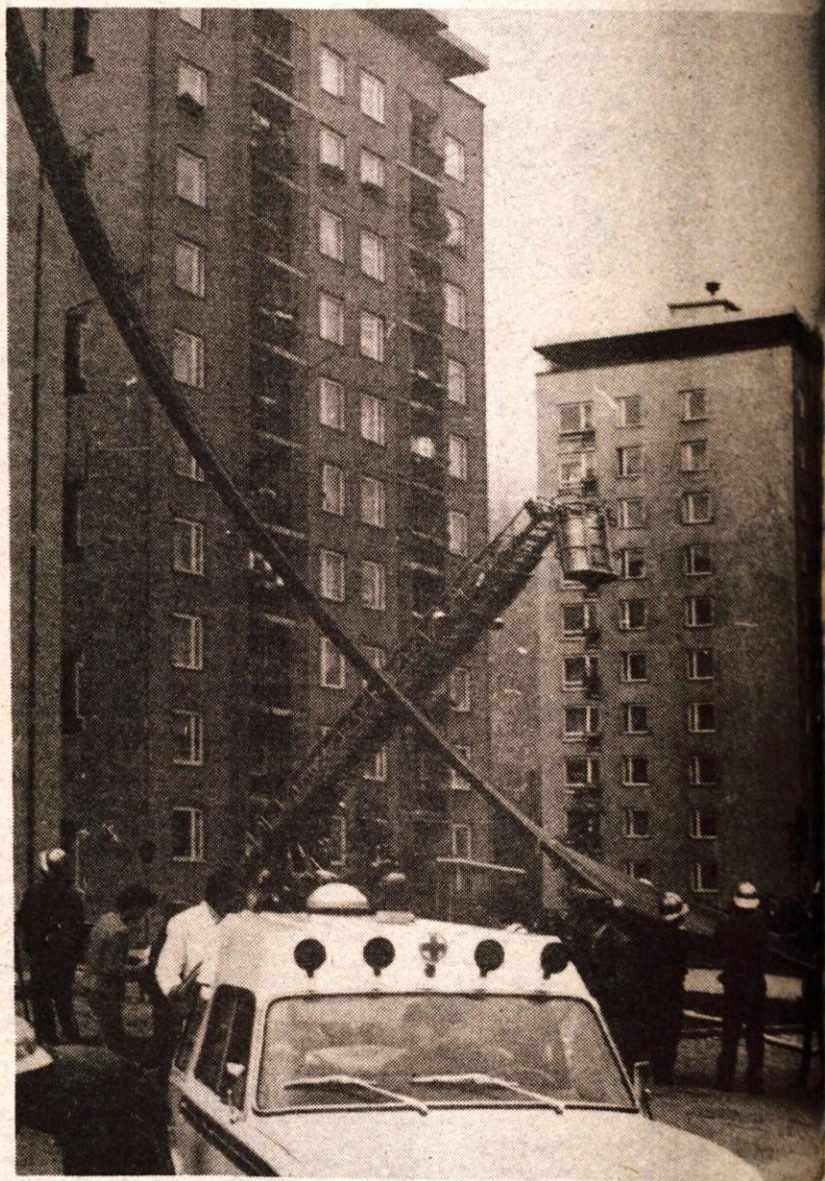
izredne. V akcijo so se vključile družbenopolitične organizacije na vseh nivojih, posebej je treba pohvaliti mladino zajeto od vrtec preko šol do narodne zaštite, sodelovali so taborniki, člani šestnajstih kranjskih društev, svojo vrednost pa so ne nazadnje dokazali tudi golobi pismošne. V nekaterih krajevnih skupnostih so akcijo začeli z godbo in jo tako tudi zaključili, prav redko kje pa ni bilo slovesnejšega zaključka ali mitinga.

I. M.

Ranjeni na varnem — KS Kranj Center je pripravila na Titovem trgu še vajo reševanja iz goreče hiše. Tehnično reševalna četa pri združenem odredu civilne zaštite občine Kranj je prikazala na kar najbolj realističen način reševanje z daljšo in krajšo lestvijo, z reševalno vrečo in zglobovno hidravlično platformo. — Foto: F. Perdan

Kot da gre

Jesenške reševalne enote so prikazale reševanje iz stolpnic ... Foto: D. Sedl

Po lestvi iz stolpnice

V aktivnostih narodne obrambe in družbene mozašite v jeseniški občini je aktivno sodelovalo več kot 15.000 ljudi — Po lestvi iz visokega nadstropja jeseniške stolpnice

JESENICE — V soboto in v nedeljo so se v vseh krajevnih skupnostih jeseniške občine aktivno vključili v akcijo Nič nas ne sme presenetiti. Od Rateč do Rodin so potekale akcije: od požarov v delovnih organizacijah do zračnih napadov, diverzantskih akcij na vodovode in druge objekte ter oskrbovalne baze.

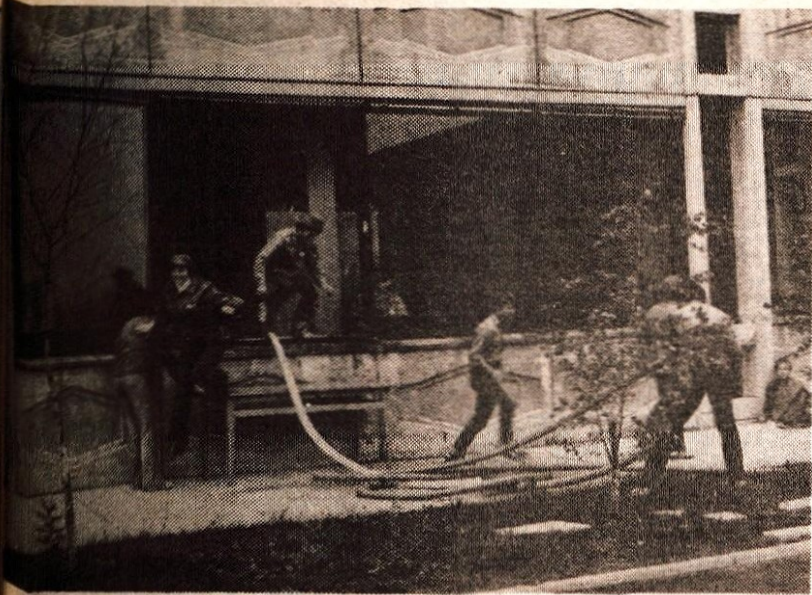
Na Javorniku so učenci zelo hitro zapustili šolsko poslopje, vsi člani enot civilne zaštite in drugih odborov in enot ter društev pa so aktivno sodelovali v številnih drugih aktivnostih. Zvečer so bili zaradi nevarnosti

zračnega napada zatemnjeni novanjski in poslovni prostori, tudi v vseh drugih krajevnih skupnostih občine. Žirovnica območje je prizadel katastrofični potres in prav vsi so v aktivno in dosledno sodelovali krajevna skupnost Blejska brava je bila v vojno ogroženo območje, na Savi je bila nevarnost vojnih razmer, v Podmurlju zračni napad. Tudi v Planj pod Golico so se v akcijo izredno dobro vključili, prav tako Hrušiči, kjer so pred diverzantskimi vdori uspešno varovali membrnejske objekte in naprave. V mojstranskem Lipu so ga požar, reševali ponesrečenec KOOPa, na Dovjem organizirali dovoz vode s cisternami, diverzije na vodovod. Široko aktivnost obrambe in samoodbrane je bila značilna tudi za Krasno goro, za Rateče-Planico za največjo krajevno skupnost Plavž na Jesenicah.

V nedeljo dopoldne so poklicali gasilci prikazali, kako lahko uspešno rešujejo ljudi iz najvišjih nadstropij stolpnic. Dokazali so, kako so učinkoviti; ob pomoči sodobni opremljenosti, ki jo imajo z dolgo avtomatično lestvijo Gasilci in vsi ostali, ki so krajevni skupnosti Plavž dolžni za zaščito prebivalstva so prikazali enkratno akcijo utečeno, hitro in učinkovito gašenje velikega požara v visoki in s peno. Prebivalci, ki so akcijo opazovali, so se lahko le prepričali, kako hitro bi bilo reševanje ob elementarni nesreči ali napadu.

Več kot 15.000 delovnih ljudi in občanov je bilo organizirano vključenih v razne akcije, vsi so pokazali, da so sposobni akcijo pati hitro in učinkovito. Tudi ostali niso stali ob strani, več so se po svojih močeh vključili v reševanja. Prva ocena je bila, da je akcija odlično uspela, ob razumnih ukrepih vseh ljudi in občanov, ob podrobnejših analizah pa bodo ugotovili nedoslednosti, ki so bile ovira za večji uspeh jeseniške akcije. Nič nas ne sme presenetiti.

D. Sedl

Radovljanske osnovne šole so učenci poskakali kar skozi okna...

«Ne bodi tako počasen!»

Akciji Nič nas ne sme presenetiti je v radovljjski občini sodelovalo okoli 21.000 ljudi in občanov — Visoka moralna zrelost in zavest

RADOVLJICA — Radovljjsko mesto je v soboto, 29. septembra, ob 8. uri prizadel rušilni val. Ob tej predpostavki se je vseh krajevnih skupnostih — ponekod so predvidevali tudi druge nevarnosti in nevarnosti — začela kar najširša mobilnost ljudske obrambe in samopomoči.

Minut po osmi uri so v vseh osnovnih šolah v Radovljici zapustili šolsko poskupnost. Učenci iz pritrilnih učilnic so poskakali kar skozi okna pri tem eden drugega priporočali: «Ne bodi tako počasen! Tako po sireni so bili na ulici tudi otroci iz vrtca, ki so zapuščali stavbe, trgovine so bile zaprte, izklopljene in druge naprave. Na

mesta, kjer je izbruhnil požar, so odhiteli reševalci, gasilci, člani narodne in civilne zaštite, pripadniki teritorialnih enot in reševali ljudi iz stavb. Najbolj ogrožena je bila Gradnikova ulica, v Vrtnjah so reševali ljudi in živino, prav tako v Novi vasi, porušena sta bila dva objekta, poškodovanih 14. V uličnih odborih krajevnih skupnosti Radovljica je sodelovalo 2000 krajanov, vsi pa so se vključili v akcijo z veliko resnostjo.

zares

Učenci so pod Toplicami pregledali komunalne in druge naprave...

na Gorjulah in na Koprivniku celo poškodoval zemeljski val, v nevarnosti je bila bohinjska dolina, z gondole na Vogel so reševali ljudi. Na Bledu so vseh hotelov reševali goste, na jezeru so uspeli opraviti vseh gostov. V akciji so sodelovali tudi člani civilne zaštite. Najprej so goste evakuirali, nato pa reševali goste iz porušene dežele. Sani so bili nadzorovani in učinkovitostjo reševalne enote in so tako dali vse priprave. Ko so z gosti opravili, so potapljači pregledali temelje hotela ter komunalne in druge naprave, ki so na jezeru blejskega jezera.

Akcija je potekala skladno in v skladu z nastojem v vseh krajevnih skupnostih tudi zato, ker so se od aprila dobro pripravili. Vanjo se je uspešno vključil radovljjski INDOK center, ki je pripravil prvo informacijo o obsegu takoj po rušilnem valov, naslednje — z oceno in priporočili aktivnosti — pa le v naslednjih dneh.

Nedeljo so po občini potekale informativne prireditve, športne prireditve, mitingi; prva ocena akcije pa je bila, da je večina krajevnih skupnosti, še posebno radovljjska, akcijo zelo dobro in

Sodelovala dobra polovica občanov

TRŽIČ — Akcija Nič nas ne sme presenetiti, na katero so se v tržiški občini pripravljali že nekaj mesecev prej — v ta namen so organizirali številna predavanja o delu in nalogah civilne zaštite in narodne obrambe, v krajevnih skupnostih pa so na praktičnih vajah preverjali usposobljenost obrambnih in reševalnih enot — je v soboto potekala v vseh trinajstih tržiških krajevnih skupnostih in v sedemnajstih organizacijah združenega dela.

Program aktivnosti so povsod v celoti uresničili. Še več; občani so bili zelo iznajdljivi, saj so zastavljene programe marsikje še dopolnjevali. V soboto je bilo v tržiški občini največ bombnih napadov, pred katerimi so se zavarovali z zakloni, z ogroženih območij so preseljevali družine, poskrbeli so za varstvo otrok, ki so ostali brez staršev, dekleta so pod vodstvom izkušenih gospodinj pekle kruh ali pletle nogavice, izdelovali so zaščitne maske in podobno, medtem ko so v Bistrici imeli celo skrito puškarsko delavnico.

Kontaminirano zemljišče je treba dobro raziskati, označiti in razkuziti

Veliko dela so seveda imele tudi enote civilne zaštite, radio-biološkokemične zaštite, prve pomoči, narodne zaštite, enote za reševanje izpod ruševin, enote za red in gasilke enote, ki so gasile požare po eksplozijah bomb, preizkušale zveze in preskrbo s prehrano, se branile diverzantskih napadov, skratka, reševale ljudi in premoženje ter varovale vse pomembnejše objekte.

Razen tega so v soboto namenili tudi precej pozornosti dopolnjevanju obrambnih načrtov, seznanjanju članov odborov za ljudsko obrambo in družbeno samopomoč z obrambnimi načrti, vzgoji pripadnikov narodne zaštite, sestale pa so se tudi gospodarske komisije; v organizacijah združenega dela so preučevale položaj na področju gospodarstva, v krajevnih skupnostih pa na področju kmetijstva.

V nedeljo so v Trziču taborniki prikazali postavljanje šotorov in člani gorske reševalne službe reševanje iz stene, sicer pa so ta dan prevladovali množični pohodi po partizanskih poteh, po ilegalni poti tovariša Tita in v kraje, znane iz narodnoosvobodilnega boja, kjer so bili mitingi s kulturnimi programi, podane pa so bile tudi ocene sobotnih vaj.

V soboto je v akciji Nič nas ne sme presenetiti sodelovalo

več kot 6000 tržiških občanov. Razveseljivo je še posebno to, da so se vanjo enakovredno vključevale tudi ženske in mladina. Nedeljskih množičnih pohodov in zborovanj se je udeležilo prek 3000 občanov, od teh okrog 550 mladih.

Akcija je v tržiški občini dobro uspela. Občani so dokazali, da so

pripravljeni na morebitne izredne razmere, čeprav se je ponekod pokazalo tudi nekaj slabosti. Predvsem so bili slabo pripravljeni hišni sveti, bilo pa je tudi nekaj primerov, ko so se občani preveč togo držali programov oziroma se niso povsem vživeli v izredne razmere.

H. Jelovčan

V akcijo so se vključili tudi člani kinološkega društva, ki so prikazali lov na diverzante s pomočjo psov

Resno in učinkovito

ŠKOFJA LOKA — Vserepubliška akcija Nič nas ne sme presenetiti je v soboto in nedeljo razgibala vsakdanji utrip mesta pod Lubnikom, njegove okolice ter vasi v Poljanski in Selški dolini. Stalno pripravljenost je bilo čutiti na vsakem koraku, pozivali so lepaki na stenah in izložbah, budna je bila narodna zaštita, na izpitu je bila družbena samopomoč, enote civilne zaštite in teritorialne obrambe, pripadniki JLA, odbori za ljudsko obrambo — skratka, vsi delovni ljudje in občani.

Od 20 krajevnih skupnosti v škofjeloški občini jih je v akciji sodelovalo 12 z lastnim programom, 8 pa jih je sledilo programu koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo in družbeno samopomoč. Pri izdelavi načrta kot tudi v akciji, je večina krajevnih skupnosti pokazala veliko iznajdljivosti in domiselnosti. Kraji so sami dajali pobude, kako naj bi v pogojih izrednega stanja zavarovali družbene objekte in imovino, kako uredili družbeno prehrano in zdravstveno pomoč, kako otroško varstvo... Krajevnih skupnosti so svoje programe zadolžitev izpolnile in v veliki meri tudi presegle, le v eni akciji ni presegla obveznega defurstva, vzdrževanja zvez in pošiljanja sporočil.

Po oceni sekretariata akcije NNP 79 se je v škofjeloški občini aktivno vključilo v boj proti »presenečenjem« preko 14 tisoč občanov, če pa dodamo še opazovalce, je številka znatno večja. V tovrstne akcije so bile prvič vključene samoupravne interesne skupnosti in društva, izvajanje programov pa so povsod vodile krajevnih skupnosti. Tokrat so se ponekod že uspešno uveljavili tudi komiteji za splošni ljudski odpor in družbeno samopomoč.

V akciji NNP se je tako, kot že mnogokrat prej, ponovno pojavilo vprašanje odnosa krajevnih skupnosti — delovne organizacije. V razmerah ko grozi napad sovražnika, elementarna nezgoda ali požar, bi morali biti

to sodelovanje še tesnejše. Krajevnih skupnosti in njene organizacije združenega dela naj bi predstavljale harmonično celoto, ne pa da si interesov nasprotujejo. Več povezovanja in sodelovanja bi bilo potrebno tudi v škofjeloški občini.

Cilj akcije je bil vključevanje vseh struktur prebivalstva in vseh organiziranih sil znotraj samoupravnih skupnosti v izvajanje načrtovanih dejavnosti. Ta namen so v škofjeloški občini dosegli. Natančnejše analize bodo opozorile na morebitne pomanjkljivosti akcije, ki bodo obenem tudi napolnile za nadaljnje delo na tem področju. Delovni ljudje v škofjeloški občini so pokazali visoko stopnjo obrambne pripravljenosti in usposobljenosti, družbene odgovornosti in discipline. Še tiste drobne napake bi veljalo odpraviti. Obrobne, navidezno nepomembne stvari namreč često odločajo v boju z močnejšim sovražnikom ter v primerih elementarnih nezgod in požarov.

C. Z.

Škofja Loka — Ob akciji gasilcev so se na Mestnem trgu zbrali tudi številni opazovalci.

— Foto: C. Z.

Reteče — Krajevna skupnost Reteče je dolgotrajne priprave na NNP 79 zaključila z več akcijami, ki so dale odgovor na številna vprašanja o obrambni pripravljenosti krajanov in o stanju družbene samopomoči. Naš posnetek prikazuje le majhen izsek iz njihove sobotne in nedeljske dejavnosti. Mladi so s pomočjo gasilcev očistili avtobusno postajo, ki jo je »sovražnik« prelepil s propagandnimi lepaki. V akcijo so vključili tudi kmetijsko mehanizacijo, ki bi v primerih elementarnih nezgod, požarov in vojne nevarnosti prišla še kako prav. V bližini avtobusne postaje ni bilo hidranta za vodo, zato so jo pripeljali z Alpetourovo cisterno za gnojeko. — Foto: C. Z.

Zirovski vrh — V rudniku urana na Zirovskem vrhu je v soboto ob osmi uri izbruhnil (namišljeni) požar zaradi okvare na vozilu. Nadzorna služba je takoj obvestila reševalno ekipo rudnika, ki si je morala nadeti tudi plinske maske zaradi naglega razširjanja dima po rovu. Prvemu »presenečenju« je sledilo še drugo. V ognjenih zubljih so našli šoferja kamiona. Sledila je akcija: evakuacija opečenega voznika in takojšen prevoz v zdravstveni dom v Gorenji vasi. Rudarji so se pred ognjem in dimom umaknili na ustje Podkop, reševalna ekipa pa je posredovala hitro in učinkovito. (cz) — Foto: V. Simončič

Šport med zamejskimi Slovenci 25 let športnega društva Zahomec

ZAHOMEC – Slovensko športno društvo Zahomec na Koroškem v teh dneh praznuje 25-letnico svojega obstoja. Čeprav je organizacija ena izmed mlajših športnih društev na Koroškem, ki se posveča zimskemu športu, je med najuspešnejšimi. S smučarskimi skoki so se Zahomčani uveljavili v koroškem in avstrijskem merilu, preko tega okvira pa so dosegli v zadnjih letih prav svetovni vrh. Na osrednji proslavi ob jubileju so bili tudi številni gostje, med njimi predsednik zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter, jugoslovanski konzul v Celovcu Alfonz Naberšnik, zastopniki Elana, predstavniki nekaterih slovenskih smučarskih klubov in drugi. Prizadevni dolgoletni predsednik društva dr. Janko Wiegele je na proslavi v soboto opisal razvoj društva, ki je moralo premagati celo vrsto težav, preden so mu priznali tisto mesto, ki mu gre.

Ob tem jubileju so pripravili v novi osnovni šoli razstavo »25 let SD Zahomec«. To je bila v glavnem dokumentacija razvoja društva od prvih začetkov do današnjega delovanja. Na osnovi fotografij in časopisnih izrezkov je prikazovala začetke društva od gradnje skakalnice, preko koroških in mednarodnih uspehov, tja do olimpijske zmage v Innsbrucku. Izredno lepa je bila zbirka pokalov in kolajn, ki so jih priborili odločni skakalci Karl Schnabl, Hans Wallner, Hans Millonig, Seppi Gratzler in vrsta mladih skakalcev kot so: Erath, Godec, Kaiser, Wiegele, Pipp in drugi.

Prvi načrti za ustanovitev športnega društva v Zahomcu so se rodili ob delovni akciji, s katero so mladinci različnih držav pomagali žrtvam plazu v Heiligenblutu. Tam je pomagal tudi sedanji predsednik, dr. Janko Wiegele. Pri tem je spoznal jugoslovanske skakalce, s katerimi je začel snovati načrte za ustanovitev športnega društva v Zahomcu, ki je gojilo predvsem smučarske skoke. Kot prvi trener je deloval v Zahomcu Janez Sakaida iz Ljubljane, več let pa je vzgajal mlade zahomske skakalce tudi Jože Zidar z Jesenice. Dolgo dobo, 20 let, pa zahomski klub tesno sodeluje s smučarskim klubom Triglav iz Kranja. V času medsebojnih prireditvev izmenjujejo tekmovalce, SK Triglav pa jim omogoča treninge na kranjskih plastičnih skakalnicah. Za uspehe zahomskih skakalcev pa je nedvomno najbolj zaslužen trener Franci Wiegele, ki še vedno z vso vnemo vzgaja številni mladi rod. Vsekakor bo športno društvo Zahomec tudi v prihodnjih letih zaradi odličnega naraščanja sooblikovalo zimsko športno dogajanje na Koroškem in v Avstriji. Društvo skuša oživiti tudi smučarske teke, ki bodo verjetno pritegnili še več mladine tega slovenskega kraja na Koroškem.

Slovenskemu športnemu društvu Zahomec, ki je zaradi svojega slovenskega izvora doživel poleg sijajnih uspehov tudi mnogo grenkih trenutkov, ob jubileju iskreno čestitamo in želimo še mnogo športnih uspehov, posebno pri vzgajanju mladine v prijateljskem duhu.

J. Javornik

Na teku se dobimo

KRANJ – Poslovili smo se od poletja. Treba bo pomisliti na jesensko telesno utrjevanje s kakšno premišljeno in načrtno vadbo. Jesen je namreč čas, ko že mialimo na zimске športe, predvsem na smučanje. Kdor preganja jesenski hlad samo s topeljšim oblačilom in umikom v tople prostore, se bo kaj hitro pomehkužil. Poleti pridobljeno odpornost organizma je treba stopnjevati z delom, hitrejšo hojo in športom. Najučinkovitejša aktivnost za krepitev zdravja je gotovo preživetvi vsak dan urico ali dve na svežem zraku na sprehodu, izletu, teku po gozdnih stazah, vadbi na trimaški stezi in podobno.

Zbor vadiateljev, učiteljev in trenerjev smučanja v sodelovanju z odborom za rekreacijo pri zvezi telesnokulturnih organizacij občine Kranj v ta namen organizira akcijo Na teku se dobimo. Zbirna mesta za vadbo so: na Planini na jasi ob vrtnarji vsak torek ob 16.30, na Kokrici pred osnovno šolo vsak torek ob 16.30 in v Strazišču pred domom TVD Partizan vsak

petek ob 16.30. Kadar bo vreme slabo, bo vadba v Strazišču v telovadnici Partizana in na Kokrici v osnovni šoli.

Z vadiatelji teka se boste lahko posvetovali o začetni vključitvi v eno od treh skupin. Vsem udeležencem, ki so začeli vaditi po daljšem premoru, vadiatelji svetujejo zdravniški pregled. Na zbirnih mestih in v Glasu pa boste zvedeli tudi za različne rekreativne prireditve. Prva bo že to nedeljo, 7. oktobra, od 8. do 12. ure na stadionu v Kranju. Na testu zdravja ali trimaškem testu vzdržljivosti bo vsak udeleženec tekkel 12 minut. Na podlagi dolžine pretečene razdalje bo lahko ocenil, koliko je telesno pripravljen, dobil pa bo tudi napotke za nadaljnjo vadbo.

H. J.

Prvi Djuričič

DOL – TVD Partizan Dol je tudi letos, že četrto po vrsti, organiziral tekmovalno smučarjev tekačev na rokah. Nastopilo je 60 tekmovalcev in tekmovalk iz skoraj vseh slovenskih smučarskih klubov, ki gojijo smučarske teke. Tudi to tekmovalno je sodilo v splošno slovensko akcijo NNNP in ga lahko štejeemo kot pomemben prispevek k popolnemu uspehu akcije.

Na štartu je bila zbrana večina reprezentantov, ki se, kot kaže, resno pripravljajo na novo sezono. Člani so se pomerili na 14 km dolgi progi. Zmagal je jeseniški reprezentant Tone Djuričič pred članom Olimpije Bojanom Cvajnarjem. Starejši mladinci so tekmovali na 10 km, zmagal pa je Dušan Djuričič. Mlajši mladinci so na 6 km. Najboljši je bil Janko Pustovrh (Olimpija). Pri mlajših in starejših mladinkah je bila udeležba bolj skromna, članic pa sploh ni bilo na štartu. Najbolj množične so bile pionirske vrste.

Atletski troboj

BLED – Jutri, 3. oktobra, bo na atletskem stadionu na Bledu zveza telesnokulturnih organizacij občine Radovljica pripravila občinsko prvenstvo v atletskem troboju. Pionirji, pionirke, mladinci in mladinke ter člani in članice se bodo pomerili v skoku v višino, teku na 100 metrov in metu krogle. Tekmovalje bo tudi ekipno.

M. Faganel

Tovarna obutve
ALPINA
Žiri

Na podlagi sklepa 8. redne seje Komisije za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas in 15. redne seje Komisije za delovna razmerja TOZD Obutev Žiri objavlja prosta dela in naloge:

1. Samostojno vzdrževanje strojev v oddelku TOZD Obutev Gorenja vas
2. Nočni čuvaj – TOZD Obutev Gorenja vas
3. Več nekvalificiranih delavk in delavcev – TOZD Obutev Žiri

Kandidati za sprejem v delovno razmerje in razporeditev na objavljena dela in naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1.: kvalificiran mehanik, 3 leta delovnih izkušenj;
- pod 2.: nekvalificiran delavec, najmanj 3 mesece delovnih izkušenj;
- pod 3.: končano osemletko

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov: Alpina, Tovarna obutve, Žiri, Splošna kadrovska služba, 64226 Žiri.

Namizni tenis

Naši dobili prvi točki

KRANJ – Švedska ekipa, ki se je v četrtek zvečer v hali Gorenjskega sejma predstavila okoli 1500 ljubiteljem namiznega tenisa, je pokazala le bledo senco igre nekdanjih prvakov. Po eni strani to niti ni čudno, saj je prišla v Kranj izredno mlada ekipa, najmlajši Nicolas Persson ima komaj 15 let, torej brez najboljšega igralca Stellana Bengtssona, ki je, podobno kot Ulf Thorsell zaradi poškodb ostal doma. Za Švedsko so tako igrali Ulf Carlsson, Persson in Marie Lindblad, ekipa, ki se bo po napovedih zveznega kapetana in trenerja ter najboljšega švedskega namiznoteniskega igralca vseh časov Kjella Johanssona, borila za evropski vrh šele čez dve ali tri leta.

Tudi naša reprezentanca ni nastopila v popolni postavi, saj Antun Stipančič zaradi vročine ni mogel zaigrati. Videli pa smo novega sredozemskega prvaka Dragutina Šurbeka, mladega in perspektivne

ga Zorana Kalinića ter Erzebet Palatinušev. Nada Cvetković je igro spremljala le kot gledalka.

Po pričakovanju je slavila jugoslovanska reprezentanca, in sicer s 6:1. Edini poraz je doživela moška dvojica Šurbek-Kalinić, ki se jima je poznalo, da nista vajena nastopati v paru. Nasploš Šurbek ni preveč zabavnel. Mladega Perssona je premagal celo šele v tretjem setu. Vzrok za negotovo igro je bil predvsem spolzek pod, saj se je dobro videlo, kako so se igralci bali padcev.

Jugoslavija je torej dobila prvo od sedmih zmag in tudi prvi dve točki v letošnji evropski namiznotenistiški super ligi. Rezultati posameznih iger: Kalinić: Persson 2:0, Šurbek: Carlsson 2:0, Palatinuš: Lindblad 2:0, Kalinić-Šurbek: Carlsson-Persson 1:2, Palatinuš-Šurbek: Lindblad-Carlsson 2:1, Kalinić: Carlsson 2:0, Šurbek: Persson 2:1.

H. J.

Nogomet

Tokrat mnogo bolje

KRANJ – V prvem srečanju za liga-pokal so nogometaši pete selekcije Kranja izgubili proti Mercatorju z 0:1. Pred zelo majhnim številom gledalcev (50) pa so Kranjčani zaigrali popolnoma drugače kot pred tedni, ko so jim izkušeni igralci Mercatorja napolnili mrežo. Čeprav so tokrat nastopili brez standardnih, Pongracja in Možgana, se to ni bistveno poznalo, saj so Hace, Legat, Tkalec, Jošt, Robnik, Jakara, Belančič (Kuznik), Oredkar, Cotman, Križaj, Česen (Andolšek) zaigrali borbeno in na trenutke tudi kvalitetno. Domačini so sicer imeli vso tekmo terensko premoč, zadetek pa so dosegli po napaki gostujočega vratarja.

S skrajno resnim pristopom so se Kranjčani letos edini vrnilli le z enim zadetkom v mreži z igrišča na Viču. Imeli so celo nekaj priložnosti za boljše izid, v prvem polčasu pa so z uigrano kombinacijo pri prostem strelu prevarali Mercatorjevo obrambo, toda strel Jakara ni zadel na pravo mesto. Vsekakor pa je bilo mogoče opaziti, da kranjska ekipa v boju za obstanek v SNL ni v brezupnem položaju, po zadnjih dveh srečanjih bi lahko celo trdili, da se forma nekoliko dviga, pa tudi vzdušje v ekipi je dobro. Vse besede pa ne odtehtajo enega zadetka, zato počakajmo do nedelje, ko bodo skušali varovanci trenerja Kožarja v Slovenskih Konjicah izboriti točko.

Zaradi dneva slovenskega mladinskega nogometa ni bilo srečanj pri mladincih, počivali pa so tudi kadeti. Mladinci so v kombinirani postavi odigrali trening tekmo, iz Kranja pa je v reprezentanci centralne SNL – mladinci igral Erten Sašo, predlagani pa so bili še Mrak, J. Križaj in Bradeško. Pri drugih selekcijah je Naklo premagalo Primskovo s 3:1, Kokrica pa Savo, kar jo je utrdilo na prvem mestu.

USPEŠNI GOSTJE

KRANJ – V sobotnem rednem kolu občinske nogometne lige so v članski A ligi imeli domačini slab dan. V obračunu starih rivalov z obeh bregov Save je zmagal Triglav z golom Mokiča, čeprav pa tudi obraten rezultat ne bi bil nezaslužen. Sava je s tem porazom zdrknila na lestvici, skok pa so naredili Primskovčani, ki so v Podbrezjah zmagali z 1:0 in tako zabeležili dragoceno zmago. Naklo je igralo 4:4 s Trbojmi in potrdilo dobro formo. Korotan pa je naul Kokrica pet golov (5:1). V B ligi je vodil Grintavec premagal brez težav Visoko, Filmariji in Britof so si razdelili točke (2:2). Primskovo B pa je premagalo Preddvor (2:1). Po pretekli slabi polovici jesenskega dela je že očitno, da je v A ligi najmočnejši Triglav, v B ligi pa so Grintavec, Filmariji in Primskovo B precej izenačeni. Toda vsakršne napovedi so nehalne, saj je žoga okrogla...

M. Subić

Petrol še vodi

TRZİC – V občinski rekreacijski nogometni ligi so odigrali tekme drugega in tretjega kola v finalni skupini. Rezultati – 2. kolo: BPT 2: Koprive 2:1, Petrol: GG Trzic 1:1, Peko Obutev: Kino 2:0; Tiko: Peko Orodjarna 0:0; 3. kolo: GG Trzic: BPT 2:3; Koprive: Petrol 1:6; Peko Orodjarna: Muppet Show 0:0 in Kino: Tiko 6:0. Na lestvici vodi še naprej Petrol s 5 točkami.

J. Kikel

Košarka

Kritika tekmovalnemu sistemu

Kranj – V torek, 25. septembra, so se na pobudo košarkarske zveze Slovenije in medobčinske košarkarske zveze Gorenjske zbrali predstavniki košarkarskih centrov iz Trziča, Škofje Loke, Kranja in Radovljice, da bi ugotovili, kako dela medobčinska košarkarska zveza.

Delegati so se najprej ustavili pri vprašanju organiziranosti in strokovnosti dela na Gorenjskem. Ugotovili so, da so komisije za košarko dobro zaživele takoj po ustanovitvi medobčinske zveze 1976. leta, žal pa so lani malo zaspale in že se je pokazalo pomanjkanje strokovnih trenerjev. Najbolj očitno je to na področju dela z najmlajšimi v šolskih športnih društvih. Ta so sicer uspešna v vseh občinah, tudi poveza med njimi in klubi je dobra. Nekaj težav čutijo le v Kranju, kjer pride pri prehodu iz šolskih v klubske ekipe do izredno velikega osipa mladih igralcev.

Svoje poročilo je podala tudi sodniška organizacija. Iz njega smo razbrali, da je sodnikov dovolj, da pa niso zadovoljni s stimulacijo. Ne gre za denar, ampak za možnosti napredovanja. Sedanji tekmovalni sistem namreč ne dopušča mladim sodnikom, da bi se pred vstopom na listo republiških sodnikov prekalili na težjih članskih tekmah. Posledica je, da če že pridejo na listo, z nje izpadejo in ponavadi zaradi neuspeha tudi prenehajo s sojenjem.

Kritična razprava o težavah v posameznih košarkarskih centrih na

Gorenjskem pa je pokazala, da se vse ugotovitve križajo v eni točki: v kritiki sedanjega tekmovalnega sistema. Ta dopušča manjšim košarkarskim centrom kot so Trzic, Gorenja vas ali Žiri le sodelovanje v tekmovalnih do mladinske skupine. Zaradi premajhne motivacije za delo so zato mnogi amaterski delavci zapustili košarko, zdaj pa prihaja do osipa tudi v vrstah igralcev. Ti se raje preskušajo v drugih športih, v katerih jim razne starostne omejitve ne onemogočajo udejstvovanja po dopolnjenem 18. letu.

Na koncu so udeleženci spregovorili še nekaj besed o ženski košarki na Gorenjskem. Ugotovili so, da se tudi z dekleti kar dobro dela. Največji korak v razvoju ženske košarke so naredili v Kranju. Mlade igralke KK Sava pod vodstvom trenerja Urlepa po dveh letih že dosegajo vidne uspehe v slovenskem merilu. Tu velja pohvaliti tudi delo košarkarskih delavcev v Žireh, na Jesenicah in v Škofji Loki.

S sklepom, da je treba poprijeti tudi na področjih, na katerih do sedaj niso ravno blesteli, se je razprava končala. Podatke, ki jih je, podobno kot na Gorenjskem, košarkarska zveza Slovenije zbrala po vsej republiki, bo uporabila pri izdelavi novega enotnega sistema organiziranosti slovenske košarke, v katerem naj bi bolj upoštevali predloge posameznih medobčinskih košarkarskih zvez.

D. Ambrožič

Odbojka

V finalu zmagali Blejci

BLED – Odbojkarji Bleda in odbojkarice Branika so zmagovalci letošnjega tekmovalnega prvenstva na območju Slovenije. Blejci so v finalnem obračunu odpravili Fužinarja s 3:2, z enakim rezultatom pa so Mariborčanke odpravile Koprčanke.

Boj moških drugoligašev je bil izredno zanimiv in napet. Že v prvem nizu so oboji pokazali izjemno borbenost. Blejci so imeli nekoliko manj športne sreče in izgubili z 14:16. V drugem nizu so Ravenčani začeli odlično. Skoraj brez napak so igrali v polju in ob mreži in nasprotnikom pustili le eno točko. Po vodstvu 2:0 v nizih je bilo pričakovati hitro in znesljivo zmago Fužinarja. Toda igralci Bleda Veavokovi, Udrin, brata Torkarja, Močnik in Fabjan se niso predali. Zlhalha so dobili tretji niz, v četrtem pa se je vnel ogoren boj. Fužinar je povedel, a Blejci so hitro izenačili. Kot se za se moštvi menjavali v vodstvu. Po tem se kazalo, da bodo Ravenčani zmagali, pa so imeli

gorenjski odbojkarji več živcev in dobili s 17:15. Tudi zadnji, odločilni niz, so bili boljši, preračunljivejši in borbennejši in sklepnem delu in so zaslužno osvojili pokal.

Streljanje

Kamničani sedmi

SARAJEVO – Na finalnem pokalnem tekmovalju v streljanju s standardno MK puško 40 strelcev leže so imeli največ uspeha domači strelci, člani SD Mile Vujović-Učo, ki so zmagali s 1433 krogi pred SD Baško Subotico 1432 in SD Žejmal Ajdani (Priština) 1419. Kamniški strelci pa so bili sedmi s 1382 krogi.

Rokomet

Danes pokalna tekma

ŠKOFJA LOKA – Danes ob 18. uri bo na športnem igrišču v Ptuju pokalna rokometna tekma med domaćimi Jelovico, ki tekmuje v II. zvezni rokometni ligi – sever in Kolinsko-Slovenom.

Prva zmaga Jelovice

V četrtem kolu II. zvezne rokometne lige – sever za moške sta bila na sporedu dva slovenska derbija. Najzanimivejši bilo v Kozini, kjer so gostovali Celjani ogorčenemu boju so neprilakovno, zaslužno slavili domačini, ki so tako dokaj slabem startu osvojili prvi tri točke. Podoben spodbuj je uspel tudi Škofljec, ki so v sredo zmagali s 3:1. Na lestvici se niso okusili slasti zmage.

Rezultati: Jadran Timav: Aero Celje 25:24, Jelovica: Uniondalmacija 14:11, Borac: Minerva 27:19, Iule: Tuzitan TUS 25:25, Zagreb: Zamet 22:10. Kvarner: Slavonija DI 25:20.

Na lestvici vodi Borac s 6 točkami, vica pa je z dvema deveta. V približnem kolu se bo škofojloško moštvo pomerilo s Aerom v Celju.

Zaradi akcije Nič nas ne sme preostati je bilo peto kolo II. zvezne rokometne lige za ženske precej okrnjeno, saj sta odlojena Olimpije in Drave PP tekmi preložili. Igranje in Alpejs pa sta igrala že med tednom. Igralke iz Železnikov so z zmago v petem kolu sebo škofojloško moštvo pomerilo s Aerom v Celju.

Rezultati: Velenje: Alpejs 13:10, Rudar: Trokut DI 26:13, Koka: Zlati 15:12, Djakovo: Ina 15:13.

Igralke Alpejsa so z 8 točkami, toliko ima tudi voditelj Podravka, druge, trokutanski, pa so na lestvici na 10. mestu. V približnem kolu se bodo naše igralke doma gostile ekipi vonije DI.

Leta ne poznajo meja

POSTOJNA – Leta ne poznajo meja, pod vtisom teh besed je izzvenelo tudi srečanje upokojencev v Postojni, katero se je v balinanju in reševanju udeležilo okoli 120 tekmovalcev iz vseh slovenskih občin, tudi z Jesenice.

Rezultati – balinanje: 1. Ljubljana, 2. Jesenice, 3. Maribor-Tabor.

Osnovna šola
SIMON JENKO
Kranj

Kadrovska komisija
razpisuje dela in naloge:

KNJIGOVODJE –
ADMINISTRATORJA

Pogoj: srednja ali dvoletna
šola ustrezne smeri.

KUHINJSKO POMOČNICO
– za določen čas

(nadomeščanje delavke med
porodniškim dopustom)

Prijave oddajte takoj. Razpis
pis velja do zasedbe mest.
Poskusna doba je 2 meseca.

Krvavec – Upravljalci žičnice morajo biti pripravljene tudi na vse možne okvare žičnic. Kolektiv RK Krvavec je v soboto odigral tablo nesrečo, ko je bilo treba izklopiti žičnico na varno ujetje potnike. To se jim je v celoti posrečilo. Foto: F. Perdan

Minilo je dobre tri četrt leta, odkar je Iskrina industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko odprla v Kranju novo tovarno računalnikov. V tem kratkem času je oskrbela kar triinšdeset industrijskih in drugih delovnih organizacij, univerz, znanstvenih inštitutov, bank ter drugih ustanov s petdesetimi računalniki in računalniškimi sistemi Iskradata 1680 in C 18, skupaj s prenosom računalniškega znanja, v vrednosti 250 milijonov dinarjev. Že v prvi polovici leta je za 30 odstotkov preseгла načrt proizvodnje in prodaje.

Kot sopodpisnica družbenega dogovora o srednjeročnem načrtu razvoja SR Slovenije je Iskra namreč poleg drugih prevzela tudi obveznost, da bo organizirala proizvodnjo poslovnih računalniških sistemov. Iz gornjih podatkov se vidi, da ni le uresničila svoje napovedi, temveč jo že preseгла, saj njena dejavnost ni omejena le na proizvodnjo računalnikov in izdelavo aplikacijskih programov, temveč nudi vse širšemu krogu svojih odjemalcev veliko več — računalniške sisteme »na ključ«.

ljivosti, strokovnjakov in akumuliranega znanja. Da so Iskrini strokovnjaki v računalniškem znanju »doma«, govori tudi dejstvo, da že šest let proizvajajo v tovarni telekomunikacij procesne računalnike visokih zmogljivosti za vodenje elektronskih telefonskih central. Proizvodna tehnologija za te računalnike je povsem enaka tehnologiji za proizvodnjo poslovnih računalnikov. Znanje in bogate izkušnje iz proizvodnje procesnih računalnikov so bile tako neposredno prenesene v proizvodnjo poslovnih računalnikov.

Razvejano sodelovanje

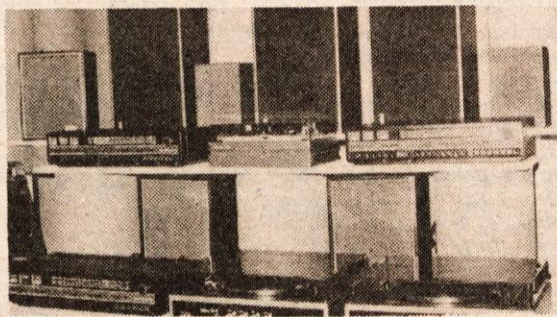
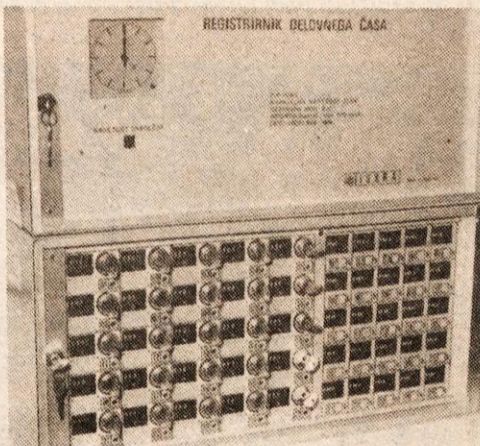
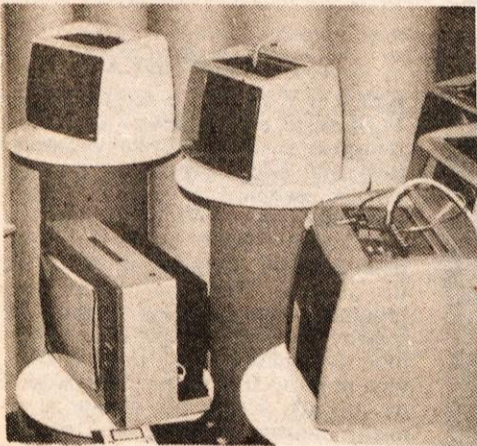
Iskrin razvojno-raziskovalni, proizvodni in tržni potencial, ki združuje v trinajstih delovnih organizacijah 75 temeljnih organizacij združenega dela s skupno 28.500 delavci in strokovnjaki, pomeni veliko koncentracijo znanja in denarja.

ska garnitura z ETG centralo in tremi telefonskimi telefonski aparati ETA 40 EODI 04 s tastaturo; aparat nove konstrukcije ETA 80 in garnitura ISICOM

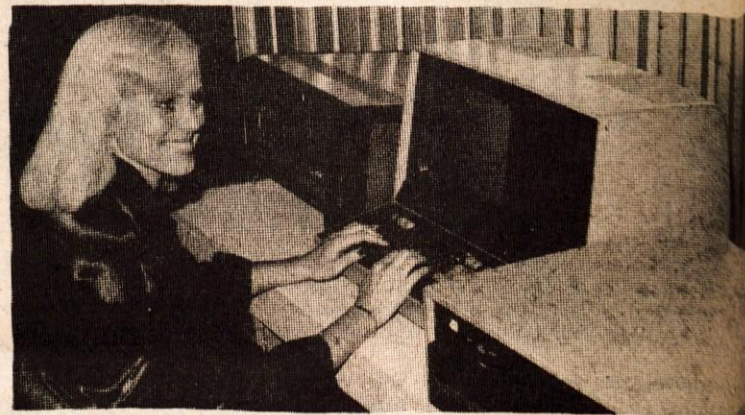
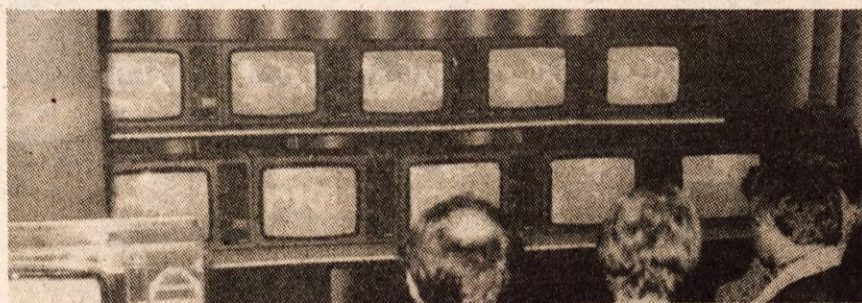
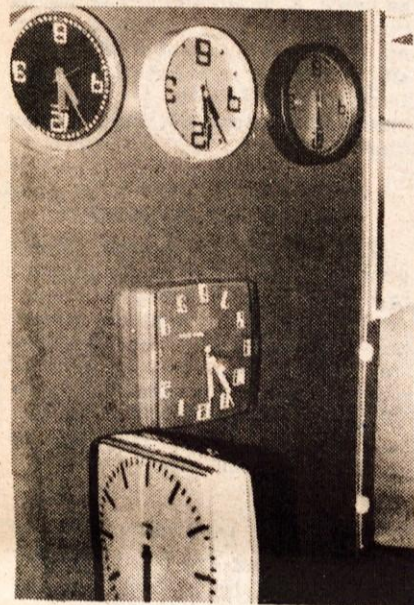
Telekomunikacije

Za to panogo je posebej značilna družina iz nove generacije elektronskih telefonskih central v popolni elektronski izvedbi. Vse centrale vrhunske kakovosti izdeluje Iskra lastni zasnovi in pomenijo najnovejši dosežek v tej panogi.

Razstavljene so: elektronska telefonska centrala v pogonu. Na centralo je priključena poštna linija in telefonski aparati; elektronska telefonska centrala EP40 montirana na steno; elektronska telefonska centrala SI 2000 z osnovnim stojalom za 100 priključkov. Centrala deluje. Nanjo je priključena poštna linija in

Iskra na 26. mednarodni Sodobni

Gre za to, da se Iskra nenehno usposablja za izboljševanje sedanjih in za razvoj novih tipov računalnikov in izdelavo kompletne systemske programske opreme, v sodelovanju z uporabniki in znanstvenimi ustanovami pa razvija aplikacijske programe. Strojno in programsko opremo izdeluje po naročilu in jo pri uporabniku instalira, nudi pomoč pri zagonu računalniških sistemov in uvaja v delo prej šolane računalniške strokovnjake. Izdeluje in uvaja računalniške programske pakete, prilagojene specifičnim potrebam posameznih panog, skrbi za tehnično vzdrževanje računalnikov in opreme, na tečajih in seminarjih pa usposablja nove računalniške kadre. V kratkem bo začela izdajati bilten, ki bo sproti seznanjal uporabnike z novostmi, organizirala pa bo tudi redne sestanke in pogovore z uporabniki.

Prek svojih specializiranih področnih enot v Beogradu, Skopju, Zagrebu in Ljubljani, Iskra že skrbi za stalne stike z uporabniki, razširjeno pa ima tudi servisno mrežo. Redno oskrbovanje z dodatno računalniško opremo in literaturo pa je postalo že stalno opravilo.

Tako organizirana in široko zasnovana dejavnost, osredotočena k cilju — vsestranski in stalni skrbi za potrebe uporabnikov računalniških sistemov, je seveda mnogo več kot samo montaža računalnikov in aplikacijskih programov.

Računalništvo in sistemi — to je naloga, s katero se v razvoju in proizvodnji vsakodnevno ukvarjajo v Iskri. Zaupanje, s katerim so številni odjemalci sprejeli domače računalniške sisteme kaže, da je domači trg vse bolj odprt tudi za znanje iz domačih logov, brez katerega si prodora računalništva ni mogoče zamisliti.

Veliko v razvoj tehnologije

Na področju strojne računalniške opreme, imenovane »hardware«, uvaja Iskra proizvodnjo tistih delov, ki so gospodarsko upravičeni in smiselni. To je v prvi vrsti centralna procesna enota, ki je skupaj s sistemsko programsko opremo srce računalnika. Ko govorimo o vpeljavi računalniške proizvodnje, velja omeniti med drugim tudi to, da vlaga Iskra ogromno znanja in denarja v izgradnjo osnovnih tehnologij, ki so pomembna tehnološka osnova sedanjim, zlasti pa bodočim elektronskim napravam. Med te osnovne tehnologije sodijo nova tovarna mikroelektronike, ki jo je Iskra odprla lani, elektrooptika, proizvodnja visoko zahtevnih večslojnih tiskanih vezij itd.

Vsa ta tehnologija je izredno pomembna za samostojni lastni razvoj računalništva in se z njo močno zmanjšuje odvisnost domače računalniške proizvodnje od uvoza.

Razumljivo je, da vseh teh nalog ne more obvladati ena sama tovarna, zato pri uresničevanju tega zahtevnega programa sodelujejo tudi druge Iskrine tovarne. Tako dogovorjena delitev dela znotraj Iskre omogoča najbolj gospodarsko uresničitev programa, obenem pa omogoča tudi največji možni izkoristek proizvodno-tehničnih zmog-

ki pa ni vase zaprt sistem. Nasprotno, Iskra je bila med prvimi pobudniki sodelovanja z vsemi, ki so pripravljeni in usposobljeni za sodelovanje.

Tako je Iskra skupaj z Inštitutom Jožef Štefan in obema slovenskima univerzama razvila prvi mikroročunalnik v Jugoslaviji, ki je uporaben za poslovne, procesne, laboratorijske in celo znanstvene namene. Po podatkih angleške strokovne revije Computer Science je to edini mikroročunalnik, ki je bil doslej razvit v socialističnih državah. To je računalnik Iskradata 1680, ki ga je Iskra začela izdelovati v drugi polovici preteklega leta.

V okviru dolgoročnega poslovno-tehničnega sodelovanja z ameriško firmo Control Data Corporation pa proizvaja Iskra računalnik Iskradata C 18, ki je prilagojen za poslovno uporabo in vodenje proizvodnih procesov v industriji in laboratorijih. Po licenčni pogodbi s firmo CDC lahko Iskra proizvaja katerikoli del tega računalnika. Oba partnerja sta zavezana, da vlagata svoje znanje v skupno tehnološko banko, iz katere imata tudi pravico črpati znanje. Čeprav je stekla proizvodnja računalnikov šele konec lanskega leta, jih je 34 že instaliranih pri uporabnikih po vsej državi. To vrsto računalniškega sistema pa Iskra lahko tudi izvažata v socialistične države.

Iskrina odprtost in pripravljenost za sodelovanje pa se kaže tudi skozi dogovor o skupnem proizvodnem programu računalniških sistemov v obliki delitve dela in specializacije med predstavniki jugoslovanske elektronske industrije. Cilj teh dogovarjanj je postopno uresničenje enotnega domačega računalniškega sistema, kar bo omogočilo visoko raven jugoslovanske proizvodnje računalnikov.

Elektronsko računalništvo

Računalništvo je prioriteta panoga v srednjeročnem planu Iskre. Zato je tej panogi tudi na razstavnem prostoru Iskre dodeljen največji prostor. Razstavljajo nove zaslonne s tastaturo (terminali), ki so plod domačega razvoja in izdelave; dva elektronska računalnika Iskradata C 18 — 20 v pogonu. Med seboj sta povezana in prikazujeta medsebojno komunikacijo. V enega bodo Iskrini strokovnjaki vstavljali podatke, na drugem pa bodo že vidni rezultati obdelave; mikroročunalnik Iskradata 1680, popolnoma razvit in izdelan v Iskri, ki je na razstavnem prostoru povezan z računalnikom Iskradata C 18 — 20; mikroročunalnik Iskradata 1680, ki zajema podatke prek štirih zaslonov; povsem novo izvedbo mikroročunalnika Iskradata 1680 laboratorijske vrste; nov dizajn centralne procesne enote, delovnega mesta za zajemanje podatkov, mikroročunalnika 1680 in terminalov; razen tega so prikazani aplikativni programi za poslovno uporabo in sicer za finančno knjigovodstvo, fakturiranje, za prikaz zalog, naročil, kupcev, dobaviteljev itd.

V sklopu elektronskega računalništva je razstavljena tudi telekomunikacijska oprema in sicer: elektronska telefon-

fonskih aparatov. Iskra jo na sejmu prvič prikazuje: elektronska telefonska garnitura ETG, sestavljena iz centrala in šest aparatov, razmeščenih po razstavnem prostoru. Nanjo je priključena poštna linija in telefon. Gospodarskega razstavišča. Izvedba na razstavnem prostoru ima še kasetofon in zvočnik. Vsi telefonski aparati so opremljeni s tastaturami.

Družino telefonskih aparatov začne vrsta ETA 40 s pomnilnikom, ki ponavlja samo zadnjo klično številko; potem so razstavljene še telefonski aparat ETA 40/10 s pomnilnikom za deset števk, telefonski aparat ETA EODI 04/20 s pomnilnikom za 20 telefonskih aparatov ETA 40 D, ETA 60, ETA 80, v posebni izvedbi pa ETA 60; nova je izvedba novičnega telefonskega aparata s tastaturo in displejem. Aparat je priključen na poštno linijo. Telefonska garnitura ISICOM s tastaturo in MF 32-številčni, v novi izvedbi.

Električni merilni instrumenti

Med razstavljenimi instrumenti je predvsem treba omeniti univerzalne instrumente družine Unimer. Med njimi Unimer 31, Unimer 33 in Unimer 35. Posamezni instrumenti se razlikujejo po merilnih območjih, notranji konstrukciji in seveda po namenu uporabe. Prikazani so digitalni instrumenti, digitalni merilnik ohmske upornosti, avtomatski merilnik temperature in ozkoprofilni instrumenti za

Elektronski merilni instrumenti

To panogo sestavlja vrsta elektronskih instrumentov. Med njimi je elektronska oprema za raziskovalne laboratorije. Kompleta so zlasti pomembni: osciloskopi MA 4046 in MA 4047; za merjenje pH vrednosti pa membrana pH meter MA 5721 in MA 5705. Prikazani so tudi regulacijski transformatorji v dveh izvedbah, stabilizatorji napetosti, elektronski števec in kondenzatorska ter

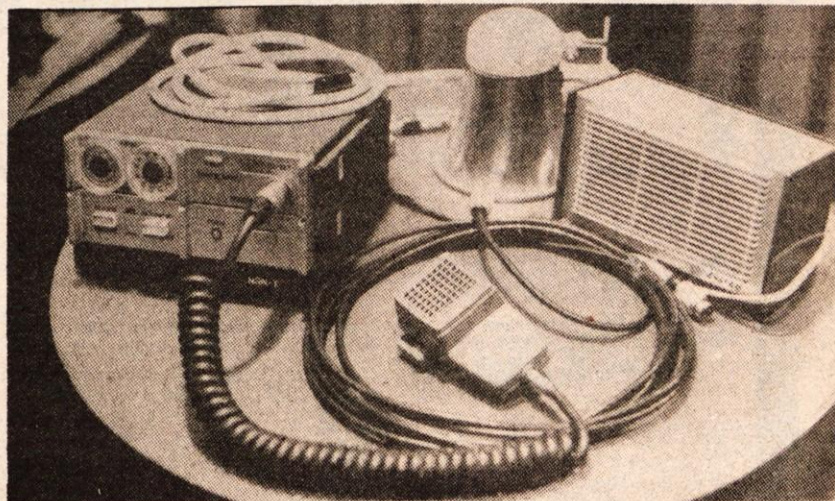
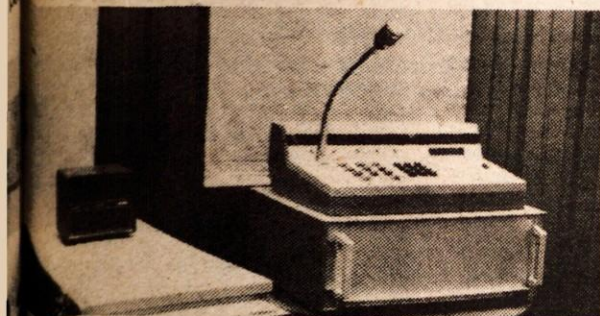
Optični izdelki

Iz svojega obširnega proizvodnega programa je Iskra optičnih izdelkov izbrala najnovejši dosežek in sicer

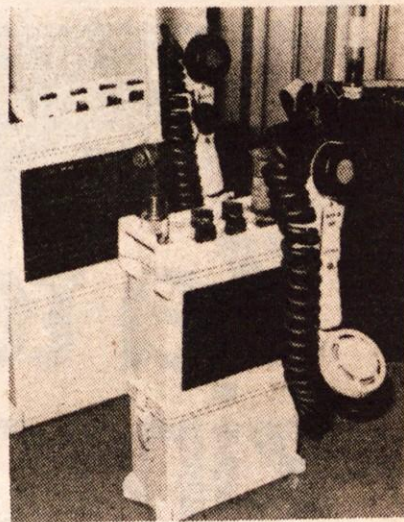
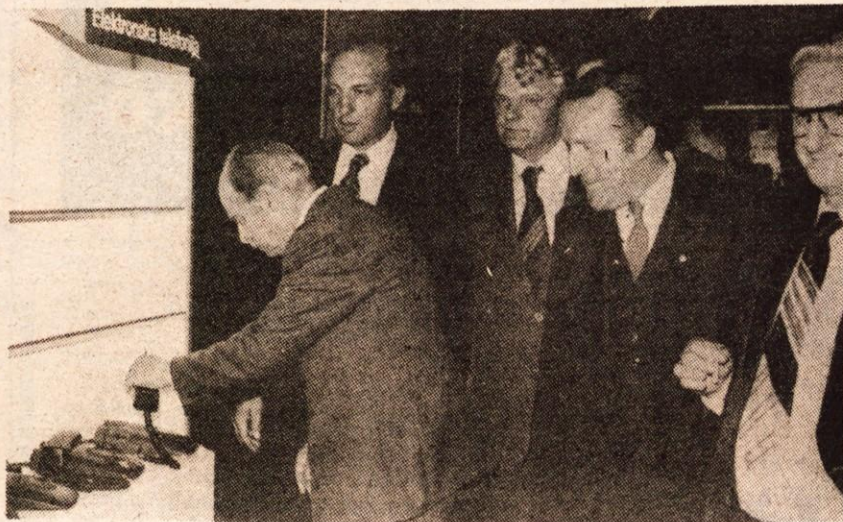
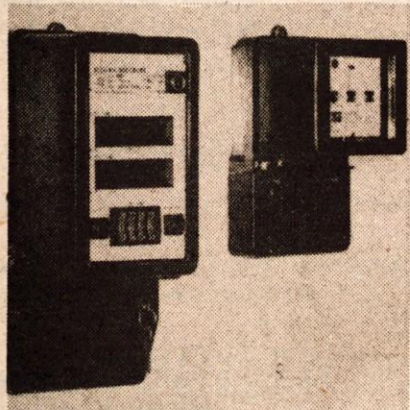
vrste PRIMAR, prikladen za računalniški format. Mikrofilm je prirejen za COM-sistem, ki ima izhod iz računalnika na mikrofilmu. Izdelek je povsem nova izvedba.

Električni števci in stikalne ure

Zaradi boljše preglednosti so izdelki te panoge pritrjeni na posebne plošče. To so povsem novi merilniki, razviti in izdelani v kranjski Iskri. Gre za enofazni dvotarifni števec v obliki ploščastega ohišja razreda točnosti 2 z obremenitvami 10-40 amperov, primeren za merjenje električne energije v območju obremenitev od 10 vatov do 13,2 kilovata; trifazni števec v izolacijskem ohišju razreda točnosti 2,3 • 220-380 voltov, 10-60 amperov, za merjenje električne energije v

razstavi elektronika

obremenitev od 30 vatov do 39,6 kilovata in dvotarifni števec delovne energije z dajalnikom

ke druge grupe so prikazani: trifazni dvotarifni števec energije s kazalnikom maksimuma, v razredu točnosti trifazni dvotarifni števec jalove energije umerjen za razred 2 in časovni krmilni mehanizem s kremenčevim motorjem hoda, za prekop tarife in krmiljenje 15-minutne kazalnika maksimuma.

Nadalje je prikaz n kumulativni elektronski kazalnik, namenjen za registracijo maksimuma za dve tarifi. Elektronski števec pa so zastopani s panelnim elektronskim števcem delovne in jalove energije in elektronskim števcem za merjenje energije v dveh smereh; samostojni merilnik etalonski merilnik pogreška za kontrolo vseh indukcijskih elektronskih števcov razreda točnosti od 0,2 do 3 razredov, namenjen za laboratorije in terensko službo.

Vrsto MTK sprejemnikov pa zastopata MTK sprejemnik
za krmiljenje tarife in porabnikov in TS 1 za krmiljenje
njih grup.

İnşaat mehanizmi

ovarna iz Lipice prikazuje le del svojega proizvodnega programa in sicer dve vrsti relejnih ur: relejno uro HA — 8 0 MO »B« in relejno uro HA — 8 0 300 BE, primerno za tovarne, institute, bolnišnice itd.; posebno je hotelska — 10 in dve vrsti kremenčastih ur in sicer HB — 3 MO — 20R.

novena programa sta tudi A in B mehanizma vrste
in se pozivno signalni stroj.

Avtoelektrični izdelki

Tovarna v Šempetru pri Gorici ne prikazuje svojega pravega programa iz vrste avtomobilskih agregatov, ker se uspešno ukvarja s svetlobo in elektriko. Razstavlja pa elektronske merilne instrumente in naprave za servisni in laboratorijski preizkus posamičnih izdelkov iz avtoelektrične panoge. Med njimi so: osciloskop MA 3900 in dve stroboskopski svetilki in sicer MA 3901 in MA 3902 za indikacijo vrtljajev; indikator vžiga MA 3890, preizkuševalnik rotorjev MA 3891, preizkuševalnik stikov in izolacije MA 4610, nadalje preizkuševalnik alternatorjev MA 4620 in preizkuševalnik rotorjev MA 4621.

Telefonski in telegrafski sistemi

Iz te družine so razstavljene tri vrste pomembnih aparatov, namenjenih predvsem za posredovanje med terminali in elektronskim računalnikom. To so: GH 1161, GH 2052 in GH 2054. Panoga zajema tudi prekopno merno opremo Dynatech. Vsi modeli in prekopno merna oprema so montirani v stojalu; razstavljena je telefonska naprava vrste VTG — S, VF telegrafska naprava vrste VTG s podstojalom, ki je opremljeno s 6 telegrafskimi kanali, osnovna grupa VF multipleks VSEP, PCM multipleks MD 13 z enim steblom in 32 kanali, sistem za daljinsko upravljanje TM — 15, nadalje digitalni telefon in diktafon naprava s sekretarskim kompletom.

Usmerjene zveze

Ta panoga, ki jo zastopa temeljna organizacija istega imena v Iskri, razstavlja dve radiorelejni napravi in sicer: RRS2 — FM400 in RRS4 — FM7200.

Radijske zveze

Razstava obsega del proizvodnega programa tovarne v Horjulu. Razstavljeni so: sprejemno oddajna postaja RT—10—12 T, ki je mobilne izvedbe, z osnovnim priborom; prenosna UKV SSB sprejemno oddajna postaja vrste RT—1—T 4, prenosna UKV SSB sprejemno oddajna postaja vrste RT—20—TC 6, prenosna UKV SSB sprejemno oddajna postaja vrste RUP—20, prenosna UKV FM sprejemno oddajna postaja vrste RT 1 F 6/8 in mobilna UKV sprejemno oddajna postaja vrste TRAFFIC.

Panoga radijskih zvez je tudi v tovarni Iskra TEN v Stegnah. Tovarna razstavlja na Elektriki naslednje sprejemno oddajne postaje: UKV FM mobilno postajo vrste UKM — 8, primerno posebej za taxi službo; UKV FM mobilno postajo vrste UKM — 18 in prenosno UKT FM sprejemno oddajno postajo vrste UKP 7 na 0,7 metrah valovne dolžine.

Tretji del proizvodnje iz programa radijskih zvez je iz tovarne IRET v Trstu. Ta je septembra razstavljala izdelke v zahodnonemškem mestu Wiesbadnu. Vse razstavljene predmete je prenesla sedaj na razstavo Sodobna elektronika.

Poleg standardnega programa so pomembne naslednje novitete: 4-metrski ročna sprejemno oddajna postaja vrste COMMANDO, 4-metrski mobilna sprejemno oddajna postaja TRAFFIC, polvojaška 2-metrski sprejemno oddajna postaja PRC 449, FM sprejemno oddajna postaja 439 s 400 kanali in FM sprejemno oddajna postaja za vojaško rabo 638 s 1820 kanali.

V sklopu celotnega programa so prikazani tudi novi modeli enot selektivnega poziva in identifikacije.

Avtomatika

Zelo razvejana panoga avtomatizacije zajema v Iskri različna področja, s katerimi se ukvarjajo posamezni inženirski. S področja avtomatizacije v industriji je razstavljena naprava

za avtomatično tehtanje VDT 21 — D z merilno določo in posodico za tehtanje do 10 kg. To bo demonstracija naprave. Razstavljena sta tudi sistem avtomatike za asfaltne baze s komandnim pultom in omaro za logiko in sistem za neprekinjeno napaianje.

S področja avtomatizacije v prometu so razstavljeni sistem Iskra DTSA — 1 — klic v sili, sistem za krmljenje mestnega cestnega prometa in sistem za kontrolo gibanja in prisotnosti.

S področja za opremljanje javnih zgradb si je moč na sejmu ogledati protipožarno zaščito, ki vsebuje demonstracijski pano s centralo, javljalniki z ogrođjem in rotacijsko lučjo. Pri tem prikazuje Iskra novo konstrukcijo centrale ESP — 100 z javljalniki vrste F 712 in drugimi javljalniki različnih vrst. Razstavljena je tudi protivlomna zaščita, ki vsebuje v celoti 21 eksponatov, med njimi enoto za krmiljenje, ultrazvočni sprejemnik, tablo za signalizacijo, varnostno stikalo, nožno tračnico, oddajnik ISS, sprejemnik ISE, dva oddajna kanala, javljalnika šuma, vibracijski javljalnik itd.

Področje elementov za avtomatizacijo je zastopano le s pomožnimi releji in digitalnimi časovni releji, to je z digitalnim frekvenčnim relejem, regulatorjem napetosti in zaščito voda 10 kilovoltov.

Široka potrošnja

Panoga izdelkov splošne porabe je v Iskri zelo razvejana in obsega proizvodnjo več tovarn. Na mednarodni razstavi Sodobna elektronika pravzaprav ne nastopa, ker njeni izdelki ne sodijo v elektroniko, čeprav imajo vgrajeno vrsto elektronskih elementov.

Izjemoma prikazuje Iskra le najnovejši dosežek tako imenovane zabavne elektronike — radijski Hi-Fi stereofonski sprejemnik najvišjega kakovostnega razreda z odlikami, ki v marsičem presegajo svetovne norme za te vrste aparatov. Ta veja je zastopana tudi z ojačevalnimi napravami. Program obsega vrsto aparatov, ki se razlikujejo glede namena uporabe, za zunanje in notranje prostore ter različnih moči.

Elektronski elementi

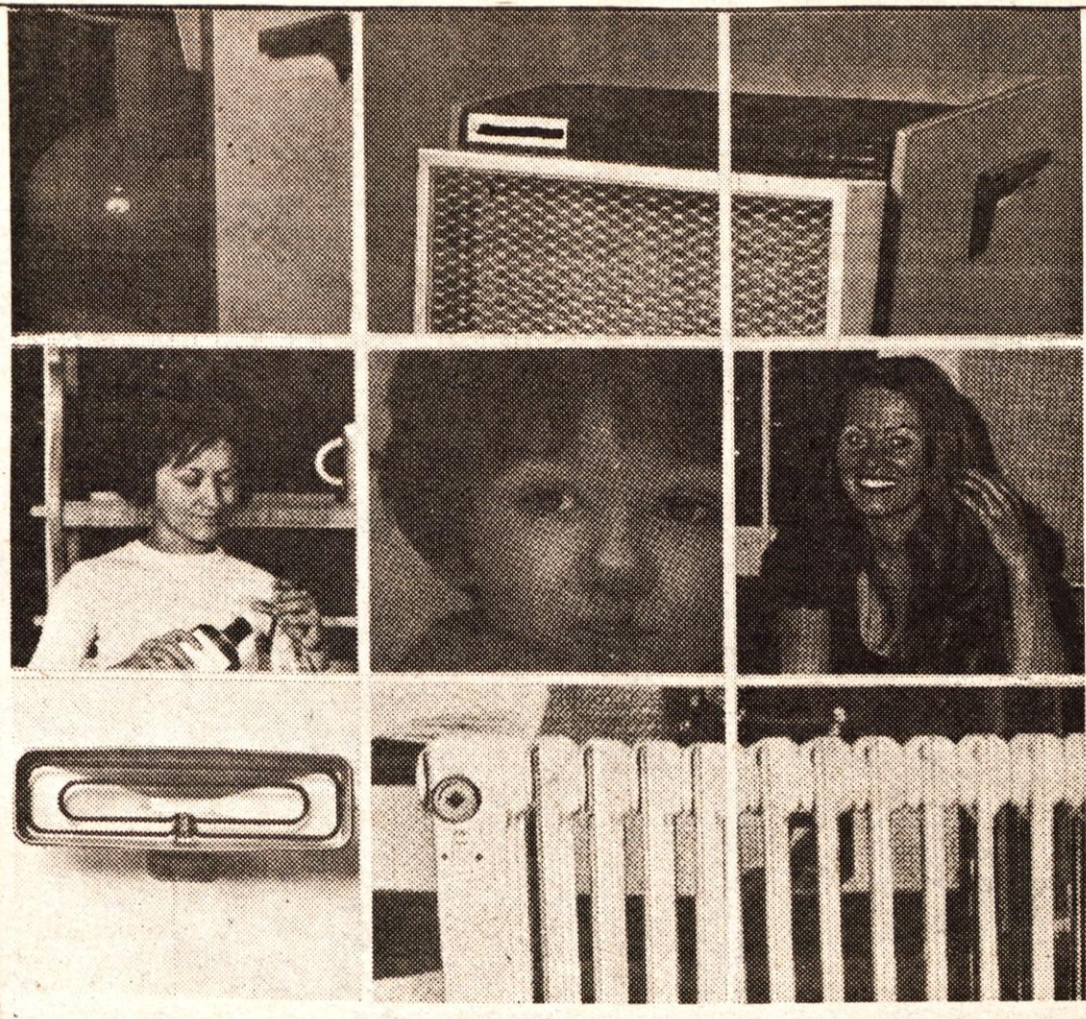
To so aktivni in pasivni elementi za industrijo radijskih in televizijskih sprejemnikov ter drugih akustičnih naprav, nadalje za potrebe telekomunikacijskih prenosnih sistemov in industrijske elektronike. Vsi ti elementi so nanizani na panojih, da so bolj pregledni. Gre za potenciometre, debeloplastna vezja, polprevodnike, keramične kondenzatorje, aluminijeve elektrolitske kondenzatorje, feritna jedra, navite komponente itd.

Poleg teh elementov prikazuje tovarna še regulatorje števila vrtljajev elektromotorjev in električne vžigalnike za plinske štedilnike ter elektronske regulatorje svetlobe.

Kondenzatorji

Kondenzatorji sodijo sicer v vrsto elektronskih elementov, vendar pa so v Iskri glede na proizvodnjo razvrščeni v posebno panogo. Izdeluje jih Iskrina tovarna v Semiču, ki razstavlja metalizirane kondenzatorje za elektroniko in za fluorescenčne svetilke in elektromotorje in avtomat, ki je regulator jalove moči.

Poleg tega je semiška tovarna pripravila akustično in vizuelno predstavitev metaliziranih kondenzatorjev.

metalka
30 let

Za toplo zimo...

V Metalki v Ljubljani, Mariboru, Kamniku in Metliki, vam do 13. 10. nudimo:

ogrevalne naprave domačih izdelovalcev — vse na enem kraju.
ogrevalne naprave za plin, trda in tekoča goriva, ob različnih varčevalnih ukrepih pa vas opozarjamo na ogrevalne aparate na elektriko, na voljo so vam tudi razni dodatki, za peči ITPP pa tudi rezervni deli, strokovno vam svetujemo.

blagovnica ljubljana

Kvalitetno in široko ponudbo vam zagotavljajo:
Metalka Ljubljana,
Maribor, Kamnik, Metlika,
Emo-Tobi Celje,
Plamen — Slavenska
Požega, ITPP Ribnica,
Gorenje — Velenje,
Elind — Valjevo,
Ce — Čačak, Magnohrom —
Kraljevo, Iskra Commerce
Ljubljana,
Rade Končar — Zagreb,
Gorica — Dugo selo,
Istrametall Portorož

Živila
TOZD Maloprodaja
Kranj

Komisija za delovna razmerja delavcev objavlja slednja prosta dela in naloge:

1. poslovodje (3 delavce)
za prodajalne: Špecerija Jezersko, Podlube Voklo
2. KV prodajalke (5 delavk)
za prodajalne: Storžič-Kokrica, Visoko, Planina I in PC Britof.

Pogoji:

Pod 1.: VK trgovski poslovodja, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni, delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, razen za dajalno Voklo, kjer se sklone za določen čas — nadomestilo delavke na porodniškem dopustu.

Pod 2.: KV prodajalec, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni, delovno razmerje se sklone za nedoločen čas.

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba Veletgovina Živila, Kranj, poslovni prostori Nalobni dne po objavi.

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja
Skupščine občine Jesenice

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. ravnatelj
TOZD osnovne šole Polde Stražišar Jesenice
2. ravnatelj
TOZD osnovne šole Jeseniško-bohinjskega odreda Kranjska gora

Poleg splošnih pogojev za sprejem na dela in naloge kandidati izpolnjevati še naslednje:

pod 1.: da izpolnjujejo pogoje strokovnega delavca organiziranosti, usposabljanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem voju, imeti mora predpisano strokovno izobrazbo, naj pet let izkušenj pri delu z otroki in opravljen strokovni izpit.

Pod 2.: da izpolnjuje pogoje učitelja osnovne šole, imeti mora višjo ali visoko izobrazbo, vsaj 5 let vzgojnoizobrazne prakse in opravljen strokovni izpit.

Kandidati na razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih in tehničnih pogojev imeti tudi ustrezne moralnopolitične kvalitete.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi: Skupščini občine Jesenice, Komisiji za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja, Jesenice, C. m. Tita 1.

Rudnik urana
Žirovski vrh
Kidričeva 66, Škofja Loka

Na podlagi sklepa komisije za oceno del in nalog z dne 26. 9. 1979 objavlja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. MATERIALNEGA KNJIGOVODJE — 1 delavec
Pogoj: — ekonomska srednja šola
— 2 leti delovnih izkušenj
2. VRATARJA — 1 delavec
Pogoj: — končana osnovna šola
3. ČUVAJA — 1 delavec
Pogoj: — končana osnovna šola

Dela pod točko 1 do 3 bodo delavci opravljali v Todražu

Zaposlitev takoj.

Rok prijave 15 dni od objave oglasa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po izbiri.

Gorenjska kmetijska zadruga

Kranj
Jezerska 41

Krompir za ozimnico sorte IGOR in DESIRE, polnjen v 30 kg vreče po 4,50 din za kg dobite:

v TZE Tržič — prodajalna Križe, od 7. do 13. ure ob sredah do 16. ure

v TZE Naklo — prodajalna v zadrugi, od 7. do 19. ure, ob sobotah do 12. ure

TZE Sloga Kranj — Gasilska ul. 5, (Stražišče) vsak dan razen sobote od 7. do 10. ure.

Skladišče krompirja Šenčur (ob cesti proti letališču na levo) od 12. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 11. ure.

Prodajali bomo od 21. 9. do vključno 10. 10. 1979.

domplan Kranj

Odbor za medsebojna razmerja delavcev želi zaposliti delavca za opravljanje del in nalog:

inkasanta

Za uspešno opravljanje objavljenih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da imajo poklicno dvo- do tri-letno šolo
— 8 mesecev delovnih izkušenj in dopolnilno znanje ravnanja z denarjem in čeki.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim oziroma krajšim delovnim časom. Za delo je določena poskusna doba 3 mesece.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v roku 15 dni po objavi na gornji naslov. Podatke o delu in delovnih pogojih dobijo kandidati v splošnem oddelku DO Domplan.

LASTNIKOM STANOVANJSKIH HIŠ!

Turistično društvo Kranj rabi večje število opremljenih sob v Kranju in njegovi neposredni bližini.

Prosimo lastnike hiš, ki so pripravljeni odstopiti eno ali več sob za sprejemanje gostov, naj se zglase osebno v Turističnem društvu Kranj, Koroška 19, ker bodo dobili vse podrobne informacije o nadaljnjem sodelovanju.

Turistično društvo
Kranj

metalka
30 let

METALKA Ljubljana
TOZD Triglav
Tržič

V delovno razmerje za nedoločen čas želimo sprejeti NK delavcev v proizvodnji montažnih elementov in za opravljanje del in nalog:

- DELO PRI STRUŽNIH AVTOMATIH,
- REZKANJE JEKLENIH SIDER,
- PAKIRANJE JEKLENIH SIDER

Pogoji za zasedbo del in nalog:

- nepopolna osemletka,
- poskusno delo en mesec

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh od objave na naslov: Metalka Ljubljana TOZD Triglav, Tržič, Bistrica 132, Turistični oddelki.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku roka sprejemanje prijav.

MALI

OGLASI

telefon
23-341

NOVA OPTIKA

NEVENKA KOTNIK

Tavčarjeva 1
(nasproti Delikatesi)vam nudi kvalitetno in hitro
izdelavo vseh vrst očal.

Se priporočamo za obisk.

(vitruo). Ogled popoldan. Lenič Ivo, Valjavčeva 11, Kranj 7906
Prodajam zelo dobro ohranjeno DNEVNO SOBO Sandra, za 1 SM. Podlublje 54, Tržič 7907
Prodajam 6 tednov stare PUJSKE. Podhom 20, Zg. Gorje 7908
Prodajam večjo količino GAJBIC za jabolka. Posavec 19, Podnart 7909
Prodajam krmilno PESO, Strahinj 82, Naklo 7910
Prodajam 400-litrsko KAD za namakanje sadja. Predoslje 55 7911
Prodajam dobrega KONJA primerne za vsa kmečka dela. Miklavčič Janez, Strmica 7, Selca nad Škofjo Loko 7912
Prodajam dobro ohranjeno kombinirano OMARO za dnevno sobo Triglav, temne barve in rjavo črta-
sto SEDEŽNO GARNITURO. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Prešeren, Finžgarjeva 3, Jesenice 7946

Prodajam 2000 kosov rabljene STREŠNE OPEKE kinkinda. Cof Janez, Forme 7, Žabnica 7914
Poceni prodajam 6 kW TERMO-
AKUMULACIJSKO PEČ. Vajdič, Podlublje 2, Škofja Loka, tel.: 61/088 7915
Prodajam štiri tone CEMENTA v Škofji Loki. Telefon 62-604 7916
Zelo poceni prodajam čistokrvne NEMŠKE VOLČJAKE, samce, stare 9 tednov, oče rodovnik. Prodajam PSICO, staro 18 mesecev, čistokrvno, brez rodovnika. Novak Jože, Podreča 6, Kranj 7917

Prodajam 10 kv. m SIPOREKS ZIDAKOV, debelina 10 cm. Mrak, Zg. Bitnje 106, Žabnica 7918
Prodajam KRAVO po izbiri. Zablaznica 40, Zirovnica 7919
Po ugodni ceni prodajam tri leta starega PSA čuvaja. Peternelj, Koprivnik 2, Sovodenj 7920
Prodajam ŽAGO venecijanko, za razrez hlodovine. Naslov v oglašnem oddelku. 7921
Ugodno prodajam dobro ohranjeno PEČ na olje. Lončar Janko, C. na Klanc 34, Kranj, tel.: 25-576 7922
Prodajam kopalno KAD in trajno-žarečo PEČ. Informacije popoldan po telefonu 26-374, Kranj 7824

KUPIM

Kupim rabljen ČEVLJARSKI STROJ za »širfanje«, lahko v neizpravljenem stanju. Kordež, Zalog 77, Cerklje 7829
Kupim STEDILNIK kippersbusch - širina 42. Kordež Franci, Log 20, Železniki 7923
Kupim »ENTLARICO«, z eno ali dvema iglama, plačam takoj. Tel. 064-27-749 7924
Kupim nerjaveča VRATA za krušno peč. Zihelr Franciška, Sr. Bitnje 63, Žabnica 7925

VOZILA

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1972. Luže 44, Senčur 7747
Prodajam MERCEDESA 1113 kasonar, letnik 1971, v dobrem stanju. Oglasite se pri Milakovič Nikolu, Zlato polje 3/f, Kranj 7765
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1972, malo voženo. Telefon 28-320 7874
Prodajam AUDI 60, letnik 1970, lahko tudi delno na kredit. Informacije vsak dan popoldan. Telefon 23-816, Britof 187, Kranj 7848
Poceni prodajam AMI 8, letnik 1973, 68.000 km. Milene Korbarjeve 77, Kranj, tel.: 24-937 - popoldan 7926
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1972. Prebačovo 32, tel.: 23-307 7928
Prodajam AMI 8 C, letnik 1971. Križe 10, Tržič 7929
Prodajam AUSTIN 1300, letnik 1971. Telefon 25-034 7930
Prodajam 12 voltni VW 1200, lepo ohranjen - nemški. Kovor 74, Tržič 7931
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1970, registrirano do maja 1980. Grohar, Smledniška 61, Kranj 7932
Prodajam ZASTAVO 101 ali menjam za manjše vozilo. Jekovec Franc, Žigantja vas 26, Tržič 7933
Prodajam FIAT 750, neparna številka. Informacije po tel.: 44-645 - samo popoldan 7934
Ugodno prodajam MOTORNi KOLESI: 175 ccm in poch 250 ccm. Bohinec, Doslovce 29, Zirovnica 7935
Ugodno prodajam ZASTAVO 1300, letnik 1975, 25.000 km. Gašperin Janez, Tavčarjeva 22, Radovljica 7936
Prodajam OPEL KADETT, letnik 1976, 50 KM, 1196 ccm, s štirimi vrati, rdeče barve, v brezhibnem stanju. Telefon 064-22-297 - Kranj 7937

Ugodno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975. Prevoženih 35.000 km. Telefon 23-711 - od 15. do 18. ure, cena 61.000 din 7927
Prodajam ZASTAVO 750, v voznem stanju, registrirano do 31. 12. 1979, starejši letnik. Jermanka 2, Bled 7937
Zelo ugodno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1973, registrirano za 1 leto. Finžgar Peter, Brezje 75 (gostilna Dobrča) 7947
Prodajam ZASTAVO 101 L, letnik 1978. Planinšek Dragica, Moša Pijade 13, Kranj 7948
Prodajam LADO, letnik 1972. Informacije: Lipej, Planina 58, Kranj 7949

STANOVANJA

STANOVANJE dobi zdrava in poštena upokojenka. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 7838
Prodajam GARSONJERO v središču Kranja, najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod: Gotovina - garsonjera 7939
Družina išče, za dobo 2 let GARSONJERO ali STAREJŠO HIŠO, v najem. Telefonska št. v oglašnem oddelku. 7940
Oddam SOBO s posebnim vhodom - predplačilo. Telefon 23-948 7941
Študentka išče ogrevano SOBO v Kranju. Grem tudi za sestanovalko. Lahko nudim manjšo pomoč v gospodinjstvu. Šifra: Morje 7942
Oddam SOBO, KUHINJO in PROSTOR za kopalnico, za 700 din mesečno. Predplačilo za 4 leta, blizu Kranja. Partizanska 5/a, Bled 7943

POSESTI

GOSPODARSKO POSLOPJE, DELAVNICO ali ZAZIDLJIVO PARCELO za delavnico v bližini Kranja, kupim. Ponudbe oddati na Glas pod: Tudi v slabem stanju 7618

ZA JESEN mehke
flanelle in druge
različne tkanine
modnih barv in
uzorcev

Informativno prodajni
center TEKSTILINDUS
Hotel CREINA v Kranju

TEKSTILINDUS
KRANJ

Prodajam lastniško enodružinsko podstrešno STANOVANJE (84 kv. m, pol hiše) v Kranju s posebnim vhodom, ali zamenjam za lastniško enosobno STANOVANJE v bloku v Radovljici, Škofji Loki ali Kranju. Kolar Stane, Likozarjeva 13, Kranj 7840

Iščem primeren PROSTOR za mirno obrt v okolici Nakla, Dupelj ali Podbrezje. Naslov v oglašnem oddelku. 7938

OBVESTILA

Izdelujem ŽICNE KOŠARE za sajenje sadnih dreves, ki jih obvažujejo pred voluharji. Zupan Franc, Lancovo 46, Radovljica 7945.

PRIREDITVE

Ansambel TRGOVCI igra vsako nedeljo ob 16.30 na Primskovem. 7944

2. oktobra bo minilo leto dni, odkar je mnogo prezgodaj
zaprla svoje trudne oči, moja predraga žena

PAVLA ŠUŠTERŠIČ

Dom je prazen, ostal sem sam,
tebe ni, najtežje je to,
ko vem, da te nikoli več ne bo.

Uresničile so se tvoje besede, ko si mi rekla, težko ti bo,
če ti jaz umrem.

Zahvaljujem se vsem, ki ji polagate cvetje, in prižigate
svečke na njenem preranem grobu.

Mož Franc!

Kranj, 2. oktobra 1979

V 71. letu starosti je doživel naša ljuba mama, sestra in teta

ROZALIJA KALAN

Od nje se bomo poslovili v sredo, 3. oktobra 1979, ob 15.30 izpred hiše žalosti na Bukovici 26 na pokopališču v Selcah nad Škofjo Loko

Žalujoči: hčerka Marinka z možem, sestre ter ostalo sorodstvo

Bukovica, 1. oktobra 1979

ZAHVALA

Ob smrti naše drage žene, mame, stare mame in sestre

IVANE REPE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli počastili njen spomin.

Posebna zahvala tistim, ki ste jo razumeli v njeni težki bolezni.

Žalujoči: mož Franc, sinova Bogdan in Franci z družino, hčerke Ivanka, Marjana, Polona, Pavla Jožica z družinami in ostali sorodniki

Sp. Gorje, 27. septembra 1979

Elektroindustrijska montaža
ELIM
Jesenice

Na podlagi 12. čl. Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev, razpisuje delavski svet naslednja vodilna dela in opravila za dobo štirih let.

1. vodenje komercialno tehnične priprave

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo višje šolsko izobrazbo ekonomske, komercialne ali elektrotrojne smeri in 36 mesecev delovnih izkušenj,
- da pasivno obvladajo en tuj jezik.

Od vseh kandidatov pričakujemo družbenopolitično razgledanost in moralnopolitično neoporečnost ter organizacijske sposobnosti. Podrobnejše informacije lahko dobite v kadrovskem sektorju.

Rok za prijavo je 15 dni od razpisa. Izbira kandidata bo opravljena v 30 dneh po poteku razpisnega roka. Kandidati bodo o izbiri pisмено obveščeni v roku 15 dni po opravljeni izbiri. Kandidati naj pošljejo svoje vloge s potrebnimi dokazili na naslov: Elim Jesenice, Hrušica 72 c, Jesenice, z oznako za razpis.

Gozdno gospodarstvo
Bled

Gozdno gospodarstvo
Bled
Ljubljanska 19

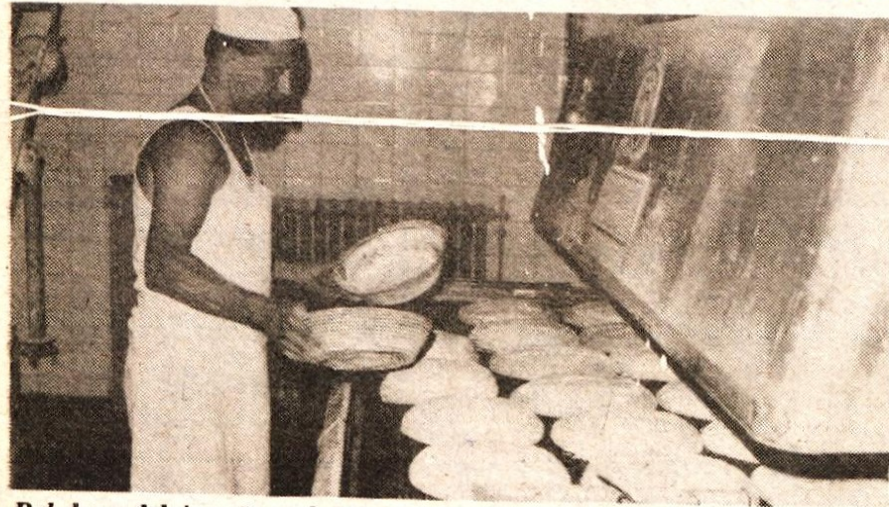
bo prodajalo na javni licitaciji naslednjo opremo:

1. Barake za rušenje na Jelovici
2. Osební avto Mercedes 250 S, letnik 1968
3. Štiri vozila kombi IMV - nevozna
4. Osební avto VW - nevozen
5. Kombi Zastava 750 - nevozen
6. Dve enoosni prikolicí 8-10 ton
7. Mercedes Tata z dvigalom Hiab - nevozen
8. OM 150 z dvigalom Hiab - nekompleten
9. OM 150 z dvigalom Hiab - vozen.

Javna licitacija bo v torek, 9. 10. 1979 ob 15. uri v TOZD Avto-prevozníštvo, Sp. Gorje 1, pri Bledu. Stvari bodo na ogled v ponedeljek, 8. oktobra od 10.-14. ure in eno uro pred prodajo. Informacije dobite na telefon 77-361 v ponedeljek, 8. 10. 1979, od 6. do 14. ure.

Na sedežih TOZD gozdarstva Jesenice, Pokljuka in Bohinj se bodo dne 8. 10. 1979 ob 16. uri prodajale rabljene motorne žage - nekompletne.

Bomo poslušali pravljico o črnem kruhu...

Bel bo odslej naš usakdanji kruh...

Včasih je bil bel kruh tako poredko na mizi, da so otroci sanjali o njem, pravljice pripovedovali. Bil je kot sanjska prikazen, pojem bogatega, udobnega življenja. Za reveža je bil še črn redek...

Pa se v življenju včasih vse obrne.

Pri nas se je. Belega kruha imamo kolikor hočete, črnega pa ne bo, kolikor bi ga radi, obljublajo od vseh koncev. Črne moke primanjkuje in v mlinih pravijo: toliko in toliko vam je bomo dali, če boste vzeli toliko in toliko bele...

Lesce - Vinko Hafner se je v leški Verigi pogovarjal z delavci Verige o gospodarstvu, o nagrajevanju po delu in o nadaljnjih razvojnih poteh te največje delovne organizacije. - Foto: F. Perdan

Nova orodjarna Verige

Leška Veriga je za svojo novo proizvodno halo namenila 100 milijonov dinarjev - Galvanika v Podnartu tudi za Verigo - Temeljito o obveščanju delavcev

LESCE - Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov, Vinko Hafner, je s sodelavci minuli četrtek obiskal tudi največjo delovno organizacijo v radovljiški občini, Verigo, in se pogovarjal o gospodarstvu in gospodarski stabilizaciji, o planiranju, samoupravnih organiziranosti, delitvi po delu in rezultatih dela ter vlogi sindikata v združenem delu.

V leški Verigi je zaposlenih 1360 delavcev, ki delajo v šestih temeljnih organizacijah zdru-

ženega dela, sedma temeljna organizacija je Tovarna industrijskega orodja TIO Lesce, ki se je priključila Verigi. V Verigi so letos zadovoljivo gospodarili, čeprav ne bodo dosegli planirane prodaje. Precej repromateriala in orodja, so morali uvoziti, 100 milijonov dinarjev pa jih je veljala tudi nova proizvodna hala. Orodjarna bo tako na voljo 2400 kvadratnih metrov površine, skladišče bo veliko 1200 kvadratnih metrov. Izredno zadovoljni pa so v Verigi zato, ker se bo v okviru sestavljene organizacije slovenskih železarn začela graditi galvanika v Podnartu, ki bo oplemenitila tudi proizvode leške Verige. Naložba v Podnartu bo precejšnja, vendar bo skoraj polovico denarja treba odsteti za nujne čistilne naprave.

Delavci so v Verigi obveščeni preko svojega internega glasila, dolgo časa pa so si prizadevali, da bi uveljavili samoupravne delovne skupine. Tako bi o problemih, gospodarstvu in o razvojnih možnostih, nagrajevanju in delitvi po delu lahko razpravljali v skupinah z malo delavci, razprave pa bi bile tako bolj odkrite in bolj konkretne. Tudi v Verigi se bodo morale družbenopolitične organizacije tesneje povezati ter načrtovati skupno aktivnost v enotnem prizadevanju, da bi bil o težavah in uspehih resnično obveščen sleherni zaposleni delavec. Vsak bi moral imeti vedno možnost vpliva na odločitve ter možnost do resničnega samoupravnega dogovarjanja. Veriga ima nemalo problemov - tako s kadri, ki jih bo občutno primanjkovalo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju - z izvozom, s prodajo raznih vrst verig, s kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, saj je kar 54 odstotkov delavcev z nižjo izobrazbo. Vsi delavci bi morali te probleme poznati, o njih večkrat razpravljati ter se odločiti za tiste razvojne poti, ki so edino smotne. Prav to pa je naloga sindikata v delovni organizaciji kot tudi vseh drugih družbenopolitičnih organizacij. D. S.

Črn kruh bo le še za tovarniške obrate prehrane, za vrtce in šole. Za prve zato, ker je črn kruh, čeprav ga manjka, še vedno veliko cenejši od belega, za druge zato, ker je bolj zdrav...

Zakaj vse to? Povprašali smo o tem pri kranjskih pekarnih. Ti so do nedavnega pekli na mesec 190 ton belega kruha raznih vrst in 125 ton črnega, navadnega, kmečkega. In še okrog 20 ton rženih, ovsenih, ajdovih, koruznih, graham, polrženih in drugih črnih kruhov. In za to so mesečno porabili 175 ton bele in 95 ton črne moke.

Tako je šlo do prejšnjega torka, ko jim je za vsakdanjo peko ostalo na skladišču komajda 1000 kg črne moke. Zdaj dobivajo mesečno iz naših in vojvodinskih mlinov po 215 ton bele in 55 ton črne moke. 45 ton črne moke porabijo za peko črnega kruha za tovarne, šole in vrtce, kjer takega zahtevajo in so jim pač dolžni tak kruh dostavljati, 10 ton, kolikor jim od črne moke še ostane, pa porabijo za mešanico k posebnim kruhom kot je graham, ovesen, ajdov, lepinja... Za peko črnega kruha za prodajne police pa moke zmanjka. Zato se nam danes s trgovskih polic smeje le bel kruh...

Pravzaprav ni čisto bel. Vsaj ne tako bel, kot smo ga jedli še pred letom dni. Takrat so nam pekli bel kruh iz moke tipa 400. Z letošnjim julijem pa naši mlini za peko belega kruha pripravljajo moko tip 500, ki je nekoliko bolj temna, bolj črna, če hočete. Kajti tip 400 pomeni, da sme imeti moka pri izgorevanju le 0,45 odstotka pepela, pri tipu 500 pa 0,55 odstotka pepela... In čim višji je tip moke - za črnega uporabljajo tip 1100, ki ima 1,15 odstotka pepela - tem višji je odstotek pepela, ki pomeni celulozo, rudnine itd. Z novim odlokom, da se naš bel kruh peče iz moke tipa 500, se je v mlinih moki iz belega zrnatega jedra, iz katerega se pridobiva najbolj bela moka, primešalo več moke iz zunanjega dela zrna. Če pa je več črne moke zdaj v beli, pač mora črna nekje manjkovati. In tako tudi je. Črnih štruc skoraj ne bomo več dobili in tudi črnega domačega kruha ne bo. Poznavalci vidijo rešitev le v ceni temnih mok. Mlini danes meljejo najvišji procent belih mok zato, ker dobijo zanjo več in s tem rešujejo svoj ekonomski položaj. Za belo moko je pač postavljena toliko višja odkupna cena, za črno pa veliko nižja, in zanjo seveda niso zainteresirani.

»Ne bi bilo treba, da bi pek razmišljal, koliko tega kruha in koliko tega bo pek, da bo več zaslužil, ampak bi pekel tisto, kar bi ljudje radi jedli. Tako pa kmeti redi tisto živino, za katere meso največ dobi, mlinar melje tako moko, od katere največ zasluži in pek peče raje tudi posebne kruhe, ker ima pri njih večji dinar kot pri ostalih, je odkrito povedal obratovodja v kranjski pekarni Franc Maček.

Kaj pa mi? Zavpili smo, ker so nas nekje za nekaj spet prikrajšali. Molčimo pa o tonah in tonah dragocene belega in črnega kruha, ki ga zmečemo v pomije. Pa ko bi vsaj končal v pomijah za krmo živali. Končuje v občinskih odpadkih smetiščih, kjer lahko gaziš po njem. In verjetno ne veste, da se samo s kranjskih trgovskih polic poprečno mesečno vrne v pekarnjo 4 (štiri) tone neprodanega belega kruha... D. Dolenc

DEŽURNI NOVINAR

tel.: 21-860

Ceste se suhe - Promet na gorenjskih cestah je bil včeraj gladko tekoč, nikjer ni bilo zastojev, pripetila se ni nobena prometna nesreča. Ceste so bile še suhe, vozniki pogoji dobri. Pač pa so na UJV opozorili, da vozniki v teh dneh, ko se dan naglo krajša in somrak pade že zgodaj popoldne, radi pozabljajo na pravočasno prižiganje kratkih zasenčenih luči. Po zakonu o temeljnih varnostih v cestnem prometu pa bi morale biti luči na vozilih prižigane že od somraka naprej; vozniki pa zdaj v jesenskih mesecih še radi vozijo po poletnem urniku.

Beograd - Danes se je v jugoslovanskem glavnem mestu začela skupščina mednarodne banke in asociacij mednarodnega sklada. Pred tem je začel odbor mednarodnega sklada že razpravljati o tokovih monetarne reforme v svetu ter o pobudah iz akcijskega programa dežel v razvoju.

Dunaj - V avstrijskem parlamentu so razpravljali o pobudi za ustanovitev posebne komisije za izboljšanje ukrepov proti pogostim požarom v avstrijskem glavnem mestu ter o izboljšanju gasilske službe. Povod za parlamentarno razpravo je bil nedavni katastrofalni požar v dunajskem hotelu Am Augarten, ko je v ognju našlo smrt 25 ljudi, od tega 15 jugoslovancev.

Slovesnosti v Gozdu so se udeležili številni domačini in gostje, med nekdanji skojevci iz kranjskega okrožja: Miloš Rutar-Ruž, Tugo, Olga, Franc Štefe-Miško, Bogo Mohor-Ston, France Štiglic-Tugo, Tugo, nar-Darinka, Andrej Cvetko-Srečko in Peter Sitar-Drago. Na sestanku Klobežu so se pogovarjali o zbiranju podatkov o padlih in preživelih. - Foto: F. Perdan

Boj za revolucionarni napredek je nepretrgan

Letos mineva 35 let od požiga Gozda - Proslava združena s praznikom krajevnih skupnosti v Pristavi, Sebenju in Senično

Slavnostni govornik na proslavi v Gozdu je bil Janez Piškur, sekretar občinske konference ZKS Tržič

GOZD - »Ni naključje, da smo se zbrali v tej prijazni partizanski vasi pod pobojem Kriške gore. Prišli smo, da skupaj z vaščani štirih krajevnih skupnosti praznujemo njihov krajevnostni praznik, za katerega so izbrali dan, ki je bil zanje najbolj temen, najbridkejši. To je dan, ko je pred petintridesetimi leti v vas pridrl razbessni okupator in v neenakem boju pregnal partizanske enote, izgnal prebivalce, vas pa upepelil.« je dejal na nedeljski proslavi v Gozdu slavnostni govornik Janez Piškur, sekretar občinske konference ZKS Tržič.

»Praznovanje je letos še slovesnejše,« je nadaljeval, »saj praznujemo tudi pomembne jubileje,

60. obletnico nastanka komunistične partije Jugoslavije, 10. obletnico mladine Jugoslavije in revolucionarnih vojsk. V revoluciji, ki se namreč nepretrga, dek je namreč nepretrga, - so takšni jubileji priložnost za njeno nadaljevanje, kajti vsaka resnična revolucija se vrača k svojim izvirnim izkušnjam, jih prenaša na danja zaupanjem, da jih bodo tudi negovali naprej.«

V nadaljevanju je Janez Piškur spregovoril o razvijanju samostojnih socialističnih vrednot, o obrambe in sistema obrambe ter o akciji Nič nas ne presenetiti, »kajti v svetlo priče zelo pogostim ekonomskim in političnim tiskom blokovskih sil na naše dežele, med katerimi tudi Jugoslavija, ki si celotnega miroljubnega štva prizadeva vsestransko vjati odnose z vsemi državami. Opozoril je na moč in vlogo ščenih, ki pomenijo napredno vojno silo v procesu obrambe in zaradi česar je Jugoslavija posebej izpostavljena najhujšim pritiskom zlasti iz evropskih držav.

Na proslavi, ki so se jo mladi pohodniki, vaščani in njih skupnosti Križe, Pristave, Sebenje in Senično, domačinje danji borci in drugi gostje, gacije položile vence k spomenu obeležje v Gozdu. Po očiščeni Nič nas ne sme presenetiti štirih krajevnih skupnosti, ki osnovne šole Kokske, Križah, pripravili recital, saj pa je tudi tržiška pihalna godba. H. Jelenc

Obveščanje še šep

V delovnih organizacijah naj bi poskrbeli temeljitejše obveščanje zaposlenih delavcev. Dobro bi bilo ustanoviti koordinacijske odbore sindikatov v krajevnih skupnostih - Kdaj samoupravljalcev?

Radovljica - Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov, Vinko Hafner, je na nedavnem pogovoru s predstavniki družbenopolitičnih organizacij radovljiške občine govoril o delovanju, uspehih in slabostih družbenopolitičnih organizacij v delovnih organizacijah.

V delovnih organizacijah deluje 128 osnovnih organizacij sindikatov, tam pa, kjer imajo temeljne organizacije, pa dela tudi osem konferenc sindikatov. Čeprav so osnovne organizacije sindikatov v večini primerov pobudnice za razreševanje problematike, pa ugotavljajo, da se sindikalni delavci še premalo povezujejo z ostalimi organizacijami, predvsem z Zvezo komunistov, premalo pa so tudi vključili mlade. Prav bi tudi bilo, da bi v tistih krajevnih skupnostih, kjer so delovne organizacije, poskrbeli za koordinacijske odbore, ki jih zdaj nimajo še nikjer. Tako bi zagotovili tesnejše povezovanje med krajevno skupnostjo in temeljnimi organizacijami ter učinkovitejše razreševanje problematiko kraja in delovne organizacije.

V občini večje delovne organizacije izdajajo svoja glasila ter obveščajo delavce tudi na druge načine, vendar je to še vedno premalo. Očitno šepa tudi izobraževanje in usposabljanje članov družbenih

organizacij in samoupravnih nov ter delgov. V delovnih skupčinah je opaziti neaktivno pasivnost, vzrok pa je lahko premajhni usposobljenosti družbenopolitičnih organizacij, tudi sindikalnih delavcev, ki skrbijo za stalno, nenehno ževanje ter tako spodbujajo nastop pri odločanju in dogajanju v radovljiški občini pa tudi ustanovili kluba samoupravnosti. Ta bi bil lahko skupaj z univerzo pomemben pri izobraževanju in izobraževanju našega kroga delovnih ljudi. nov.

Se posebna odgovornost vse družbenopolitične organizacije zdaj, ko se izteka srednjeročni dobo in bo potrebno planirati naslednjih pet let. Delavci v njih organizacijah in v skupnostih se morajo zavesti sprejemajo plane kot svoje delo, pot, tvorbo se morajo razpravati in aktivno sodelovati v razreševanju gospodarske problematike. Še posebno tam, kjer odločajo za večje investicijske primanjkuje kvalificiranega kadra, ki se preusmerjajo in kjer jejo svoj razvoj skladno s družbenimi organizacijami.

TUDI TO SE ZGODI

ZAKAJ VIŠJE CENE V KAZINI?

V času svetovnega prvenstva v veslanju na Bledu so v Kazini hudo navili cene, kar ni bilo brez odmeva v javnosti. Ljudje, ki so prihajali na Bled, so se visokim cenam le čudili in nejeverno zmajevali z glavami, tudi tujci, navajeni pri nas pač vseh vrst presenečenj.

Oddelek za gospodarstvo in finance radovljiške občine je dal pojasnilo, zakaj višje cene v Kazini. Takole se glasi:

»Za čas veslaškega prvenstva je predložil v evidentiranje posebne cene le Park hotel za Kazino. Cenik je bil dostavljen na oddelek za gospodarstvo in finance dne 28. 8. 1979, tik pred otvoritvijo Kazine in ni bil pregledan niti evidentiran, zaradi odsotnosti referenta za blagovni promet in cene.

Cene v Kazini, ki so sedaj v veljavi (znižane pri nekaterih postavkah) pa smo evidentirali dne 11. 9. 1979 kot cene za novoustanovljeni nočni lokal. Drugim gostinskim obratom na Bledu nismo odobrvali posebnih cen za čas veslaškega prvenstva...«

Se tva: OZD lahko uveljavi nove cene iz cenika, predložene v evidentiranje po 30 dneh od dneva, ko je cenik prispel pristojnemu organu v evidentiranje... D. Sedei